

311634

వ త్రి ది న ము వ క టి ం వ ం బ డు ను
Post Box No. 212. Telephone No. 2544.

Vol. 15 } చెన్న పట్టణము 1927-వ సం॥ మే నెల 20-వ తేది శుక్ర వారము } No. 42
సంపుటము ౧౫ } శ్రీ వ్రథ వనామ సంవత్సర వైశాఖమాస బహుళ చవతి. } సంచిక ౪౨

అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే వేలకు వేలు
యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది
తలనోవ్వులమాన్వనము, వాయు పోట్ల
బాపును, పార్శ్వపునోవ్వుల బారదోలును,
పోట్లబోగొట్టును, బెణుకుల భేదించును,
వాపుల రూపుమాపును, దగ్గును తగ్గించును,
దురదను తొలగించును.
ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నోవ్వులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్నివిధములగు
నోవ్వులకు సరిపడినట్టిది.
పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బా 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు
తేక
249, ఫ్రేరిరోడ్డు, ఫోర్టు, బొంబాయి.

క త్తి కి మి ం చి న మ ం దు.

చామరాజుపేట బెంగళూరు సిటీ.

ఆర్యా!

8 వ ఏప్రిలు: 1927.

శ్రీమద్విశ్వ ఆవశ్యకమైన వ్యాధి "లోధ్ర" వలన కుదిరినందుకు, నాయన
శ్రీమదు ప్రజలకు తెలుపుట కర్తవ్యము. బెంగళూరులో గొప్పకుటుంబమునకు జేరిన 55 సంవత్సరముల వయసుగల
యొక యువతి రక్తప్రదర్శ రోగముచే అపుడపుడు బాధనొందుచుండెను, గొప్పవైద్యులు రోగనివర్తికై నూదులలో
నుండులనిపి రక్త నాలములోకి చిమ్మిరి. (యింకెక్కువచేసిరి) అందువలన తాత్కాలిక పశుమన మయ్యెనేగాని వ్యాధి
పూర్తిగ గుణమివ్వలేదు, ఈడాక్టరు ఒక వైద్యురాలచే రోగిని పరీక్షించినది, ఆపెయొక్క అభిప్రాయమును కనుగొ
నవలయునని చెప్పిరి (అదేరీతి, బెంగళూరు నందుండు ప్రసవ వైద్యశాలయొక్క ప్రధానవైద్యురాలచేతను, విప్రోయా
అనుపత్రి డాక్టరుగారిచేతను పరీక్షింపగా వారు, రోగిగర్భాశయమున యొక మాంసపుగడ్డ యున్నట్లును దానినికోసి
వేసినగాని, వ్యాధియు నీరసము పోదనిన్ని నుడివిరి. రోగి ఆచారవంతు రాలకుటచే కత్తికోతకు సమ్మతించదాయె.
ఇట్లు కొంతకాలము గడవగా, రోగి ఆనదినమును క్షీణించుచుండెను. ఇట్టి సంవత్సరమున కే సరికుటీరం వైద్యశాల
యొక్క ప్రశ్నిగాంచిన వైద్యులను కిలపించి, ఆలోచించగ, వారు, లోధ్ర వాడునట్లు సంబాదుషి నిచ్చిరి. ఈజీవర
త్నమును రెండువారములు వాడగనే, మాంసపుగడ్డ మాయమై వ్యాధి సంపూర్తిగ కుదరెను. గనుక ఎట్టి గర్భాశయ
రోగములచే నయినను బాధ నొందువారు, శ్రీమద్విశ్వకు ప్రయత్నించుటకు ముందు లోధ్ర నుపయోగించ వలెనని
నేను దృఢముగ చెప్పుచున్నాను,

ఇట్లు

ఎమ్. చెంగయ్య శ్రేష్ఠి.

రిటైర్డ్ డెప్యూటీ కమిషనర్, మైసూరు.

లోధ్ర అన్ని మందుల మాపులలో దొరుకును.

కాను బంగారమునకు, సీమవెండికి, రత్నములకు పూచీ నిచ్చెదము.

మావద్ద కలరకముల లోలాకులు, దుద్దులు, హాఫులు, బంగారుమెడచెయిములు, మొలత్రాడులు,
టంజన్లు మొదలగునవి తయారుగ నున్నవి. వివరములకు ఈవిషయ విలాసములకు వ్రాయుడు. 4189
పొన్నేట్రు: కాకుమాను లక్ష్మయ్యచౌదరి, కనగపాటి కోటయ్య అండ్ బ్రదర్సు.
ది ఆంధ్ర జ్యాయలరి మాన్యుఫాక్చరీంగు కంపెనీ
పాడ్డాఫీను: బెజవాడ. 1149 (3) 1597 బ్రాంచి: 210 చైనాబజారుడురో మద్రాసు.

WANTED

3100

Candidates for Telegraph and Station
Master's Classes. Full Particulars and Railway
Fare Certificate on 2 annas stamp.
Apply to:—IMPERIAL TELEGRAPH COLLEGE,
DELHI.

ప్రశ్న

2598

భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుటకు
రూ 1-0-0. వై ప్రతి ప్రశ్నకు 0-4-0. వి. పి. ఖర్చులు 0-4-0
అవును. ప్రశ్న వ్రాయుకాలమును తెలుపవలెను. 1275
హనుమాన్ జ్యోతిషాలయము, తిరుత్తణి.

ఆయుర్వేదాపధ రత్నా కరము

చరక చికిత్సాస్థానము రు. 6

ఆంధ్రవైద్యరత్నావళి రు. 2, భస్మప్రకాశిక రు. 1
(2046) డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ.

Accountancy.

London Diploma Postal free training
Apply Prospectus. C. C. Education
3621 P O, Junnar 10 (POONA).

మహాసూతికాభరణము

శ్రీ ముక్త్యాల సంస్థానమున లభించినది. అదివిపంచి
మొసలి, పులి, మొదలైనవాటి పిల్లములన్నియు చేరినవి. బా
లింతలకు పరమాపదము. నెలకు 1 కి రు 80/- కేటలాగు ఉచి
తము. వివరములకొరకు వ్రాయుడు.

2126 ఆర్డరసాయనశాల ముక్త్యాల; కృష్ణా.

ఆయుర్వేద పత్రిక

బరంపురం, గంజాం జిల్లా 3690
ఆయువు, ఆరోగ్యము, సత్సంకల్పము, సఖిము,
వైద్యసదర్శాది సనేకవిషయముల బోధించు తెలుగు
మాసపత్రిక. శ్రీ పురుషోత్తమ మిక్కిలి యుపయుక్త
ము. వ్యాసకర్తలకు గొప్ప సహచరము.
సం॥ చందా రూ. 2-0-0
బి. శ్యామసుందరరావు బ్రదర్సు
సంపాదకులు

శ్రీశివాజీ జీవితాంశములు

శూరార్చనగడగు శివాజీ త్రిపుత్ర త్రిశతాబ్దోత్సవము సేతుత్సవగమధ్యమున గల పల్లెలందు పట్టణములందు ఆ త్వంతవైభవతో జరిగియుండుట ఎల్ల తెలిసినదే. ఆ మహావీరుని చరిత్రాంశములు యీ క్రిందివిధమున నూచించుట ఆప్రస్తుతము కాసేరదు.

క్రీ. శ. 1627 లో శ్రీశివాజీ జననమొందెను.

1646-1656లో బిజాపూరును, బిజాపూరు ప్రాంత మునందుగల దుర్గములను రహస్యముగా ముట్టడించుచువచ్చెను.

1657 మొగల్ చక్రవర్తితో డీకొని తుదకు సంధి గావించుకొనెను.

1659 అఫ్ జిల్ ఖానుని ముష్టియుద్ధమున యమపురి కంఠెను. బిజాపూరులో యుద్ధమొనర్చెను. రాజ్ పూరును తాత్కాలికముగ పట్టుకొనెను.

1660 ఉత్తరదిశనుండి మయిథఖానును, దక్షిణదిశనుండి బిజాపూరు నవాబులను దండెత్తిరాగా వారిరువురితో పోరాడెను. కాని మయిథఖాను చాకన్ జయించెను. బిజాపూరు నవాబు సైన్యములు పాస్తాల జయించెను.

ఏప్రిల్ 1663 పన్నా అనునోట మయిథఖానుపై దండెత్తెను.

జనవరి 1664 నూరత్ నగరమును మొదటిపర్యాయము ముట్టడించెను.

1665 జయసింగ్ తో యుద్ధముచేసెను. పురందర్ యొడంబడిక.

డిశంబరు 1665 మార్చి 1666 మొగల్ ప్రభువుల సామంతుగనుండి జయసింగ్ సహాయార్థముగ బిజాపూరుపై దండెత్తివెళ్లెను.

12 మే 1666 అగ్రాలోటలో శ్రీశివాజీ ఔరంగజేబుతో ముచ్చటించెను.

16 ఆగస్టు 1666 అగ్రాయందు శత్రుమధ్యమున చిక్కుకొనిన శివాజీ మెల్లగా తప్పించుకొని పోగల్గెను. ఆ డిశంబరులో రాజగడమునకు తీరెను.

1667 మొగల్ లతోగాని బిజాపూరు నవాబులతోగాని ఎట్టి జోక్యము కలుగజేసికొనక కాంతముగ కాలము గడపుచు వచ్చెను.

9 మార్చి 1668 మాజమ్ అను ప్రభుత్వోద్యోగిద్వారా మొగల్ చక్రవర్తితో సంధి ఏర్పాటు జేసికొనెను.

జనవరి 1670 మొగల్ ప్రభువులతో మఱి యుద్ధమునకు తారస్థి 1665వ సంవత్సరమున తాబోగొట్టుకొనిన దుర్గముల మఱి స్వాధీనము గావించుకొనెను.

అక్టోబరు 1670 నూరతును రెండవ పర్యాయము ముట్టడించెను.

జనవరి 1671 సల్లిరును స్వాధీనము జేసికొనెను.

డిశంబరు 1671 దిల్లీ గాను 'సల్లిర్'ను తిరిగి స్వాధీనపఱచుకొన బ్రయత్నింప వానిని పరాజితునిగజేసి మొగల్ సైనికులలో పెక్కుండ్రను వశపఱచుకొనెను.

జనవరి 1672 శివాజీ మల్హారిని ముట్టడించి స్వాధీనపఱచుకొనెను.

జూన్ 1672 మోరోపంత్ అనువారి మూలమున రామనగర్ ను నూరతునుకు దక్షిణమునున్న కొన్ని రాజ్యములను జయించెను.

1678 సతారాదుర్గమును స్వాధీనము జేసికొనెను.

డిశంబరు 1678 మార్చి 1674 బిజాపూరులో యుద్ధమునకు తారస్థిలైన. సేనాధిపతియగు ప్రతాపరావు మరణించెను. ఆస్థానమున హన్నాజీ మొహైల్ ను నియమించెను.

6 జూన్ 1674 శ్రీ శివాజీ రాయగడమునందు సామ్రాజ్యాభిషిక్తుడయ్యెను. ఆ సంవత్సరముననే ఆంగ్లేయులతో సంధి గావించుకొనెను.

1675 కనరాప్రాంతమును, కార్యారును జయించెను. బిజాపూరు నవాబులతో ఒడంబడిక ఏర్పరుచుకొనెను.

1677-1678 కర్ణాటకముపై దండెత్తి వచ్చెను.

అక్టోబరు 1678 మొగల్ సైన్యములు బిజాపూరుపై దండెత్తిరాగా అదిల్ షాకు సహాయముజేయ సంకల్పించుకొనెను కాని అట్లు జరుగకుండెను.

అక్టోబరు 1679 మొగల్ సైన్యములు మఱి బిజాపూరును ముట్టడింప బిజాపూరు నవాబులకు విశేష ధన జననాహనముల నంపి తీవ్రముగ ప్రభుత్వించుటకు ప్రోత్సహించెను.

12 మార్చి 1680 జ్వరము తగులుట కారణించెను.

5 ఏప్రిల్ 1680 కు సరియగు చైత్రపద పూర్ణమ దివసమున మహారాష్ట్ర సామ్రాజ్యభానుడగు శ్రీ శివాజీ ఛత్రపతి ఆస్థమించెను.

సింగంపల్లి వెంకటాద్రి.

శివాజీ జయంత్యుత్సవము

మద్రాసు హిందీ ప్రేమ మండలముయొక్క యాజమాన్యమున 3 వ తారీఖు ఉదయం 9-30 గంటలకు హిందీ ప్రచార కార్యాలయం ట్రిప్లికేనులో శ్రీయుత గోడుబోలెగారి యధ్యక్షతక్రింద ఛత్రపతి శివాజీ మహారాజువారియొక్క 300 వ జన్మదినోత్సవము జరుపబడెను. సుమారు వందమంది సభ్యులరుదొందిరి. ప్రధమమున శ్రీయుత మణిలోగారు శివాజీ మహారాజుయొక్క జీవితచరిత్రనుగురించియు ఆయన ధర్మ సంస్థాపనను గురించియు ముచ్చటించిరి. తరువాత పండిత హరిహరశర్మ గారు దేశముయొక్క జాతీయత నశించిపోయినదనియు మహాపురుషుల జన్మదినోత్సవములు జరుపుటకుగూడ ఇంగ్లీషు తారీఖుల ననుసరించుట అందులకు ప్రబల తార్కాణమనియు మరల జాతియొక్క ప్రాచీన ఔన్నత్యము పునరుద్ధరింపవలెనన్న ప్రతి భారతీయుడును శివాజీవలె ఆత్మ నిశ్చయముగల్గి కర్తవ్య పరిపాలనకొరకు బద్ధ కంఠులు గావలయుననియు హెచ్చరించిరి.

మోటూరి సత్యనారాయణగారు మాట్లాడుచు ప్రతిసంవత్సరమును ఇట్టి ఉత్సవములు మతసంబంధములయిన పండుగలవలె చేయవలయుననియు, దేశమునందు ప్రాచీన వీరుల ఔన్నత్యముయొక్క ఉత్సవములు జరుపబడుటలన అట్టి వాతావరణ మేర్పడి ప్రజలలో స్వతంత్రత భావమేర్పడుననియు నుడిచిరి. పండిత హృషీకేశశర్మగారు శివాజీ దర్బారునందుండిన వీరసకవియగు భూషణుని గ్రంథమునుండి కొన్ని పద్యములను చదివిరి. శివాజీయొక్క ఉదారతను గురించియు పరమత సహిష్ణుతనుగురించియు స్త్రీల పట్ల గల గౌరవభావమునుగురించియు అనేక ఉదాహరణములు జూపుచు నుపన్యసించిరి.

జీవరక్షాప్రచార సభా ప్రచారకుడగు శ్రీ రామనాథన్ గారు హిందీ ప్రచారములకు శ్రీ భారత సతానం ముత్యము దానుగారు శివాజీవలె వీర్యవంతులగుటకు కారీరక శక్తి ముఖ్య సాధనమనియు అద్దానికై, ప్రతి హిందువుడును శరీర బలమును సంపాదించుట అత్యవసరమనియు తమిళభాషలో గంభీరముగా నుపన్యసించిరి.

అధ్యక్షుడు సభను ముగింపుచు శివాజీ తనజీవితమునంత ను మహారాష్ట్రులు ఆయిక్య కరణము కొరకును మహారాష్ట్ర సామ్రాజ్యముయొక్క విస్తీర్ణముకొరకును ప్రయత్నించెననియు అందు కృతకృత్యుడయ్యెననియు అట్లే నేడు శివాజీ పేరుట హిందూసంఘ కిరణమొనర్చుట చాల అవసరమనియుడిచిరి. మండల కార్యదర్శియగు దేవమాత విద్యార్థిగారు అధ్యక్షునకు ను ఉపన్యాసములకు కృతజ్ఞతా వందనములొందిరి. చందన, తాంబూల ప్రసాద విశరణానంతరము సభ ముగిసెను.

(ఒక విలేఖరుడు)

మైసూరు రైల్వేస్, మద్రాస్ అండు నదరక్ మరాటా రైల్వే కంపెనీ, లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండునందు ఇక్ కాన్వోయేటు చేయబడినది.)

నీలగిరి కొండలకు నూతనమార్గము

1927 సం॥రం మే నెల 1-వ తేదీనుండి ఉదకమండలమందు (మైసూరు మార్గముగా) ప్రయాణికులు సామానులు, పార్శులులు మొదలగునాటిని తీసుకొని పోవుటకు ఔట్ ఏజన్సీ తెలుపబడినది.

2. క్రమముగా మోటారుబండ్లు ఉదకమండలం మైసూరు స్టేషనులకు మధ్య ఈ దినవ తెలుపబడిన కాలపరిమితి ప్రకారము పోవును.

మోటారు బస్సు	గం. ని.	మోటారు కారు	గం. ని.
మైసూరునుండి బయలుదేరుట ఉదయం ...	8-40	ఉదయం ...	8-40
గుండ్లుపేట	చేరుట పగలు ... 10-40	పగలు ...	10-30
,, నుండి	బయలుదేరుట ,, ... 11-0	,, ...	11-0
ఉదకమండలం చేరుట మధ్యాహ్నము ...	3-30	మధ్యాహ్నం ...	2-30
ఉదకమండలంనుండి బయలుదేరుట ఉదయం	7-30	ఉదయం ...	9-0
గుండ్లుపేట	చేరుట పగలు 11-0	పగలు ...	12-30 (పలాహారము)
,, నుండి	బయలుదేరుట ,, 11-30	,, ...	1-0
మైసూరు చేరుట మధ్యాహ్నము...	2-0	మధ్యాహ్నం ...	2-30

3. మైసూరు స్టేషను నుండి రాకపోకల కగు ఔట్ ఏజన్సీ కట్టుములు.

మైసూరు ఉదకమండలం మధ్య మోటారుబస్సు, కారుల చార్జీలు

రు. అ.

(ఎ) కారు 1-కి (5 సీటు గలది)	75 0	ఒకే ప్రయాణమునకు
మొదటి తరగతి సీటు 1-కి	30 0	,,
(బి) బస్సు 1-కి	100 0	,,
మూడవ తరగతి సీటు 1-కి ర్య.	6 8	,,

ప్రయాణికులతో ఉచితముగా తీసుకొనిపోవు సామానుల పరిమితి.

మొదటి తరగతివారికి 25 పానులు బరువు గల సామానులు (పడక లేక).

3-వ తరగతివారికి 20 పానులు బరువు గల సామానులు (పడకతోపక).

అంతకు ఎక్కువగా గల సామానులకు మణుగుకు తక్కువగా నున్నను మణుగులేటు ప్రకారము చార్జీ చేయబడును. అనగా మణుగు 1-కి ర్య. 2-8-0 ఏళ్లవ చార్జీ చేయబడును.

పార్శులులు స్వంతదారుని బాధ్యత వైసనే పుచ్చుకొనబడును.

10 శేరుల వరకు	10-20 శేరుల వరకు	20-40 శేరుల వరకు
ర్య. అ. పై.	ర్య. అ. పై.	ర్య. అ. పై.
0 14 0	1 10 0	2 8

3½ అ + 2½ అ + 1½ అ శాలతకు మించి, 1½ మణుగుల తూకమునకు హెచ్చిన నూలులు అంగీకరించబడవు.

ముఖ్యగమనింపు: స్వంతదారుల బాధ్యత వైసనే మైసూరు రైల్వేస్, మద్రాసు అండు నదరక్ మరాటా రైల్వేలకు మధ్య అంగీకరించి, నేరుగా తీసుకొని పోవడును.

ఇంకను పూర్తివివరములకు ప్రత్యేక ప్రేక్షకులందు గల పోస్టరులకు, కరపత్రములకు మాచిన తెలియును; లేక మైసూరు రైల్వేస్ ట్రాన్సిక్ మేనేజరుగారికి వ్రాసి, బయలుగలను.

హెచ్. డి. సింగ్.

మద్రాసు అండు నదరక్ మరాటా రైల్వేస్.

ఎ.వి. ఖాన్.
మైసూరు రైల్వేస్.

స్త్రీలవ్రతకథలు
గౌరవ భాగములు
చాచికలు, యువతులు, వధులు
నిత్యము సామకొను 64 వాములు
భాగము 1కి వెల అ060లు
గ్రంథకర్త-
బాలావ్రతపు వేంకటరావు,
పితాపురము, గోదావరి జిల్లా.

లాహోరు కొట్లాటలు

హావేలి జాబ్లములు కేసు

ప్రాసిక్యూషన్ సాక్ష్యము

లాహోరు, మే 19:—సహాయ డిప్టీ కమిషనరు కోగారు నేడు హావేలి జాబ్లములకు విచారణ బాప్స్ లు తెలుసునందు ప్రారంభించిరి. దీనిలో 8 గురు సిక్కులు ముగ్గురు మహమ్మదీయుల హత్యగావించినందులకు విచారింపబడుచున్నారు. మూడవ లేదీరాత్రి చాలామందిని గాయపరచిరి. ప్రాసిక్యూషన్ నుతరువున బాప్స్ ప్రసాదగారును సర్దారు బహదరు మెహతాసింగు, లక్ష్మీనారాయణ సర్దార్ నిహాల్సింగుగారు ముద్దాయితరువున వాదించుచున్నారు. ప్రాసిక్యూషన్ నుతరువున మొదటిసారి పోలీసు సబ్ ఇన్స్ పెక్టరు అసఫాల్ గారు.

అసఫాల్ సాక్ష్యము

ముసావత్ సాహుకారు కేసులో హిందూ-మహమ్మదీయ సిక్కులందఱు దుడ్రకముచేరినను, దానిలో ఒక మహమ్మదీయ యువకుడు పోలీసువారిచేపట్టుబడెను. ఆసందర్భమున సాయంకాలము సిక్కు-సభజరిగెను. ఆసమయమున నే హావేలివద్ద ముగ్గురు మహమ్మదీయులు చంపబడి చాలామంది గాయపడిరి. నేను గాయపడినవారిలో రహమతాల్లీని వైద్యాలయమున గొంపోయితిని. మరునాడు రామ్ సింగుగారిని సోదాగావించి రెండు కృపాణములను పట్టుకొంటిని.

లక్ష్మీనారాయణగారు క్రాసుపరీక్షగావించగా సాక్షి తన స్టేట్మెంటు ఇదివరలోనే పోలీసువారు వ్రాసికొనినది. నాకు డిప్టీ సూపరెంటు కొన్వాలీలో నాకంటే ముందీకేసును గూర్చి తెలిపెనని నాకు తెలియును. గాయపడినవారి దుస్తులు ఇంటివద్ద యుత్తరబడెనని నాకు తెలిపిరి ముద్దాయి శాంతసింగు గారికోరికప్రకారము రహిమతుల్లాగారి కెండ్లి మూడుని బట్టలనుతికించెనని తెలిపెను. నన్ను డిప్టీ సూపరెంటుయింటి సోదాకంపెను.

రెండవసారి అల్బుల్ రషీదు

నేను దబ్బిబజారులో బూటుపాపు మానేజరును. మూడవ లేదీరాత్రి నేను నాపాపులోనుండగా సిక్కులకు హిందువులకు ఒకసిక్కు-రాత్రి సిక్కు-స్ట్రీని మహమ్మదీయుడుపరాభించిన సందర్భము ఏమిచేయుటయో యాలోచించుటకు సభజరుగునని చాటించెను. ఆసిక్కు ఇప్పుడు సిక్కులు చచ్చుటయో బ్రదుకుటయో నిశ్చయించుకొనవలెను. తాను తనపేరుకు కరూసింగునకు మార్పు కొనెనని తెలిపెను రాత్రి పదిగంటలకు సిక్కులు మహమ్మదీయులను చంపిరినివంటిని. అంత నేను రంగులలు నకుపోగా పోలీసువారు గుమిగూడియుండిరి. నేను పోలీసువారికి నేను విన్నదంతయు తెలిపితిని. నన్నక్కడనిలిపి నాస్టేట్మెంటును వ్రాసికొనిరి. 16-వ లేదీన ఆసాటించినసిక్కును గుర్తించుటకు నన్ను బిలువగా 30 మందిలోనుండి నే నిదివరలో ఎరుగని దివానుసింగును పట్టియిచ్చితిని.

క్రాసుపరీక్షలో "దివాన్సింగు ఎడ్జ్" ఉండునదియు నాకు తెలియును. ఆప్రకటన జరుగునపుడు నేనేమియు అంటినని పోలీసువారికి తెలుపలేదు. పాపులో నేనొక్కడనేయుంటిని. పోలీసువారికి చెప్పకమునుపు ఇంకెవరితో నివిషయము మాటాడలేదు. ఆరాత్రి జీవన్సింగు అరెస్టు నేసెరుగను. ప్రాసిక్యూషన్ సాక్షి ఆతామహమ్మదుగూడ నాయుంటివద్దనేయున్నాడు. దబ్బిబజారులో 6,7 సిక్కు-పాపులున్నవి.

మూడవసారి ఆటామహమ్మదు

ముద్దాయిని నేనెరుగదును. లాలుసింగుమహారుడు. లాలుసింగు మాపేటలోని వాడో కాదో తెలియదు. నేను జీవన్సింగునెరుగదును. బంగారు జరిపని చేయుచుండువాడు. రెండేండ్లక్రితము ముద్దాయి తండ్రి హిందూ మస్తిము కొట్లాటసందర్భమున ఆరెస్టుయిరి. లాబ్సింగు తేజసింగులు వారిని అరెస్టు చేయవలెను. నన్ను ఎప్పుడును పోలీసువారు జామీనుగొరలేదు. రెండేండ్లక్రిందట నన్ను అరెస్టు చేసి విడిచి పెట్టిరి.

ఇంద్రసింగు

నేను రోజురోజును సర్దారుల మాచి కొత్తలీతో చెప్పుచుండునను. మూడవ లేదీ రాత్రి 8 గంటలకు నేను సర్దారు బద్దిపాపాబుకు పోయియుంటిని. సుమారు 400 సిక్కులు హిందువులను సభకు హాజరైతిని. దివానుసంరకు నక్కడనేయుంటిని. ప్రార్థనానంతరము పురపాలక కమిషనరు జ్ఞానఖాజును సింగుగారు ముస్మానుకుసారు కేరు విషయమంతయు తెల్పి ఆమెకు సాయముచేయుడని కోరెను. ఇట్టి వమానముల భరించుటకన్న మరణించుటమేలనిరి. సర్దారు హర్లాసింగువా రంత మహమ్మదీయ ముద్దాయిని కిక్కించునట్లు మాడవలెననిరి. అంత సభ్యులు నిలుబడిరి. సోహాన్సింగుగారు

మాటాడిరి. అంత రామ్ సింగు (ముద్దాయి) పరుగెత్తుకొనినచ్చి ఒకసిక్కును కొట్టుచున్నారని చెబిపెను. ముద్దాయి తేజసింగు గూడ నక్కడనేయుండెను. అందరును రంగమునకు పరుగెత్తిరి. నేను నాచెప్పులచెదకి కొనిచూచు సరికి అందరును వెడలిపోయిరి. తరువాత తేజసింగేమయ్యనో తెలియదు. డిప్టీ సూపరెంటుకు ఫోనులో తెలుపుటకొక పాపునకు వెడలితిని. అక్కడికి తేజసింగు వచ్చెను. తప్పతాగిన మహమ్మదీయుడువచ్చి సర్దారు నవమానపరచిరినియు ఉభయసంఘములు కలియనున్నవనియు తెలిపెను మస్తిగేటు పోలీసుకు తెలుపవలసినదని డిప్టీ సూపరెంటు తెలిపెనని నాకుచెప్పెను. 4,5 నిమిషములలో నేను డైటువెళ్ళగా పోలీసువారు రానేవచ్చిరి. కొన్ని శవములమాచితిని. ఉపన్యాసముల సబ్ ఇన్స్ పెక్టరున కిచ్చితిని. ముద్దాయిల గుర్తుపట్టుటకు తరువాత పిలిచిరి. దివానుకు కలుగుచెప్పిన దిముద్దాయియే. తేజసింగు దివానుకు ఎప్పుడు వచ్చెనో తెలియదు. రామ్ సింగు రాకమునుపేవచ్చెను. తేజసింగుకు కృపాణమున్నట్లు చూడలేదు. ఉపన్యాసకు లండ్రేకమునుగూర్చి చెప్పజాలను. రామ్ సింగుకు కృపాణమున్నదివిషయము తెలియదు. ఫోన్ చేయుటకు యజ్ఞమాని యాజ్ఞనందలేదు. అక్కడ ఎవరివద్దనుకృపాణముల చూడలేదు. తేజసింగు గుడ్లబర క్తసిక్తుమగుట నే చూడలేదు. తేజసింగు బద్దనూడినటుల డిప్టీ సూపరెంటుకు తెలుపలేదు. 4 మొదలు 8 వ లేదీవరకు కొత్తలీలోనుండిని ముద్దాయి యాయుధముతో నుండ నేమాడలేదు. రేపు తిరిగి విచారణజరుగును. (అ. ప్రె.)

లాహోరు అల్లరులు

పంజాబు హిందూసభవారి తీర్మానము

లాహోరు, మే 18:—లాహోరునందు జరిగిన అల్లరులకు చింతించుచు ఆసందర్భమున మరణించినవారి కుటుంబముల సల్లనానుభూతి తెలుపుచు పంజాబు హిందూసభ కార్యసంఘము వారు తీర్మానించిరి. పోలీసు ధళమున ఎంతమంది మహమ్మదీయులున్నారో అంతమంది హిందువులు సిక్కులు యుండవలయునని మరియొక తీర్మానము గావించబడెను. (అ. ప్రె.)

కర్నూలు వార్తలు

ఈనెల 18 లేదీని కర్నూలుజిల్లా ఎడ్జ్యుకేషన్ లు కొన్ని సభ్యులు సమావేశమైరి. జిల్లాకలెక్టరు రాయబహదూరు యు. రామారావుగారు రధక్షత వహించిరి. రావుబహదూరు యస్. వి. నరసింహారావు పంతులుగారు జిల్లాఎడ్జ్యుకేషన్ లు కొన్ని ప్రెసిడెంటుగా ఏకగ్రీవముగా నెన్నుకోబడిరి.

వెల్లిండ సూరయ్య కర్ణం, తోకనల్లి.

తోకనల్లి: గాలివాన

16-5-27 లేదీ సాయంత్రం 6 గంటలప్పుడు తూర్కాపురం తాలూకా తోకనల్లి గ్రామంలో గొప్పగాలివానవారిసి కొన్నియిండ్లు కూలి కొంతమంది మనుష్యులకు డెబ్బలు తగిలినవి. ఈ గ్రామం కట్టినప్పటి నుంచి యిటువంటి గాలివాన మా గ్రామంలో కలుగలేదు ఒక 80 నిమిషములు గాలివాన కురిసినది.

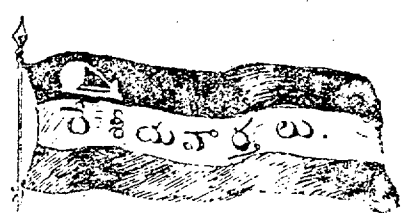
యోట్లూర్ జిల్లా సంఘమువారు సంతనమును

చెలుపుట

యోట్లూర్, మే 19:—ఎట్టి మాతులును లేకయే ను భాషచంద్ర బోసుగారు విడుదలచేయబడినందుకు వారికి తమ సంతనమును తెలుపుచు యోట్లూర్ జిల్లా సంఘము మేనేజింగు కమిటీవారు తింతినిచ్చిరి. నిరంకుశాధికారార్థమువారు బోసుగారిని నిర్బంధించుటవలన హిందూదేశ మంటిని అవమానపరచినట్లుగా నీ కమిటీవారిల్ల పుడును తలంచుచుండిరి. ఈ లోగా ప్రభుత్వమువారిని మారులు కొన్ని మరతులమీదవిడుదలచేసెదమనిచెప్పినను వాటినిన్నింటిని కానని అట్లక్కరలేదని చెప్పుటవలన బోసుగారికి ఆధ్యాత్మికముగ మంచి మనోబలముకలదనియు వారికి దేశభక్తి మొండెనియు కమిటీవారు తలంచుచున్నారు.

వీరారూప్రకాశ్ సంగమునకు రిస్సాంసీవు వత్తుమునకు అగ్గరకుగా భారతీశాసనసభాసత్తుడు యం. యస్. ఆనేగారుమాడ నుభాషచంద్ర బోసుగారి కిట్టి తంతి సంపిరి. (అ. ప్రె.)

కుంభకోణం తాలూకాలో తిరుప్పనందల గ్రామమున కలరా అధికముగ వ్యాపించియున్నదినియు ఇప్పటికి 9 మంది మరణించిరనియు తెలుపుచున్నది.

బర్మాశాసనసభ జూనునెల 4 వ లేదీ సమావేశమగును.

ఆసాముశాసనసభ జూలై 18 వ లేదీన సమావేశమగును.

హైదరాబాదు నైజాముగారు ఖాజిగయసుద్రాజ్ గారి ఉరుసునకు పోరని తెలియుచున్నది.

లాహోరు, మే 18:—సియాసతు పత్రికాధిపతిపై వచ్చిన కేసులో హైకోర్టువారు 65 రూపాయల జరిమానా విధించిరి. (అ. ప్రె.)

కలకత్తా, మే 19:—సురాజప్రసాద మిత్తలగారు దోచగొట్టినందులకు మూడేండ్ల కఠినవరకము విధింపబడిరి. (అ. ప్రె.)

లాహోరు, మే 18:—లాహోరు కొట్లాటలకు పునాదియగు సిక్కు-బాలిక కేసులో ముద్దాయి ఇక్బల్ గారికి 6 నెలల కఠినవరకము విధింపబడెను. (అ. ప్రె.)

లాహోరు, మే 19:—హిందూ స్త్రీ సహకరించిన ఇరువురు మహమ్మదీయులకు విధింపబడిన 14 ఏండ్ల కఠినవరకముపై చేసిన ఆప్టిలు కొట్టివేయబడెను. (అ. ప్రె.)

అలహాబాదు, మే 19:—జిల్లాబోర్డు ఎన్నికలలో తప్పు ఓట్ల నిచ్చినందులకు చంద్రమనసింగుకు 500 రూపాయల జరిమానా విధింపబడెను. (అ. ప్రె.)

హిందూమహాసభ అగ్గరకులగు డాక్టరు మూంజిగారు కుదిసంఘటనోద్యమములప్రచారము సలుప ఈనెల 21-వ లేదీ గుజరాతు పర్యటనము ప్రారంభించెదరు.

బొంబాయి, మే 19:—మే నెల 7 వ లేదీ బొంబాయి నుండి బయలుదేరిన రావల్పిండి స్టీమరు 15 వ లేదీ పోర్టుసెన్ చేరినది. 14 వ లేదీ తపాతో బొంబాయినుండి బయలుదేరిన రజాకు స్టీమరు 18 వ లేదీ ఏడను చేరినది. 12 వ లేదీ సీమ తపాతో మంగోలియా స్టీమరు 18 వ లేదీ ఏడను చేరినది.

యస్. పోస్టు ఓనుగారు బర్మా డిప్యూటీ పోస్టుమాస్టరు జెనరలుగ నియమింపబడిరి. పోస్టు డిపార్టుమెంటున ఇట్టి పెద్దఉద్యోగము బర్మావారి కివ్వబడుట కిదియే మొదటి పర్యాయము.

జపాను బట్టల దిగుమతులు

బొంబాయి, మే 19:—1926 సంవత్సరమున 200289000 గజముల గుడ్ల జపానునుండి భారతదేశమునకు దిగుమతిచేయబడెను. 1925 సంవత్సరమున 175666000 గజములు గుడ్లు దిగుమతిచేయబడెను. (ఫీ ప్రెస్)

కలకత్తా, మే 19:—మాగ్గీనదిలో రెండు పడవలు డీకొట్టుకొనుటచే 50 మంది కూలీలు నదిలో పడిరి. 44 మంది తప్పించుకొనిరి. మిగిలినవారికి గాయములు తగులుటచే వైద్యశాలకు తీసికొనిపోబడిరి. (అ. ప్రె.)

తిరుచినాపల్లి, మే 20:—తిరుచినాపల్లి యందుండు వీరాస్వామిపోతను అనువాడు నిన్నటిదినము తనభార్యను కుమార్తెను చంపెను. ఏదోతనవునై అతడీ హత్యలుగావించెనని తెలియుచున్నది. పిమ్మట కత్తితో అతడుపాడుచుకొనెను. గాయముతగిలినది కాని చావలేదు. అసామకరమునపిత్తిలో అతడు వైద్యశాలయందున్నాడు.

ఇమిలేషను పట్టుగుడ్డలపై సుంకము

సిమ్లా, మే 19:—ఇమిలేషను పట్టుగుడ్డల పరిశ్రమ భారతదేశమున లేనందునను, గుడ్ల విస్తారముగ ఉపయోగింపబడుచున్నందునను ఏటిపై విధింపబడుచున్న దిగుమతి సుంకమును రద్దుచేయ ఇండియా ప్రభుత్వమువారు దుడ్డేళించుచున్నారు ప్రస్తుతము నూటికి 15 చొప్పున ఈబట్టలపై సుంకము విధింపబడుచున్నది. 1925-26 సంవత్సరమున 1121 వేల రూపాయలు ఆదాయము వచ్చినది. (ఫీ ప్రెస్)

పెరంబూరు రైల్వే పనివాండ్లు

నిన్నటి సాయంకాలము పెరంబూరు బారక్కును ఎదురుగా నున్న మైదానములో పంచాక్షరంగారి ఆస్థానమున పనివాండ్లయొక్క మహాసభ యొక్క టిజరిగెను. పెరంబూరు రైల్వే వర్కును సాపు శనివారమునాడ మూయబడును ఉత్తరపునెయిలు నల్ల పనివాండ్లకు కలుగు నష్టములనుగూర్చి జేంట్లుగారికిమనవి కేసికొనుటకై యొక రాయబారము పంపబడియెను. ఆ రాయబారముయొక్క సారాంశభవితములను పనివాండ్ల కెరిగించుట కై యీ సభ జరిగెను.

సింగార్యలుచెట్టి, డా॥ కొళండ్రి, యం. యస్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు మొదలగు ప్రముఖులును, వమోసిపన్ (పెన్నునందలి) సమైక్యవారునుగూడ సభకు వచ్చిరి.

రైల్వే పనివారిల సంఘ కార్యదర్శియగు యస్. యం. జ్ఞానముత్తగారు యీ క్రిందితీగా నువనవ్రాసించిరి.

కార్మిక రాయబార వర్తమువారు గత మంగళవారము ఏజెంట్లుగారిని దర్శించి శనివారమునందు కార్యగారమును మూయబు నల్ల పనివాండ్లకు గలగు నష్టములను నివేదించిరి. ఏజెంట్లు గారు యీ విషయమై ప్రసంగించుచు కర్మాగారములో తయారయ్యే పనితగ్గను నుదనియు, ఖర్చు పోయ్యుచున్నదనియు, గైరు హాజరులు ఎక్కువగుచున్నవనియు చెప్పిరి. అంతేగాక చాలముది పనివాండ్లు పనిచేయుటకు బాదుకొనుచున్నారు. ఇందుచేత శనివారము లందుకూడ కర్మాగారము మూయబున వచ్చెను. కార్మిక సంఘమువారు యీసందర్భములనున్నయు పనివాండ్లకు తెలియజెప్పి ఎక్కువపని తయారగునట్లుగా చేసినయెడల శనివారములందు గూడ కర్మాగారమును తెరచియుంచెదమని ఏజెంట్లుగారుచెప్పిరి. ఇతర రైల్వేకుంపెనీలవలెనే యీ యం. యస్. యం. కంపెనీ వారుగూడ నెలకు 26 రోజుల కూలిన యివ్వవలసినదని రాయబారులు సూచించిరి. ఈ విషయమును, ఇందుకు సంబంధించిన యితర విషయములను విచారించి ప్రత్యుత్తర మొసంగెదనని ఏజెంట్లుగారు చెప్పిరి. కనుక పనివాండ్లందరూ ఎక్కువశ్రద్ధా భక్తులతో ఒడలువంచి పనిచేయవలసినదని హెచ్చరించుచున్నాను. మీసంఘమును మంచి కట్టుబాట్లతో నిర్వహించి సంఘబలమును పెంపొందించవలెను.

సభాధ్యక్షుడగు పంచాక్షరంగారిగారు మాట్లాడుచు నిట్లు చెప్పిరి:— మొదటిదఫా యూనియనువారు ఏజెంట్లువద్దకు రాయబారము జూడవెళ్లినప్పుడు ఏజెంట్లుగారు తిరస్కారభావమును కన్పరిచిరి. కాని 17 వ తేదీ మరల వేరొక రాయబారముపై మేము వెళ్లగా సాదరముగా ఆహ్వానించిరి. ఈ భేదమునకు కారణమేమనగా రెండవవారు రాయబారమువెళ్లినప్పుడు యూనియనుపనివాండ్లలో చాలా యొకమత్యమున్నట్లుగా ఏజెంట్లుగారు గ్రహింపక తప్పినదికాదు. శనివారములందు కర్మాగారమును మూయుటనుగూర్చి గైరు హాజరు పనివాండ్ల సంఖ్య ఎక్కువగుచు నానాటికి పని తగ్గుచున్నందువలన తాము యభిప్రాయము నొసంగవలసి వచ్చెనని నెలవిచ్చిరి. మరికొందరు పనివారు వృథాగా కాలయాపనచేయుచుండిరినీ జేంట్లుగారు గొణిగిరి. ఇక ముందైనను పనివాండ్లు తమ పనిని చక్క చేసెదమని ఒప్పుకొన్నయెడల శనివారములందు మర్కుసాపు ఆడించే విషయమై పునర్విచారణ చేసెదమనిరి. పనివారు ఇకముందుకూడా తమయం దేతప్పును ఇతరులపట్టుటకు వీలులేకుండా పనిచూచుచుండవలసినది. కొద్దమందిచేసిన తప్పులకు నెలకొలిపిన పనివాండ్లు కష్టములపాలుకాగూడదు.

పనివారి చిట్టచివరిలో కలుగజేయు బండి ప్రయాణ సమయము మార్పుటకు ను రైల్వేచీఫ్ మెడికలు ఆఫీసు రాయపురమునంచి పెరంబూరుకు మార్పుటకు తీర్మానములు గావించబడెను.

సింగార్యలుచెట్టిగారిట్లు చెప్పిరి:—రైల్వే యున్నతో దోర్నముల వంటలాదిగా జీతములు తీయుచుండగా పేదలగు పనివారులు పనిచేయు కాలమిది తగ్గించి మార్గములను అన్యాయము ఒకవేళ ఖర్చుతగ్గించవలసినయెడల పేదలకు గొప్పలలో అనవసరమైవారి నేల తీసివేయకూడదు? మీరందరూ సంఘభావముతో మెలగి మీ హక్కులకై నిరంతరం యోగ్యుల చేయవలసిన పని హెచ్చరించుచున్నాను.

డెయోసిపన్ (పెన్) పనివాండ్ల కష్టములను మీరు కూడా గమనించి ఆదరించనియెడల నేను హితాశమును జరుపవలసినప్పుడు..

డా॥ కొళండ్రి గారిట్లు చెప్పిరి:—కాంగ్రెసుకుమిటీవారు నిన్న మొన్న బొంబాయిలో చేసిన సభయందు కార్మికులయెడల సానుభూతిని గమనరచుచు నొకతీర్మానమును చేసిరి. అతీర్మానానుసారముగా కాంగ్రెసునాయకులు కార్మికులకు స్వవిధముల తోడ్పడగలరు. కాంగ్రెసుద్వారా కార్మికుల కష్టములకై చేపూర్వులకై మేము యత్నించుచున్నాము.

యస్. పి. సి. కే. సమైక్యవారు 20 దినములనుంచి సమైక్య సాగించుచున్నారు. కార్మికులు రైల్వే పనివారైనను ముద్రా

లములలోని పనివారైనను— అందరి కష్టములును ఒకటియే గనుక ఒకరినొకరు కష్టకాలమునందు గాదుకొనుట న్యాయము. డెయోసిపన్ (పెన్) యజమాన్లు క్రైస్తవపాదరీలేయెనను పనివాండ్లను క్రూరముగ పీడించుచున్నారు క్రైస్తవ మత సిద్ధాంతములకు ఇదంతయు ప్రతిహేళమే. మీ జేమముగ భావించుకోవలెను.

కాంగ్రెసు నాయకులు కార్మికుల జేమమునకై ద్వీగుణితో త్యాగముతో పనిచేయగలరు. స్వరాజ్య మింటి ముందుకు వచ్చినది కార్మికులకే స్వరాజ్యముగానిగనవలదే స్వరాజ్యముగాదు.

యం. యస్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారిట్లు పవనవ్రాసించిరి:—కాంగ్రెసు తరపున కార్మికులకు సంపూర్ణమైన సహకారము నొసంగెదమని యభిప్రాయము మిమ్ముచున్నదియైయున్నాము కాంగ్రెసువిరోధులుచేయు దురాసచేతములకు చెవియొగ్గరాదు. యస్. పి. సి. కే. (పెన్) పనివాండ్ల కష్టములలో సోదర కార్మికులగు మీ రెట్టి సహాయ మొనర్చినను వారు కృతజ్ఞతతో స్వీకరింపగలరు.

కుమారస్వామి నాయకరుగారి యుపన్యాసమైనవెనుక సభ ముగిసెను.

ఆంధ్రోద్యమమునకు జనసానము

బొంబాయి యని డాక్టరు పట్టాభిసీతారామయ్యగారు చెప్పట

బొంబాయి, మే 19:— ఆంధ్రోద్యమమునకు జనసానము లేజవాడగాని గుంటూరుగాని మచిలీపట్నముగాని లేక ఆంధ్రదేశమునందున్న మరియే యితరప్రదేశముగాని కాదు. మహారాజశ్రీ కాశీనాథుని నాకేంద్రరావుగారు బొంబాయి నుండి “ఆంధ్రప్రతిక” ప్రకటించినప్పుడు బొంబాయిలోనే ఆంధ్రోద్యమము ప్రారంభమయ్యెను” అని బొంబాయిలో కామాటీపుర్గు తెలుగు హాలునందు ఆంధ్రులసభయందు పవనవ్రాసించుచు డాక్టరు పట్టాభిసీతారామయ్యగారు చెప్పిరి. ఆఖిల భారత కాంగ్రెసుకుమిటీలో పాల్గొనుటకై వచ్చిన ఆంధ్ర సభ్యులందరు నీసభకు వచ్చిరి.

ఇంత్రాపుమెంట్లు బ్రహ్మ ఇంజనీరు జి. యల్. సరసింహంగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

కార్యోద్యమ కాన్ఫరెన్సులో ఇద్దరు ఆంధ్రులు గలరని కె. నాకేంద్రరావు, జి. హరినర్సయ్య తిమరావు, జి. రంగయ్య నాయకుగారు సంతోషించిరి. కామాటీపుర్గు మను మేరు ఆంధ్ర పురముగా మార్పుచేసినదని వారు కోరిరి.

ఖద్దరు ధరింపుడు, నలంబీరుదళముల నేర్పాటు చేయుడు. కాంగ్రెసుసభ్యులు గండు అని బి. సాంబమూర్తి గారుచూపించిరి.

ఆంధ్రమహాసభ కార్యదర్శియు గోదావరిజిల్లాలోని సీతానగర ఆశ్రమములోనివారగు అన్నపూర్ణయ్యగారు బొంబాయిలోని ఆంధ్రులనుగూర్చి తెలుసుకొనుటకై తాము ప్రత్యేకముగా నచ్చటికి వచ్చితిమని చెప్పిరి.

జాతీయాద్యమముందు బొంబాయి ఆంగ్లము వెనుకబడి యుండలేదని యస్. కె. పూపాలాగారు చెప్పిరి. (సీ (పెన్)

సుభాష చంద్రుడు

వేడితగులుచున్న సుభాషగానే కాలము గడుపుచున్నాడు

కలకత్తా, మే 19:— ప్రతిదినము వేడితగ్గుడుతగులుచు నేయున్న సుభాషచంద్ర బోసుగారు సుభాషగానే కాలముగడపుచున్నారని నేటి ప్రకటన తెలుపుచున్నది ఇకముందు వారి నెచ్చటనుంచవలసినది వారి తల్లిదండ్రులతో సంప్రదింపుటకై సర్ నీలరత్న సర్గాడు, డాక్టరు సునీల్ చంద్ర బోసుగారు పూరికి వెళ్లినారు. (ఆ. (పె.)

తప్పిపోయిన ఆవు

ఒంగోలుజాతి ఆవు-తెల్లది-సుమారు 5 అడుగులు యెత్తు గలది-సుమారు 2 అంగుళముల కొమ్ముగలది. ఈనెల 14 తేదీ సాయంకాలము పెరుగుపురు గ్రామము వచ్చినది. వెంట దూడలేదు.

సదరుఆవు యీక్రిందవేర్కొనినవారి వద్దకు వచ్చి విచారించినను, లేదా పొన్నేరి పోలీసువారిని విచారించినను భ్రామం దుదార్దకు తిరిగి లభించలేదు. ప్రస్తుతము యీక్రిందవేర్కొనినవారి దానిని పోషించి కాపాడుచున్నాడు.

జి. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు పెరుగుపురు గ్రామం చొళ. నరం (పోస్టు) పొన్నేరితాలూకా చెంగల్పట్టు జిల్లా.

వైశిష్ట్య పెరుగుపురు గ్రామము-మింజూరు ప్రత్యేక ప్రభుత్వము 4 మైళ్ల దూరముగానున్నది. రెడ్డి హిల్సుకు 3 మైళ్ల దూరముగానున్నది.

గ్రామ పునర్నిర్మాణ కేంద్ర సానము

రామనాథపురము, కోయంబత్తూరుజిల్లా

గ్రామ పునర్నిర్మాణవిషయమై పలువురు పలుతావుల కృషిసలుపుచున్నారు. గ్రామము లభివృద్ధి జేచినగాని దేశీయ పురోభివృద్ధికి ఆటంకకరమని గ్రహింపగలగుచున్నారు. ఆరికముగను నైతికముగను వెనుకబడియున్న గ్రామములలో నూతన సంసలము ప్రబోధము కలుగజేయుటకు మార్గము లన్వేషింపబడుచున్నవి. విద్యాధికల వృద్ధము గ్రామపునర్నిర్మాణవిషయమై ఆర్థికపరముల శుభసూచకము. ఉపన్యాస వేదికలపై నను, వార్తాపత్రికల వ్యాసములలోను, సభ తీర్మానములలోను, చర్చలలోను, వాదోపవాదములలోను, కార్యప్రణాళికలలోను ఆందోళనము కానబడుచున్నదే గాని కార్యరంగమున ఆనరణ పూర్వకముగ తగినంతకృషి యింకను పూనికతో ప్రయత్నింపబడుటలేదు.

కాంగ్రెసువాదులు ఆశ్రమము లక్కడక్కడ నెలకొల్పి రాట్నసంక్షేమద్వారా గ్రామాదులలో స్వతంత్ర జీవనాధారము కలుగజేయుటకు కృషిసలుపుచున్నారు. సహకారోద్యమాభిమానులు సహకారసంస్థలద్వారా గ్రామముల ఆర్థికాభివృద్ధికి తోడ్పడుచున్నారు. నై. యమ్. సి. పి. వారు, రామకృష్ణ విమను వారు, దివ్యజ్ఞాన సమాజమువారు, గ్రామాదులలో విద్యావ్యాపకమునకు నైతికాభివృద్ధికి తోడ్పడుచున్నారు. వివిధసంస్థలవారు కృషిసలుపుచున్న మార్గములు ప్రత్యేకముగ వారివారి పుణ్యశ్రమముల కొనసాగించుకొనుటకు ప్రయత్నింపబడుచున్నవేగాని కేవలము గ్రామపునర్నిర్మాణమే ఆదర్శకముగగలిగి రాజకీయ మతాభిప్రాయములతో సంబంధము లేకుండగ, నిర్వహింపబడుటలేదు.

నేను గతమాసములో దక్షిణాదినిగల సహకార సెంట్రల్ బోర్డులకు యితర సహకారసంస్థలు సందర్శించుట కవకాశముకలిగినది కోయంబత్తూరుజిల్లాలో కోయంబత్తూరు పట్టణమునకు మూడుమైళ్లదూరములో రామనాథపురము గ్రామమున నై. యమ్. సి. పి. వారు గ్రామపునర్నిర్మాణమునకు కేంద్రస్థానముగా యేర్పాటుచేసి, మంచిప్రబోధము చేయుచున్నారు. మట్టుపట్ల పదిహేను గ్రామాదులలో పీఠి ప్రయత్నములు కొనసాగింపబడుచున్నవి. గ్రామ పునర్నిర్మాణాభిమతి, జిల్లా సహకారసమైక్య కార్యదర్శులగు, జి. జెయ్యకరముగారిని కార్యదర్శిగారు 200 లు వేతనముపై నియోగించిరి. వీరు యీ గ్రామములన్నిటిలోను సహకారసంఘముల నెలకొల్పి పీఠిద్వారా రెహ్మాతాంగమునకు వ్యవసాయ పెట్టుబడులకు కావలసిన ధనముయిప్పించుచు, మంచితరపు తీర్తనములు, యెరువులు, నూతన వ్యవసాయపరికరములు వ్యాప్తిచేయుటలో చాలకృషిసలుపుచున్నారు. గ్రామపంచాయితీలు నెలకొల్పి గ్రామపారిశుధ్యము, ప్రాథమిక విద్యావ్యాపకము, మంచి నీటిపారుదల యేర్పాటుచేయుట, గ్రామకోడలువేయుట, మొదలగుపనులలో గ్రామములకు తోడ్పాటుచువుకొల్పి గ్రామపురోభివృద్ధికి తోడ్పడుచున్నారు. పీఠికోడలుగా, గ్రామాదులలో గృహపరిశ్రమలుదరించుటకు రాట్నములు విరివిగా గృహములలో వ్యాప్తిచేయుటకు, బట్టలకు దేశీయరంగులువేయుటకు, నేతగాండ్రలో వ్యాప్తిచేయుటకు, రు 100 లు వేతనముపై ఒకసహాయ కార్యదర్శిగారు పనిచేయుచున్నారు. కార్మికులకురాత్రి పాతశాలలు నెలకొల్పి విద్యావ్యాపకముచేయుచున్నార పక్షమునకొకసారి నాటకములప్రదర్శించి గ్రామముల నాకర్షించుటకు చేదుకలు, వినోదములు వ్యాప్తిచేయుచున్నారు. మాజిక్కులాంతరు ప్రదర్శనములద్వారా త్రాగుడుమామ్మలకు ఆరోగ్యవిధులు వ్యాప్తిచేయుటకు కృషిసలుపుచున్నారు. గ్రామసంకేలకు ప్రచారకులు వెళ్లి తూనికలు దగాలేకుండగను, సరకులు కల్పింతుండగను, గ్రామములు మోసముపాలుగాకుండగను, తోడ్పడుచున్నారు. కేంద్రసానమున అగ్రికల్చరల్ ఫారములో దూడలకు కల్లలిన వివిధరకముల గడ్డినివెంచి గ్రామాదులలో వ్యాప్తిచేయుచున్నారు. వివిధ తరగతిలోగల పెంచిగ్రామాదులలో వ్యాప్తిచేయుచున్నారు. యంత్రసహాయమున గ్రుడ్లు పిల్లలగుట మొదలగువిషయములను ప్రదర్శించి మంచిగ్రుడ్లు మంచికోళ్లు వ్యాపారముద్వారా గ్రామాదులలోని తక్కువజాతిస్త్రీలలో ఆదాముము అభివృద్ధిపరుచుకొనుటకు సహాయభూతులగుచున్నారు. వీరుగావించుకృషి ప్రారంభదశలో యున్నప్పటికి ఆదర్శక ప్రాయముగనున్నది. ఆనరబుల్ వి. యస్. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు మదరాసుగవర్నరు లార్డుహోనుగారు పీఠికేంద్రస్థానమున సందర్శించి మంచి యభిప్రాయమునుచ్చిరి. వీరు గ్రామ పునర్నిర్మాణవిషయమై గావించుచున్న ప్రయత్నములు సానిక పరిస్థితులనుబట్టి తదితరులు ఆదరణలో పెట్టిన, ఫలప్రదముకాగలవి. పుస్తకభాండాగారోద్యమముగూడ దీనికి సంపుటికరణముచేసి ప్రచారముచేసిన పుస్తకాగార కార్యద్యం. యీవిషయములు గ్రామ పునర్నిర్మాణవిషయమై కృషిసలుపు అభిమానులు గమనింప వేడుచున్నారు.

సరసింహ దేవర సత్సనారాయణ

దివానుబహదరు టి. రంగారామగారు

ఆస్ట్రేలియా సార్ల మెంటునభా ప్రారంభావసరమున
చదివిన సంస్కృత శ్లోకముల భావార్థము

“అచింత్యద్భుత శక్తిసంపన్నుడవగు నో సర్వేశ్వరా!
సృష్టికర్త! ముఖతః జనబాంధవా! సత్యసిద్ధాంతకల్పితుడవగు నీవు
ప్రేమాద్యుత్పాదకమగు నీమహోద్భవమునుండి కొంచెము
పంగి అల్పశక్తులమును మర్త్యులమునకు మేము ఆశురతలో ప్రా
రంభించిన మాయాద్యమును కొనసాగునటుల నాశీర్వాదింపుమని
యీకటాక్షితుడు మేము వినములమై వేడుకొనుచున్నాము.
నీదృష్టిలో మేము యిసుమంతైన విలువచేయువారము
కాకున్నను నీవు కృపాసముద్రడవు గావున నిన్ను వేడుకొను
చున్నాము.

ఓసార్వభౌమ కుమారా! సార్వభౌముని ప్రతినీధిగావ
చ్చిన రాకుమారా! నీవును నీకుటుంబమును చిరతరాయురారో
గైశ్వర్యముపేరునై ప్రజల హేళిగోరుచు వర్ధిల్లుడు.

ఓ ఆస్ట్రేలియాఖండనామలారా! సంతోషప్రదమగు నీ
దినమున సముద్రములదాటి మేము (భారతీయులు) ప్రేమతో
మీరు చాచిన పాతీతలమును గ్రహించుచున్నాము. మేము మీ
సోదరులము. అతిసమర్థులగు మీ పూర్వీకు లారంభించిన ఘన
కార్యములు సఫలమగుచున్నందులకు మే మధికానందభరితుల
మగుచున్నాము. ప్రాచీనకాలమున భయంకరలగు నాటవికులను
లోబరుచుకొని యెడారులను జనావాసములు గావించి మీ
పూర్వులు నాటిన విత్తనములు నేటికి ఫలించినవి. స్వాతంత్ర్యము
నాపంట నిపుడు మీ రమభవించుచున్నారు. అన్ని
రాష్ట్రముల నొక్కటిగ చేర్చుటకు మీరు దీక్షబూని కృతార్థుల
రైతిరి. అందువలన దేశమున శాంతి, సుఖములు తాండవమాడు
చున్నవి. పశుంధరాజేవి సత్యకృమలయును స్వర్ణగర్భయునై
నేత్రవర్మ మొనరించుచున్నది. అందువలన మీ రీశ్వతకస్పరా
నను నిర్మింపగలిగితిరి.

మాదేశమున ధిల్లీనగరమున ప్రాచీన శిక్షములపైని శ్వే
తరయజునా సమున్నతముగా తలయెత్తుచున్నది. అది మాకు శు
భోదర్శన మగుగాక.

సార్వభౌమడు మీపైని తనకు గల ప్రేమను వెల్లడించు
టకు కొన కుమారునే పంపియున్నాడు.

చెనుక మహాసంగ్రామమున మీరును మేమును కలసి
శత్రువులతో పోరాడి విజయమును బడయగలిగితిమి.
ఆరీతిగా సామ్రాజ్యమును కాపాడ గలిగితిమి.

మృతులనవారి ద్వారా సజీవులనవారిని జ్ఞాపకముచు
కొని యీయత్నింపమన పాల్గొనుటకు మీరు మారాజప్రతినీధి
ద్వారా మా కాహ్వానము నంపితిరి. రాజప్రతినీధి ప్రతినీధియ
గు నీరంగారామి స్వచ్ఛతమగు, మాసద్భావమును మీ కందజేయ
వచ్చెను.

మీరు స్వాతంత్ర్యమును బడయగలిగితిరి. మీరు మీదే
కాభివృద్ధికారకు పనిచేయుట మీ అధీనమందేయున్నది. అదియే
గొప్ప అదృష్టము.

భారతదేశ విఖ్యాతి ప్రాచీనకాలమున సముద్రముల నతి
క్రిమించి ప్రపంచమునం దంతటనుగూడ వ్యాపించినది. స్వపరిపా
లనమునకు భావితదేశము సంసిద్ధముగా నున్నదనుటకు అమూల్య
మగు భారతీయ సంస్కృతవాఙ్మయమే నిదర్శకముగానున్నది.
మారాజభక్తి యొక్క పరీక్షింపబడెను. మానవప్రపంచమున
మేము సమావేశంపమను బడయుదుడు గాక.

వివేకవతియగు తల్లి తన స్తనము నంతను తనబిడ్డ కొన్న
గదు. అబిడ్డ కెంతయవసరమో తల్లి గ్రహింపగలిగినటుల మరెవం
రును గ్రహింపజాలరు. బిడ్డ జీర్ణము చేసుకొనగల దానికంటె
పాముగా నొసంగుట అవివేకపు ప్రేమయే యగును. అటు
లనే మా దొరతన మత్యధికమగు జాగరూకతతో మాకు స్వపరి
పాలనమును తనమాత్రముగనే యొసంగుచున్నది. మాకు
సంపూర్ణస్వరాజ్యము నాగ్ధానము చేసినబడినది గాని, దానికి
కాలనిర్ణయముమాత్రము కలదు.

ఓ సామ్రాట్కుమారా! మీతండ్రియగు సార్వభౌమడు
తన ప్రజల యోగ తేమమునకు తన హృదయమునం దగ్రస్థానము
నొసంగెను. తన ప్రజల నభివృద్ధి నొందించుట కాచక్రవర్తి
యేర్పరిచిన గొప్పవిధానములో మీ రిచ్చుటకు వచ్చుటగూడ
నొక భాగమే యగును.

ఓ ఆస్ట్రేలియా మిత్రులారా! మీప్రాత్యహములన రా
జానుమతితో యీ మహాసామ్రాజ్యమున మేముగూడ స్వపరి

పాలనాధికారమును బడయగలుగునంత వరకును మా స్వాతంత్ర్య
త్రాగ్విని ప్రజ్యలించజేయుచునే యుండుము.

మన రాజభక్తి నే మానవుడును శంకింపజాలదు. సామ్రా
జ్యాభివృద్ధికి మనము కలసియే పనిచేసెదము. చర్మచక్షువులను
గోచరమున నాత్మబంధమును పరస్పరసద్భావ వాణిజ్యాదులు
బలపరుచును గాక.

సామ్రాజ్యసౌభావమునకు మన సద్భావమే మూలాధార
ముగా నుండవలెను. భరతమాతశరీరము చట్టపాశములవలనను
ఆత్మస్వప్నబాలమువలనను బద్ధమైచో బలాధిక్యతను గూర్చి
గానము చేయజాలదు.

మేము స్వాతంత్ర్యమును బడయుదుము గాక. జతగూడిన
సరిసమానములగు చక్రముల వరుసలపైని గొప్పయంత్రము చక్ర
గా నడువగలుగును. అసమానములగు వానిని కలిపినచో కళాశ
మగు ధ్వని వినబడును. సామరశ్య మట్టిరంగమున నిలువజాలక
యదృశ్యమగును.

ఈ గొప్పదీవి భగవదనుగ్రహమున వర్ధిల్లుగాక. సాందర్య
యుతమగు నీ మహాశ్వేతనగరము విజ్ఞానప్రకాశ కిరణముల నన్ని
టిని ద్వేషకాటిల్య విరహితమగు వివేకముగా పరిణమింపజేయు
గాక.

కాన చెర్రా సాందర్యసందర్శనములన వెనుకటి సంతా
పమునంతను మరుగగలిగిన ఓ ఆస్ట్రేలియాఖండమా! భగవంతుడు
నిన్ను గ్రహించుగాక. ప్రతాపమూర్తియగు రక్తభానున కిచ్చట
న స్తమయమే లేకుండు గాక!

గతవృత్తాంతమును తిలకింపుడు, అది శిథిలములైన కమ్మ
లతోనే కూడియున్నది. నూతనదృష్టితో సనాతనుని తింకించుట
కును నక్షత్రలోకము నతిక్రమించి భగవంతునికమున కెగ
బ్రాకుటకును మానవుడు చిహ్నములను గూడ నిర్మూలించవలసి
యుండును.”

వైశ్యామాడరన్ హౌటల్

(వైశ్యులకు మాత్రమే)

19, గోవిందప్పనాయకన్ వీధి, మద్రాసు (సాందర్య మహాళకు ఎదుట)

ఇది ప్రత్యేకముగా వైశ్యులసౌకర్యార్థమై యేర్పాటుచేయబడినది. మిక్కిలి శుభిగాను, వైశ్యుల ఆచారవ్యవ
హారములకు తగినట్లును యేర్పాటుచేయబడినది. యిచ్చటికి వచ్చిన వారెల్లరును తృప్తిచెందియున్నారు. ఒకసారి పరీ
క్షించి చూడుడు.

1422

ప్రాప్తైటరు, వి. రంగయ్యశెట్టి

వనోపధిశబ్దార్థనిఘంటువు.

మూలకలయొక్క 85000 సంస్కృతశబ్దములకు తెలుగు అర్థములు కలవు. క్యాలికోరైండు వెల రు. 3-4-0 లు.

“భ సప్రదీపిక” ఇందు సమస్తజానములు కుద్రచేసి భస్మములచేయు యూనాని ఆయుర్వేదవిధానములుగలవు.
కు 1-2 రు. 500 కిమ్యుకుగల భస్మములు కూడ గలవు. క్యాలికోరైండు వెల రు. 2-0-0
2454 రెడ్డి పోదరులు, రాయవరము. గోదావరి.

నీ వెండుకలను పరిశుభ్రముగ నుంచుకొనుము.

నీదేహమునెట్లు ప్రతిదినము పరిశుభ్రపరచ ప్రయత్నించుదునో, నట్లే నీశరీరస్సుగూడ మరికిగాకుండ పరి
శుభ్రపరచ ప్రయత్నింపవలసి యుండును. నీ శరీరస్సుపైగల రంధ్రములందు చుండు మున్నగు కల్మషపదార్థములకూడి
యుండిన నీవెండుకలు పరిశుభ్రముగ లేవని గ్రహింపవలసి యుండును. ఈచుండు
వగైరాలు చేరునప్పుడు నీవుపేక్ష వహించిన అతిత్వరలో నీతలయంతయు కరువుల
మయము గాగలదు. గనుక నీశరీరస్సు యిట్టి వాటికి లోనుగాకుండ కాపాడుకొన
దలచినచో ప్రతినిత్యము

కామినీయా తలనానె (రిజిస్టరు)

నుపయోగించి తీరవలెను.

ఈ నూనె చుండును చేరనీయును. ఒకవేళ నీతలయందు నాయుండివరకే ప్రవేశించి
యుండిన తెండుముడుసారలీనూనెను రాచుటతోనది అంతరింపవలసినదే. వెండుకల
కుడుళ్లలోనికి సరాసరిపొయి పరిశుభ్రపరచగలిగిన ఆనూఘమైన దినుసులనేక మిందు
చేర్చబడినవి. ఇందు చేరిన యితర నూనెలు, మూలికలు నీ వెండుకలను, తుమ్మెద
రెక్కలవలె, నిగనిగలాడుచు, పట్టపంచెవలె నుండునట్లు చేయగలవు. 50,000
మందికి పైగా దీని నుపయోగించి దీని శ్రేష్టత్యమును గ్రహించి ప్రశంసాపత్రము

లొసంగి యున్నారు. దీనిని మించినది మరొకటి లేదని పొగడొందిన కామినీయా ఆయిలు
నీసా రు 1-0-0 తపాలనాణ్ణి 0-6-0 3 సీసాల ఖరీదు రు. 2-10-0 లు తపాలు చార్జి 0-12-0.

నమూనాను వాడి చూడుడు.

సువాసన ద్రవ్యములకు రాజు

ఓటోదిల్ బహారు (రిజిస్టరు)

అతిచచ్చయ్య, ఎందుకు పనికిమాలినవియు నగు అనేక సువాసనద్రవ్యములు బహారు
నందుగలవు. ఓటోదిల్ బహారు నుపయోగించిన దీనియొక్క శ్రేష్టత్యమును, మంచి సువాస
నకు ఆచ్చెరువందకతీరవు. మల్లె మున్నగు అత్తరుల కేవిధముగను తీసిపోదు.

నేడే అర్జరును పంపుడు.

1/2 ఓటోదిల్ బహారు	రు. 2-0-0
1/4 " "	" 1-4-0
1 డ్రామా " "	" 0-12-0

నమూనా నీసా 0-2-0 రెండణాల పోస్టు చీట్లు పంపిన పంపబడును.

వాసనకాడ్లు. డజన్ 0-10-0 తపాల్ ఖర్చు ప్రత్యేకము

సోలు ఏజంట్లు:—ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ,

285, ఆమ్మామగ్గేడు మార్కెట్టు, బాంబాయి. నెం 2

126

భార్య నెంటుజారి గెజటు

1927 మే 17 మంగళవారము

రాజకీయశాఖ

వాల్తరు తెయిను విల్లండుగారు ప్యెయనుదేశ పక్షము న ఆర్టింగు గౌరవ వైఖుకాన్సులుగా మద్రాసునందు నియమింపబడిరి.

న్యాయశాఖ-సాధారణవిషయములు

గమ్మ సత్యనారాయణ పంతులుగారు విశాఖపట్నం జిల్లాకోర్టు అఫీషియల్ రిసీవరుగా ఏర్పరచబడిరి.

మాంసుడి వైదేశ్వరసుందరం ఆయ్యరుగారు నెల్లూరు జిల్లాకోర్టు అఫీషియల్ రిసీవరుగా నియమింపబడిరి.

రావుబహదూరు పాల్ అప్పస్వామిగారు మద్రాసులో అఫీషియల్ బ్రష్టిగాను అడ్మినిస్ట్రేటరు జనరలుగాను నియమింపబడిరి.

యన్. చంద్రశేఖరయ్యరుగారు మద్రాసులో సిటిసివిలుకోర్టు జడ్జిగా ఏర్పడిరి.

పి. వెంకటరావుగారు మద్రాసు గవర్నమెంటు స్టేషరుగా పనిచేయుదురు.

రాల్లిబిల్లి కృష్ణపండులయిగారు స్వామికాజుకోర్టు ఫిపు జడ్జిగా నుండును.

రావు సాహెబు పి. సంబంధ మొదలియారుగారు చీఫ్ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుగా పనిచేయుదురు.

సి. కున్ది రామకృష్ణ గారు స్వాత్ కాజుకోర్టు రెండవజడ్జిగా పనిచేయుదురు.

టి. శంకున్దిగారు స్వాత్ కాజుకోర్టు మూడవ జడ్జిగా పనిచేయుదురు.

వి. భావ్యమయ్యంగారు నెల్లూరు సబుకోర్టు ప్రిన్సిపలు సబుజడ్జిగా నుండును.

పి. జగన్నాథాచార్యగారు నెల్లూరు అడివనలు సబుజడ్జిగా నియమింపబడిరి.

నామిళ్లపల్లి గోపాలకృష్ణయ్యగారు రేపల్లె బెంచిమేజిస్ట్రేటుగా నియమింపబడిరి.

మతశాఖ

రెవ ఆరోగ్యం దొరస్వామిగారు కందుకూరు తాలూకాలో వివాహములుజరుపు అధికార మొసంగబడిరి.

మున్నంగి పాలుగారును కొర్రపాటి బెంజమినుగారును రాజేటి రాజరెడ్డిగారును మార్కాపురం తాలూకాలో వివాహములు జరుపుటకు అధికార మొసంగబడిరి.

పబ్లిక్ శాఖ

హెచ్. డి. సి. రీటిగారు మద్రాసు హైకోర్టు అడివనలు జడ్జిగా నియమింపబడిరి.

ఏ. జే. కల్వెన్ గారు నెల్లూరుజిల్లా జడ్జి, నెవన్సుజడ్జిగా నియమింపబడిరి.

చిత్తూరుజిల్లా నెవన్సుజడ్జిగారు నెల్లూరుజిల్లా అడివనలు నెవన్సు జడ్జిగా యీ వేసంగి నెలపులలో పనిచూచెదరు. వీరికోర్టు చిత్తూరులోనే ఉండును.

విశాఖపట్నం నెవన్సుజడ్జిగారు గంజాంజిల్లా అడివనలు నెవన్సు జడ్జిగా యీ వేసంగి నెలపులలో పనిచూచెదరు. వీరికోర్టు విశాఖపట్నములోనే ఉండును.

ఏ. జే. కర్కన్ గారు ఫుట్టగ్రేడు జిల్లా నెవన్సుజడ్జిగా నియమింపబడిరి.

హెచ్. జి. స్టాన్లీగారు లాండురెవెన్యూ కమిషనరుగా నుండును.

హెచ్. ఏ. వి. కెర్నూగారు మద్రాసు కలెక్టరుగాను వలసభోవు జనసంరక్షకులుగాను, స్టాంపులు, ప్రేవనరీ సూపరిం టెం డెంటుగాను కర్నాటిక స్టేయిమెంటుల బ్యూడా అధికారులుగాను ఉండును.

జి. జి. హోబ్బునర్తుగారు 1 నెంబరు పార్టీకి ప్యెవలు నెటిల్మెంటు ఆఫీసరుగాను, తూర్పుగోదావరి, పశ్చిమగోదావరి, తిలచాపురు, జిల్లా కలెక్టరులకు అసిస్టెంట్లుగాను ఉండును.

న్యాయపరిపాలనశాఖ

జి. ముస్తఫా అలీఖాన్ సాహెబు బహదూరుగారు అనంతపురం కౌంటిల రిజిస్ట్రార్లుగాను ప్రిన్సిపాలుగా నుండును.

షేక్ మహమ్మదు బెల్లామిసాహెబు బహదూరుగారు మార్కాపురం సబుడివిజనుకు అఫీషియలింగుడిప్యాటి సూపరిం టెం డెంటుగా నుండును.

సానిక స్వపరిపాలనశాఖ

కే. శంకరన్ గారు బళ్లారిజిల్లా హెల్తుఆఫీసరుగానుండురు కిజ్జిక్కాలాతిల్ కోమన్ నాయరుగారు మద్రాసు కండ్లాస్య ట్రైలో పర్మనెంటు అసిస్టెంటుసూపరిం టెం డెంటుగా నుండురు.

పి. వి. జార్జి, మద్రాసు నగరము తప్పరిసరప్రాంతముల టౌను ప్లానింగు బ్రష్టులో బ్రష్టిగా నియమింపబడిరి.

ఆర్. కృష్ణమూర్తిగారు అనంతపురంజిల్లా బోర్డు ఇంజనీరుగా పనిచేయుదురు.

కే. బాలవెంకటరావుగారు విశాఖపట్నం జిల్లాబోర్డు సభ్యులుగా నుండురు.

బెజవాడ తాలూకాబోర్డు సభ్యులుగా యీక్రిందివారు నియమింపబడిరి:—

కటిక సేని వెంకటరామారావుగారు, కోటగిరి పాట్లయ్య రావుగారు, గాడిచెర్ల కేశవరావుగారు, దేవల్రాజు కేశవరావుగారు, పేట బాపయ్యగారు.

హోన్నేట మ్యునిసిపలు కౌన్సిలుసభ్యులుగా యీక్రింది వారు తిరిగి నియమింపబడిరి. జనాబ్ వల్లూరుమస్తాన్ సాహెబు బహదూర్, బనదామారి హుసేంగప్పగారు, మోచి వరసప్పగారు

టి. నారాయణ రెడ్డిగారు అనంతపురం జిల్లాబోర్డు సభ్యులుగా ఎన్నుకొబడిరి.

డి. బి. గోవిందాన్ చతుర్ముఖదాసుగారు మద్రాసు కార్పొరేషను కౌన్సిలరుగా ఎన్నుకొబడిరి.

విద్యాశాఖ

శ్రీమతి యం. లక్ష్మీఅమ్మగారు రాజమండ్రి గవర్నమెంటు సెకండరీ అండు బ్రయినింగుస్కూలు ఫర్ విమెనుకు సూపరిం టెం డెంటుగా నుండురు.

లాల్వేట వెంకటరత్నం నాయుడుగారు సంస్కృత పాఠశాల సూపరిం టెం డెంటుగా నుండురు.

గంజాం జిల్లా ఎడ్యుకేషనలు కౌన్సిలుసభ్యులుగా యీక్రిందివారు ఎన్నుకొబడిరి:—రఘునాథ పాథి మహాశయో, బోల్ కోర్కె మహాశయో, మహాశయో, పి. వి. నారాయణ రావు పాత్రికలుగారు, రామకృష్ణ దేవ మహాశయో

బళ్లారిజిల్లా ఎడ్యుకేషనలు సభ్యులుగా హెచ్. యం. డి. కర్నూలు అబ్దుల్ రహిం సాహెబు బహదూరుగారు ఎన్నుకొబడిరి.

మన్నె వెంకటనారాయణగారు కృష్ణాజిల్లా ఎడ్యుకేషనలుకౌన్సిలరుగా ఎన్నుకొబడిరి.

కృష్ణాజిల్లా ఎడ్యుకేషనలు సభ్యులుగా సి. హెచ్. వి. రాఘవరాజు, యెర్ర మూర్తారావుగారును ఎన్నుకొబడిరి.

యం. వి. కామయ్యచెట్టిగారు గంజాంజిల్లా ఎడ్యుకేషనలు కౌన్సిలుసభ్యులుగా ఎన్నుకొబడిరి.

శ్రీరాజా యం. భుజంగరావు పంతులుగారు కృష్ణా జిల్లా ఎడ్యుకేషనలు కౌన్సిలుసభ్యులుగా ఎన్నుకొబడిరి.

మద్రాసు ఎడ్యుకేషనలు కౌన్సిలుసభ్యులుగా కే. రామానుజం పిల్లెగారును, కే. రామయ్యచెట్టిగారును ఎన్నుకొబడిరి.

మహమ్మదు బైరల్లాసా సాహెబుబహదూరుగారు విశాఖపట్నంజిల్లా ఎడ్యుకేషనలు కౌన్సిలు సభ్యులుగా ఎన్నుకొబడిరి.

యం. అనంతకయనం ఆయ్యంగారు చిత్తూరుజిల్లా ఎడ్యుకేషనలుకౌన్సిలు సభ్యులుగా ఎన్నుకొబడిరి.

సి. సుబ్బయ్యగారు గుంటూరుజిల్లా ఎడ్యుకేషనలుకౌన్సిలుసభ్యులుగా ఎన్నుకొబడిరి.

టి. వి. శేషగిరిరావు నాయుడుగారు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయపు సిండికేటు సభ్యులుగా నెనెటు తరపునయున్న, జే. రాయి స్ట్రాక్ గారు అకాడెమిక్ కౌన్సిలుతరపునయున్న ఎన్నుకొబడిరి.

న్యాయపరిపాలన శాఖ

గెరాలు సెబాస్టియను వైటుగారు హైకోర్టు రిజిస్ట్రారుగా పనిచేయుదురు.

పూనమల్లి కందస్వామి మొదలియారుగారు డిప్యూటీ రిజిస్ట్రారుగాను, కమిషనరుగాను, టాక్సింగు ఆఫీసరు జరిజనలు నైడుగాను ఇన్నాల్వెంటుకోర్టు ఫిఫ్ క్లర్కుగాను పనిచేయుదురు.

దురి శేటి అప్పారావుగారు అప్పీలేటు నైడు డిప్యూటీ రిజిస్ట్రారుగా నుండురు.

రాధాకృష్ణ సత్యమూర్తిగారు అప్పీలేటు నైడు అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారుగా నుండురు.

ఇన్ కంటాక్టుశాఖ

కే. సి. వెంకటరామ ఆయ్యరుగారు మద్రాసు సెంట్రలు రేంజి అసిస్టెంటు ఇంకంటాక్టు కమిషనరుగా ఏర్పడిరి.

పబ్లిక్ వర్క్స్ శాఖ

కొమరలింగం రాఘస్వామిఆయ్యరు కృష్ణస్వామిఆయ్యరు గుడివాడ సబుడివిజను అసిస్టెంటు ఇంజినీరుగా నుండురు.

వైద్యశాఖ

టి. భాస్కర మిననుగారు మద్రాసు మెడికలు కాలేజీ పాథాలజీకి అసిస్టెంటు ప్రొఫెసరుగా నుండురు. (టెంపరరీ సివిలుఅసిస్టెంటు సర్జను హోదాకు తాత్కాలికముగా నియోజింపబడిరి.)

యం. వెంకటరామ నాయకరు రాయపురం మెడికలు స్కూలులో అనాటమి లెక్చరరుగా నుండురు.

జే. ధయరాముగారు టెంపరరీ సివిలు అసిస్టెంటుసర్జను హోదాలోనికి తీసికొనబడి గూడలూరు (సిలిగిరి జిల్లా) తాలూకా హెడ్క్వార్టర్సు లోకలుఫండు ఆస్పత్రికి నియమింపబడిరి.

న్యాయపరిపాలనశాఖ

యం. వెంకటప్పగారు మద్రాసులో ఇన్స్ పెక్టరు జనరలుగారి ఆఫీసులో డిప్యూటీసూపరిం టెం టెంటుగా నుండుటకు నియమింపబడిరి.

గ్రంథ బహిష్కరణము

అభినవేశ్వరాజ్య ప్రకారపరిపాలనా ప్రతిపాలసమితియని పూర్వపు పేర గలిగి ఇప్పుడు సామ్రాజ్య వ్యాపకాభినివేశవిజృంభణ కాంక్షా ప్రతిపాలక జాతీయ స్వాతంత్ర్యసానుకూలసమితి యను పేరుగల్గిన సమితివారిచే ప్రచురింపవడు గ్రంథములేవి యును బ్రిటిషు ఇండియాలోనికి దిగుమతి చేయబడకూడదు.

రెవిన్యూ శాఖ

డి. వెంకట రమణయ్య పంతులుగారు కర్నూలు జనరలు డ్యూటీ డిప్యూటీ కలెక్టరుగాను,

యన్. శేషగిరిరావు నాయుడుగారు, తూర్పుగోదావరి ట్రాజరీ డిప్యూటీ కలెక్టరుగారు.

డి. సీతారామయ్య పంతులుగారు తూర్పుగోదావరి జనరలు డ్యూటీ కలెక్టరుగాను,

డి. సీతారామయ్య పంతులుగారు తూర్పుగోదావరి-జనరలు డ్యూటీ డిప్యూటీ కలెక్టరుగాను,

టి. సుబ్బారావు నాయుడుగారు పశ్చిమగోదావరి జనరలు డ్యూటీ డిప్యూటీ కలెక్టరుగాను,

పి. శేషగిరిరావు పంతులుగారు గంజాం జనరలు డ్యూటీ డిప్యూటీ కలెక్టరుగాను, నియమింపబడిరి.

పబ్లిక్ వర్క్స్ శాఖ

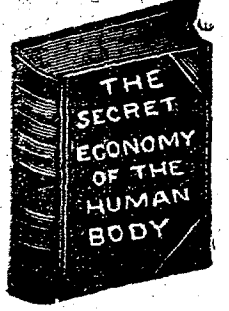
పి. గంగరాజుగారు కోరాపేట సబుడివిజనంతటికి ఆఫీసియేటింగు అసిస్టెంటు ఇంజినీరుగానుండురు.

ఇప్పుడే నాల్గవకూర్పు తయారైనది! త్వరపడుడు!! ఆ సేకరినదములైన క్రొత్తక్రొత్త చిత్రములు ఈ కూర్పులో చేర్చబడియున్నవి. త్వరపడుడు!!

శరీర మర్శ శాస్త్రము

చదువ చదువ సంతోషించెదరు! నీకు కావసినదియు నీవు చూడవలసినదియు చాలగోజులు వదిలిన శాస్త్రమిదియే!

ఆంధ్రభాషలో ఇట్టి పూర్తిరహస్య శాస్త్రము ఇదివరకు ఎవరివల్లను బహిరంగముగా ప్రచురింపబడలేదు. దీనిలో శ్రీ పురుషలక్షణములు, వారి యొక్క ఆవయవముల విలక్షణములు కృంగార రహస్యములును, మొగ, అడ అను శిశు ఉత్పత్తి వివరములును, పూర్వము మహాముఖులు మర్కముగా వ్రాసిపెట్టిన పుస్తకమును చక్కగా 64 వివిధచిత్రపటములతో ముద్రించి యున్నాము.

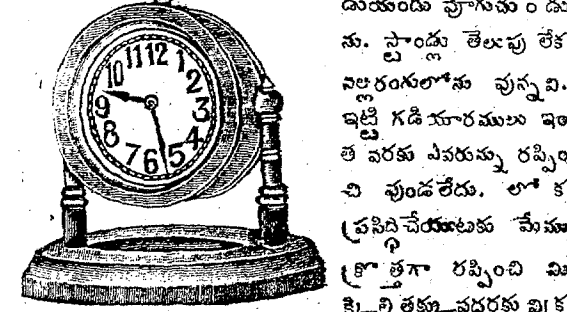
రూ 1-0-0 ఏ. పి. ఖర్చు 7 అణాలు. 9288

ఎం. ఎన్. నరసయ్య ఆండు కంపెనీ, సం. 11 ఆరుముగం బిడి, నామకారు పేట పోస్టు ను దాన్.

ధర స్వల్పము! అధిక లాభము పోలీసు మహాగనీ స్టాండు లేబిల్ క్లాకులు (లేక) గడియారములు

ధర 1-కి రు 3-8-0 మాత్రమే?

ఈ లేబిల్ క్లాకులు పోలీసు మహాగనీ స్టాండు యందు పూనుండును. స్టాండు తెలుపు లేక నల్లరంగులోను పున్నవి. ఇట్టి గడియారములు ఇంత వరకు ఎవరున్న రప్పించి వుండలేదు. లోక ప్రసిద్ధిచేయటకు మేము క్రొత్తగా రప్పించి మిక్కిలి తక్కువధరకు విక్రయించెదము. ఒక్కదానిని కొని ఆనందింపుడు.

కె. ఎన్. రాధాక్రిష్ణ బ్రదర్స్ 109, చైనాబజారురోడ్, మద్రాస్.

దురభిమానము తొలగి పోయినది.

గడచిన కొన్ని సంవత్సరములవరకును పగటున ఒకానొకప్పుడు గొప్పదురభిమానముండెను. ప్రస్తుతము యిట్టి ఇల్లాలు కన్డెన్సుడు పాలువంటచేయుటకు తము చెట్లకాయనుండి సంక్షేపించబడిన కోకోజెమ్ బూత్తిగా తగదని తలచుచుండెను. క్రమేణ అది ఆహారమునకు మంచి సువాసనను గలిగించుటన, ఉపయోగించబడెను, తప్పు దురభిమానము తొలగి మరియు ఆహారమునకు అధికరుచిని గలిగించుటను పోయెను. ప్రస్తుతము ఈ సరుకు లక్షలకొలది చూచిన తప్పక ఆశ్చర్యమును గలిగించుచున్నది.

డబ్బాలు పారియొక్క మంచి కొరకును, మితవ్య యము కొరకును ఉపయోగించబడుచున్నది. కోకోజెమ్ ప్రత్యేకముగా, స్పష్టమైన వంట పదార్థముగా నున్నది. ఇంతయేల ప్రతివంటకాల యందును ఇది ఉపయోగించబడవలెను.

డబ్బాలయందు నింపబడిన సరకులు! తగలపు యందును ఇది ఉపయోగించబడవలెను.

పరిశుద్ధతకు ఆరోగ్యమునకు పూచీ నిచ్చుచున్నది.
తపాల ఖర్చుకుగాను 4 అణాలు తపాల బిళ్లలు పంపిన
ఒక పెద్ద నమూనా కోకోజెమ్ డబ్బాపంపబడును.

The Tata Oil Mills Co.,
LIMITED.
P.O. TATAPURAM COCHIN STATE,
SOUTH INDIA.

రషీదున కురిశిక్కు తప్పలేదు

రషీదు అప్పీలు కొట్టివేయుట
లాహూరు, మే 19:—స్వామి శ్రద్ధానందుని పాత్ర్య గావించెనని విచారింపబడి ఉరిశిక్కు విధింపబడిన ఆల్బులు ౫ మీ. గు. గు. చేసిన అప్పీలు నేడు విచారింపబడెను. అప్పీలువారుని ఎకీలు ఆస్పరనుగాను తాను కోర్టువారికి నిసింపని సాక్ష్యము చాల సున్నదనిరి. న్యాయమూర్తి వారు చదువకుండిన పకీలు నడ లోపమని తలంచెదరని తెలి పెను. నిన్న విడిచిపెట్టినవోటినుండి తిగి సాక్ష్యమును చదువ ప్రారంభించెను. కనుబడిన గుర్తులు అన్నియు “ఛారసు”నుండి రావచ్చును. ముద్దాయి “ఛారసు” నుపయోగించె నని తెలుపు టకు రుజువు లేదనిరి. అంత పకీలు ముద్దాయికి మనస్థిరత లేదని వాదించుచు నవాబాళిగారికి మద్దయి వ్రాసిన యుక్తముల గూర్చి తెలుపుచుండగా న్యాయమూర్తి నవాబాళిగారు త్వర ములే లేవనియు ముద్దాయి దుస్తురి తెలియదనియు తోపిరిని తెలిపిరి. ముద్దాయి తండ్రి సాక్షులు చాలమంది యుక్తముల గూర్చి యంగీకరించిరి తెలిపిరి. ముద్దాయి పెద్ద పేదనకు ఇట్టి పని గావించెనని తెలుపుట తప్పనెను. ముద్దాయి తరపున సా త్కమంతయు యీతగు పిచ్చివాడని మాట్లాడె. ఏదో పిచ్చి వలన యాత డీపని చేసినమాత్రమున బాధ్యత యాతనిది గానే రదు. ఆహత్యవిషయమును, సామాన్యనడవడియు మొత్తమున ఆతడు చంచల స్వభావుడని నీ తెలుపుచున్నది. అది మతిపిచ్చి యైనను నేరొటియైనను బాధ్యత యాయనది గానేరదు. శ్రద్ధా

నందుడు ఎట్టి హింసయు కావించ లేదన్నందున ముద్దాయి నేరము రహితమగుచున్నది. అట్టి హంతకునియందు నాకెట్టి సానుభూతియు లేదు. కాని ఈ కేసువలన ముద్దాయి కిందు బాధ్యత లేదనుకొనవలెను. పకీలు పూర్తిచేసెనో లేదో యను నంతటిలో ప్రాసిక్యూషనువారిని ఏమియు చెప్పనకుండగనే న్యాయమూర్తి క్రిందికోర్టుశిక్ష ఖాయపరచుచు అప్పీలు కొట్టి వేసెను. (అ. ప్రె.)

రై. ఆ. శ్రీనివాస శాస్త్రిగారు

వీరిభార్య వెంటనెల్లదని తెలియుచున్నది
బొంబాయి, మే 19:—దక్షిణాఫ్రికాలో ఇండియా ప్రభుత్వమువారి ఏజెంటు జెకరలగు రైటు ఆనరబుల్ శ్రీనివా సశాస్త్రిగారు భార్యతోసహానేడు బొంబాయికి విచ్చేసిరి. ఇ చ్చటకొన్ని దినములుండి వీరు లక్నోకుబోయి అడనుండి హిందూకు బోయి అచ్చటనొక వారముదినములుండి బొంబాయివచ్చి బొం బాయినుండి దక్షిణాఫ్రికాకు బోవుదురు. ఇప్పటి యేర్పాట్లు ప్రకారము శాస్త్రిగారిభార్య వారితో వెళ్లదని తెలియుచున్నది సర్వెంటుస్ అఫ్ ఇండియా సొసైటీసభ్యుడు పి. కోదండరావు గారు శాస్త్రిగారికి మొట్టమొదటి కార్యదర్శిగా నుందురు. (అ. ప్రె.)

తెక్కుటైలు టారిఫుబోర్డువారి సూచనలు

బొంబాయి మిల్లుయజమానుల ప్రకటన
బొంబాయి, మే 14:—తెక్కుటైలు టారిఫుబోర్డు వారి సూచనలవిషయమై బొంబాయిమిల్లు యజమానలసంఘమువారి ఈక్రిందిప్రకటనము గావించుచున్నది. టారిఫుబోర్డువారి సూచనలను గావించి రూఢిగ తెలియదు. కాని దిగుమతి సుంకము అధికముచేయుటకుపూర్వము ప్రజలకు వార్తకులకు గు లాభనష్టములను పరిశీలించుట అవసరము. భారతదేశమున 300 యంత్రాలయములున్నవి. వీరు తనలోతమకుల పోటీకినిలుచు టయేకాక విదేశీయ వర్తకుల పోటీనికూడ ఎదుర్కొనవలెను. ఎక్కుచేజిరేటు సౌకర్యములనల్లను ఇతరసౌకర్యములనల్లను వికే శపుగుడ్డను భారతదేశపు మిల్లుగుడ్డలకన్న నూటికి 1 2 1/2 ధరతక్కు. పగ విక్రయింపబడుచున్నవి. చైనాయందు కాంతిలేనందున చైనావ్యాపారము తగ్గినది. చైనాకు భారతదేశమునుండి ఎం తోనూలు ఎగుమతి చేయబడుచుండెను. జపానునందు యెను ఏక్కుచేజి తగ్గుటచే భారతదేశమునకు జపానుబట్టలు అధికముగ దిగుమతిచేయబడును. ఈకారణములనల్ల భారతదేశపు ప్రతి పరిశ్రమకు ఈసమయమున సరకుల అవసరము. జపానుబొటని ఎదుర్కొనుట కష్టము. ఈ ఇచ్చిండులు కేవలము బొంబాయి మిల్లుకుగాక ఇతరనగరములందలి మిల్లులకూడ అను భవించుచున్నవి. (ప్రె. ప్రెస్.)

మదరాసు విశ్వవిద్యాలయము

చరిత్రాధికరణములు

వి. ఎ. ఆనన్దు ప్రారంభపరీక్ష

to 12 to 16 19 to 22 24 to 23 30
3133 to 36 38 39 40 43 44 45 47 to 60 62 to 69
71 to 75 77 78 79 81 82 83 85 to 90 92 93 95
to 101 103 to 107 109 to 112 114 to 118 120
to 123 125 126 127 129 to 135 137 139 to 156
158 to 162 164 166 to 175 177 178 179 181
182 184 185 186 188 189 191 192 193 195
198 199 201 203 to 213 215 218 219 221 223
to 239 242 243 245 to 250 252 254 255 256
258 260 to 265.

వి. ఎస్. సి. డిగ్రీ పరీక్ష-1 వ భాగము

2 4 5 11 12 13 14 15.

వి. ఎస్. సి. డిగ్రీ పరీక్ష-2 వ భాగము

2 వ తరగతి:—3, 16.

3 వ తరగతి:—4, 19, 22.

వి. ఎ. డిగ్రీ పరీక్ష

1 వ భాగము-ఇంగ్లీషు

1 వ తరగతి:—288 మాత్రము.

2 వ తరగతి:—

1 185 185 285 286 311 342 371 603 721 904
995 967 1289 1328 1342 1474 1481 1534 1930
1936 2325 2512.

3 వ తరగతి:—

4 5 10 to 14 16 17 22 24 to 29 33 to 37
39 40 42 44 46 48 51 53 58 61 64 69 71 79
80 82 to 85 87 91 93 95 100 101 107 108 111
to 115 121 to 124 126 128 130 133 177 183
186 188 199 201 202 203 208 212 216 219
221 225 to 228 230 234 to 237 239 241 242
243 249 266 to 272 274 to 278 281 283 284
289 290 291 305 315 319 323 325 327 330
332 335 337 340 344 346 to 349 351
353 357 358 362 to 365 381 to 384 386
388 390 391 392 397 399 to 404 406 407
408 410 411 412 414 417 418 420 421 425
426 427 430 to 433 435 to 439 442 444 445
447 448 452 453 458 460 461 466 to 469 471
474 477 480 481 483 485 490 492 494 495
498 to 503 553 554 558 559 561 562 564 566
567 570 572 573 575 576 579 581 582 585
586 588 990 591 593 597 599 601 602 605
608 610 612 614 616 618 620 621 623 624
626 627 628 630 643 648 651 652 654 657
661 663 668 669 671 674 676 680 683 695
696 698 704 706 707 711 715 716 718 119 720
722 to 726 728 730 to 734 736 737 738 741
to 747 760 765 670 812 813 825 to 818 821
825 830 832 835 840 849 850 851 853 858
861 862 863 866 869 870 872 874 875 882
886 889 891 898 902 910 921 923 924 928
932 936 940 950 953 961 965 to 971 973 982
985 987 991 998 1002 1004 to 1007 1009
1013 to 1016 1033 1052 1053 1058 1059 1060
1063 1064 1069 to 1072 1075 1076 1079 1080
1082 1083 1090 1092 1095 to 1098
1110 to 1115 1117 to 1120 1123 1124 1125
1128 to 1132 1137 1140 1147 1149 1151 1152
1158 1167 1169 1173 1174 1175 1177 to 1181
1183 1184 1188 1189 1190 1193 1195 1198
1202 to 1205 1209 1212 1213 1214 1017 1218
1219 1234 to 1242 1250 1255 to 1258 1269
1278 1279 1284 1283 1284 1287 1288 1297
1299 1301 1308 1307 1314 1316 to 1319 1323
1327 1335 1336 1339 1340 1341
1345 1348 1357 1365 1366 1368
1370 1371 1374 1377 1378 1380 to 1383 1389
1391 1392 1395 1397 1400 1401 1403 1404
1407 1409 1420 1423 1431 1432 1433 1435
1440 1451 1461 1464 1466 1467 1470 1471
1472 1476 1478 1479 1482 1483 1485 1490
1491 1493 1497 to 1500 1503 1507 1509
1512 1513 1521 to 1524 1530 1531 1532 1535
1537 1539 to 1542 1548 1555 1568 1569 1571
1575 1576 1578 to 1581 1588 1590 1594 1595
1600 1603 to 1607 1610 1615 1640 1644
1649 1657 1660 1662 1664 1165 1667 1671
1672 1674 1675 1778 1679 1680
1683 1694 1719 1720 1722 1723
1757 1763 1767 1769 1743 1747 1752 1755
to 1758 1762 1763 1766 to 1769 2773 1774
1782 1783 1784 1790 to 1792 1795 1796
1800 1801 1802 1803 1803 1810 1813
1815 1833 1834 1836 1837 1841 1845 1846

1848 1852 1861 1864 1866 1867 1868 1871
to 1875 1878 1879 1885 1887 1891 1892 1893
1908 1910 to 1913 1916 to 1919 1921 1923
1925 1926 1927 1931 1934 1939 1940 1944
1945 1946 1948 1949 1951 1952 1954 1955
1956 1972 2974 1978 1979 1983 1984 1987
to 1990 1992 1993 1995 2002 2003 2004 2006
2010 2013 2014 2015 2018 2019 2020 2022
2044 2048 2055 2056 2057 2050 2061 2063
2 64 2067 2070 2071 2072 2077 2080 2084
2087 2088 2095 2097 2099 2100 2103 2112
2114 2115 2118 2121 2136 2140 2142 2143
2144 2146 2148 2149 2150 2163 2167 to 2172
2175 2176 2180 2181 2183 2185 2186 2190
2191 2195 2196 2197 2199 2200 2216 2218
2219 2223 2226 2227 2232 2234 2235 2236
2240 2241 2242 2244 2250 2251 2252 2257
2258 2269 2270 2276 2279 2280 2282 2284
2294 2297 2302 2304 2305 2307 2309 2313
2316 2319 2320 2321 2323 2326 2327 2334
2337 2378 2385 2387 2388 2394 2397 2399
2403 2409 2413 2414 2418 2420 2421 2426
2432 2436 2439 2440 2442 2443 2446 2447
2451 2457 2460 2461 2463 2464 2468 2471
2472 2474 to 2478 2482 2483 2484 2489 2493
2495 2497 2500 2501 2502 2504 2506 2513
2517 2518 2519 2526 2527 2528 2531 2534
2536 2340 2542 2568 2569 2570 2579 2280
2587 2589 2600 2603 2605 2608 2513 2614
2616 2617 2640 2645 2649 2652 2656 2660
2665 and 2666.

2 వ భాగము-1వ గ్రూపు-గణితము

1 వ తరగతి.
38 40 48 53 61 76 84 86 100 1055 1058
1125 1129 1279 1288 1465 1477 1478 1747
2535 2258.

2 వ తరగతి.
16 20 33 37 39 44 45 55 62 94 105 139
967 1053 1060 1068 1123 1132 1237 1466
1474 1710 1744 1752 1759 1769 1771 1804
2219 2222.

3 వ తరగతి.
1 11 12 15 17 18 23 25 26 27 31 32 34
35 36 41 46 49 52 54 56 57 58 60 64 65 67
68 69 70 74 77 78 81 87 88 90 92 93 95 97
99 104 107 108 110 112 118 119 121 124 130
146 148 150 151 152 159 166 169 171 960
961 966 968 969 977 978 981 1056 1059
1063 1064 1065 1066 1069 1072 1113
1114 1115 1117 1118 1119 1120 1124 1127
1131 1236 1239 1240 1241 1242 1245 1277
1281 1283 1284 1285 1289 1291 1292 1294
1297 1299 1301 1302 1305 1307 1463 1464
1467 1468 1460 1471 1472 1480 to 4185
1488 1588 1590 1591 1593 1594 1596 to
1599 1707 1708 1713 1743 1745 1748 to
1751 1753 1755 to 1758 1760 to 1764 1767
1768 1770 1773 1776 1777 1779 to 1783
1785 1788 1790 1791 1792 1795 1796 1797
1799 1801 1802 1803 1811 1812 1813 1815
1821 1823 1825 2133 2217 2220 2226 2227
2232 2234 2236 2237 2241 2242 2243 2245
2246 2249 2250 2252 2254 2257.

2 వ (ఎ) భాగము-ఫిజికల్ సైన్సు.

1 వ తరగతి.
241 1834 1846 1855 1884 1887 2284.

2 వ తరగతి
178 188 195 221 225 230 231 237 239
243 257 263 1137 1138 1147 to 1149
1151 1152 1323 1828 1830 to 1832 1841 1843
1844 1851 to 1854 1856 1857 1861
1865 1872 to 1875 1877 1882 1885 1886 1891
1892 1896 1905 2269.

3 వ తరగతి:—
177 181 182 185 189 to 194 196 197 201 202
204 207 to 212 214 to 216 218 to 220 222 to 224
226 to 229 234 to 236
238 240 242 244 246 253 259 to 261 1189 to 1141
1143 1145 1146 1153 1158 to 1160 1162 1818 1816
1819 1822 1866 to 1872 1825 1827 1888 1835 to
1840 1842

1845 1847 1848 1850 1858 to 1860 1862 1864
1865 1867 1869 1871 1876 1879 1888 to 1890
1893 to 1895 1897 to 1899 1904 2270 2271
2273 2274 2276 2277 2279 2280 2282 2286 2289
2290.

2 (ఎ) గ్రూపు - ఫిజికల్ సైన్సు.

1 వ తరగతి:—

283 1980

2 వ తరగతి:—

267 278 286 289 1878 1910 1921 1929

1933 1934 1941 1945 1952 1968 2294 2305 2322
2325 2357 2364 2366 2375 2376.

3 వ తరగతి:—

268 to 277 280 281 285 287 290 295 to 297
299 302 1165 1380 to 1383 1387 1390 1392 1907
1911 to 1915 1917 1920 1926 1931 1932 1936 1939
1946 1948 1951 1953 to 1956 1958 to 1961 1963 1965
to 1967 1969 1970 2297 2302 2307 2309 2310 2314
2316 2318 to 2321 2324 2326 2328 to 2330 2333
2334 2339 2344 2351 2352 2354 2358 2359 2361
to 2363 2365 2367 2368 2370 2371 2374.

3 వ గ్రూపు-చాటన్.

2 వ తరగతి:—

325 351 353 2385 2393 2399 2406.

3 వ తరగతి:—

328 330 332 335 336 337 338 340 342

343 350 359 361 to 365 2378 to 2384 2386 to
2388 2392 to 2395 2397 2398 2400 to 2405.

3 వ గ్రూపు-జూలైజీ

2 వ తరగతి:—

308 309 315 327 345 1169 1171 1178 1179.

3 వ తరగతి:—

304 306 307 311 to 314 317 to 323 338

8 వ తరగతి:—

334 348 357 358 367 368 370 1167 1169
1172 to 1177.

3 వ గ్రూపు - జీవశాస్త్రము

1 వ తరగతి:—

347

3 వ తరగతి:—

331 344 346 352 354

4 వ గ్రూపు - వేదాంత శాస్త్రము

2 వ తరగతి:—

383 403 1332 1498.

3 వ తరగతి:—

371 to 373 376 to 382 384 to 392 397
to 402 404 to 415 417 418 420 421 424 to 427
429 to 433 436 438 to 441 443 to 449 451 to
453 456 to 461 463 464 466 to 469 471 473
to 475 477 479 to 481 483 484 486 488 to
490 495 396 498 to 503 529 to 534 538 to
540 642 545 982 983 985 987 to 991 994 1075
to 1082 1248 13 5 1327 1328 1330 1393 1395
to 1398 1490 1491 1493 1495 1497 1499 1500
1502 1503 1505 1507 1512 1513 1517 1519
1602 1637 to 1642 1644 1645 1649 to 1652
1715 1972 to 1979 1982 to 1987 2136 2407
2409 to 2411 2413 2414 2417 to 2421 2424 to
2427.

5 (ఎ) గ్రూపు - చరిత్ర

2 వ తరగతి:—

567 572 621 635 654 671 682 696 716
726 745 747 795 997 1016 1401 1534 1657
1658 1677 1680 1995 2446

3 వ తరగతి:—

551 to 555 457 to 566 568 to 571 573
575 577 581 to 582 584 587 to 591 593 595
to 610 612 to 618 623 to 627 630 to 634 636
643 to 645 648 to 652 656 to 659 661 664 to
669 672 to 676 672 to 676 672 to 676 679 to
681 683 to 689 691 693 to 695 697 to 707 709
to 715 717 to 723 725 727 to 732 734 736
738 739 741 to 744 746 749 753 759 to 764
765 766 769 775 778 to 780 782 786 787 791
795 796 798 801 803 805 806 995 998 1002
1004 1006 1007 1009 1012 1013 1014 1018 1021
1022 1030 1083 1085 1087 1088 1181 to 1183
1189 1190 1193 1195 to 1199 1203 1205
1207 1208 1250 to 1252 1333 1399 1403 1407
1520 1521 1523 to 1527 1529 to 1532 1535
1537 1541 1542 1544 1569 1571 1576 1578
1580 1581 1604 1605 1608 to 1610 1618 1619
1621 1622 1655 1656 1660 to 1671 1673 1676
1678 1679 1685 1686 1718 to 1720 1722 1723
1727 1992 1993 1999 2003 2004 2006 2008
2010 2012 to 2015 2018 to 202 2022 2034
2035 2038 2039 2042 2137 2138 2140 to 2142
2144 2146 2148 2150 2151 2154 2155 2157
2431 2432 2435 to 2437 2439 2443 2447 2450
2451 2453 2454 2460 2461 2453 2465 2467
2468 2471 2473 to 2477 2479 to 2484 2487 to
2489 2493 2494 2497 2501 2502 2504 2506 to
2508 2510 to 2513 2515 2517 to 2519 2525 to
2529 2531 2534 to 2542 2548 2557 2559 to
2561 and 2565.

5 (బి) గ్రూపు-చరిత్ర, ఆర్థికశాస్త్రము

2 వ తరగతి:-

816 834 1209 1213 1221 1335 1441 2175 2183 2196 2197.

3 వ తరగతి:-

812 to 815 817 to 819 821 825 826 830 to 832 835 836 838 to 840 842 844 845 1090 to 1095 1097 1098 1104 1105 1211 1112 1214 to 1220 1222 1254 1256 to 1262 1336 1338 1340 to 1342 1345 1347 1352 1420 to 1423 1426 1429 to 1433 1435 1438 1440 1623 2043 to 2045 2048 2052 to 2054 2056 2057 2060 2063 2064 2066 2067 2069 to 2072 2075 2077 2078 2080 2083 2085 2087 2090 2093 2165 2167 to 2171 2173 2176 2177 2179 to 2182 to 2184 to 2186 2188 to 2192 2194 2199 to 2202 2566-

మరా:-**వి. ఎ. 4 వ గ్రూపు, 5 (ఎ) గ్రూపులో సంస్కృతము తీసికొనిన విద్యార్థుల ఫలితములు తరువాత ప్రకటింపబడును.**

1690, 1691 నెంబరులుగల 5 (బి) గ్రూపు విద్యార్థుల పరీక్షా ఫలితమును మున్ముందు ప్రకటింపబడును.

ఎల్. టి. జిగ్గి చరిత్ర

1వ తరగతి:- 20 మాత్రము.

2వ తరగతి:-

22 38 39 78 82 85 96 97 99 142 147 153 155 157 205 237 245 247 249 251 259 264 280.

3వ తరగతి:-

1 2 3 5 6 7 8 10 11 13 14 15 16 19 21 23 24 25 27 to 33 36 41 42 43 48 51 52 58 59 63 64 67 68 69 71 75 76 77 79 80 81 83 86 88 89 90 91 93 94 95 98 101 103 104 to 135 137 to 141 144 145 146 148 to 152 154 156 158 161 to 167 169 170 171 173 174 178 179 180 182 183 185 188 189 191 to 197 199 203 206 to 220 222 to 226 228 230 231 233 235 236 238 to 244 246 248 252 253 254 255 257 258 260 to 238 265 to 268 271 273 to 279 281 to 285 287 290 194 295 296.

ఈదినవారము ప్రత్యేకముగ ఇంగ్లీషునందు పాఠ్యసయినారు.

22 28 30 52 63 64 69 73 74 75 76 77 78 79 86 89 90 91 93 97 98 99 101 104 105 106 112 116 118 117 118 120 121 122 123 124 125 126 127 129 130 131 132 133 135 137 138 140 141 142 144 145 146 147 149 154 155 165 166 167 169 171 189 194 196 203 205 206 208 209 212 214 222 226 228 233 235 236 239 250 251 253 260 263 265 276 280 284 287 295.

ఎకనామిక్స్ డివిజను ప్రతిష్టాపత్యక ఘనతతో పాఠ్యసయినారు.

18 మాత్రము.

పాఠ్యసయినారు.

1 3 4 8 9 11 12 13 15 17 20 21.

వ్యవసాయ పశువైద్యశాఖ ఉపదేశసంఘము

అధ్యక్షులు:- గౌ. పి. రంగనాథ మొదలియారు గారు

సభ్యులు:- (1) జి. ప్రేమయ్యగారు (2) ఆర్. నాగేశ్వరరావుగారు (3) డి. బి. యస్. కుమారస్వామి రెడ్డిగారు (4) పి. వి. శెట్టిగారు (5) సి. ఆర్. పాతసాంధి అయ్యంగారు.

కలకత్తా, మే 19:- కలకత్తాలో నిన్న రాత్రి ఒక మోటారుబండి ఎద్దుబండి డిక్టేటర్లు కొనుటచే 6 మందికి బలముగా గాయములు తగిలినవి. మోటారుబండి ధ్వంసమైపోయెను.

పూనా, మే 18:- యెల్లవాడ నెల్రలు తెయిలు నందలి ఖియిడిలప మతవిషయములను గురించియు నైతికవిషయములను గురించియు బోధగరపుటకు ఒక ఉపన్యాసముని నియమింప హిందూమహాసభవారికి పూనా జిల్లా మాజి ప్రేమి గారు అనుమతి నొసగిరి. (ప్రెస్)

వగుళ్లకు తెలము

వెల డబ్బీ 1-కి రు 0-6-0; వి. పి. తో 0-11-0

అరికాట్లు, అణచేతులు, చిర్రులు కారకములన, శిథిలా లినన పగిలి నీరుకారుటయు, జిలపుట్టుటయు సంభవించును. ఈ తెలమును రాచిన పగుళ్లు మాని జిల పోయి మంచిచర్యులు రాగలను. పగుళ్ల నొప్పియు నయగును. స్వల్పకయము.

అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి-మద్రాసు

మదరాసు పాత్రలు

చెన్నపురి ఆంధ్రనాటక సభవారి:- పృథ్వీ రాజు లేక రాణిసముక్త అనునాటకమును 1926వ సం॥ మే నెల 22వ తేది ఆదివారము సాయంత్రము 5-30 గంటలకు కోటమైదానము నద్దనందు స్టేజి డిజైనులలో తెనాలిపర్యంతుకు. శ్రీమతులు యస్. యం. కామమ్మ, సుందరశాస్త్రి, యస్. శిఖరామశాస్త్రి, వి. వెంకటేశ్వరయ్య డి.ఎ. డి.ఎల్. కే. దొరస్వామి అయ్య, గారు, యం. కే. వొంగియ్యం మున్నగువారు ముఖ్యపాత్రల ధరించును.

రాకపోకలు:- ప్రాశస్త్యం యం. పి. కాండేత్ గారు గతరాత్రి ఉదకమండలమువెళ్ళిరి. సి. ఆర్. తిరువెంగళాచారిగారు మామూరు వెళ్ళిరి. పెర్సీరోడ్ గారూ కేటి ఉదయం తిరుమనాపల్లెనుండి వచ్చిరి.

పి. రంగస్వామయ్యంగారు, యం. కే. ఆచార్యగారు, యస్. సత్యమూర్తిగారు, ముత్తయ్యమొదలియారుగారు, కేటి ఉదయం మద్రాసు వచ్చిరి.

యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు శేపు ఉదయం వచ్చెను. గౌ. న్యాయ సర్ పి. వి. కుమారస్వామి శాస్త్రిగారు డి.బి.సి.వి. విశ్వనాథశాస్త్రిగారును గతరాత్రి ఇంగ్లాండును ప్రయాణమై బొంబాయి మొదలుమీద వెళ్ళిరి. సర్ ముత్తయ్యచెట్టిగారును, కే. పండ్లగారును తదితరులను కూడకీ షిడ్డోలో సంగిరి.

తండ్రియూరేటలో హత్య:- హోమ్స్ అండు కంపెనీలో పనిచేయుచున్న నారాయణస్వామి అను నరకు మొన్న చనిపోయెను. అతని శవమునకు చూసినసంస్కారములు చేయుచుండగా విధివ్యతిరేకముగా బంధుత్వ హితులు శవముపై వియ్యమువర్చిరి. ఇతనితో సహచరుడై పనిచేయుచుండిన ఆదిద్రావిడొకడు వియ్యమువల్లుచుండగా వారభ్యంతరపరచిరి స్వశానమునుండి వారందరు తిరిగి వచ్చుచుండగా వైసవైసిన ఆదిద్రావిడునితో కలహమువెరిగెను. అందులో ఇద్దరు కత్తితో పోడవబడిరి. వారిలో ఒకడు ఆస్పత్రికి కొనిపోబడుచుండగా త్రోవలో వరణించెను.

మద్రాసు పొన్నస్వామి అరెస్టుచేయబడెను.

యస్. పి. సి. కే. వెస్

పనివాండ్ల సమ్మె

యస్. పి. సి. కే. వెస్ (అనగా డిమోనికా ముద్రణాలయములోని) పనివాండ్ల సమ్మెనుగూర్చి సింగార్వేలు చెట్టిగారిట్లు తెలియజేయుచున్నారు.-

ఈ సమ్మెనీతి చాలా తీవ్రముగా నున్నది. 300 మంది పనివాండ్లందరూ చేరియున్నారు. మేస్ట్రీలుకూడ సమ్మెలో చేరిరి. గత 15 రోజులనుండియు ముద్రణాలయములో పనియవత్తు పూర్తిగా మాలపడినది-మద్రాసు ప్రధానవిషపృథుగారును మరికొందరు విషపృథులు చేరిన కమిటీవారిందరును పనివాండ్లు తిరిగి లాంగ్ విచ్చి పనిలో చేరవరని దురభిప్రాయపడుచున్నారు. నగరములోని యితరముద్రాపకులెవరును ఏ విధమైనపనియును నీరికి చేసెట్టెట్టుండునట్లు ఏర్పాటుచేసిరి. ఇతర అన్యభీనులలో కూడా నీరికి సానుభూతిపరముగా సమ్మెలు బయలుదేరును. రాగలసోమవారము నాడు మద్రాసునగరములో నీ అన్ని ఆచ్చాసీనుల పనివాండ్లను పెద్దసభచేపెనురు ఒకరోజున పార్లామెంటునగరమంతటను జరిపి నార్తాపత్రికలన్నియు ఆనాడు ప్రకటింపక ఆపివేయునట్లుగా ఏర్పాటుచేయు సంకల్పింపబడుచున్నది. కాబట్టి నార్తాపత్రిక ముద్రాపకులందరును యస్. పి. సి. కే. ముద్రాపకులను మంచి సలహానొసంగి, వ్యవహారపరిష్కారము చేసెదరుగాక.

ఈ సమ్మెన్ని సమ్మెదారుల నకుండితులు మొత్తము నుమారు 1500 మంది తిండితక్కు మానుచున్నారు. ఇట్టి పరిస్థితి ప్రభాషేమమునకు భంగకరము. కనుక యీవిషయములో పోక్లము కలగజేసికొనుటకై కార్యోచేదనవారినిగూడ సమ్మె చేయవలసినట్లును.

నాతావరణస్థితి

1927 సం॥ మే నెల 20-వ తేది శుక్రవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	గో. హి. పూర్వ	గో. హి. పూర్వ	గో. హి. పూర్వ	గో. హి. పూర్వ	గో. హి. పూర్వ
విశాఖపట్టణం	93.2	93.1	...	0.59	1.81
కాకినాడ	94.5	84.8	...	0.49	1.36
మచిలీపట్టణము	96.7	80.4	...	0.28	1.18
కర్నూలు	95.0	83.2	...	0.11	1.22
బళ్లారి	102.8	78.3	0.07	0.54	0.41
అనంతపురం	98.8	73.8	0.36	0.58	1.15
కడప	...	...	0.05	1.49	0.40
జిల్లూరు	104.4	83.6	...	0.16	1.11
మద్రాసు	103.1	80.1	...	0.84	0.52
కడపూరు	95.3	81.5	...	0.21	0.85
సేలము	91.1	77.2	...	3.05	2.06
కోయంబుత్తూరు	97.4	75.0	...	7.95	2.91
తిరుమనాపల్లి	92.9	78.5	...	3.85	0.93
నాగపట్టణము	102.3	78.3	...	1.60	1.93
నభర	89.2	80.3	...	3.38	0.81
పాండుర్	99.1	77.3	0.02	5.72	1.61
తిరునల్వేలి	90.1	81.9	...	9.50	7.34
తిరువేంకటము	...	...	...	7.49	3.90
కొచ్చిన్	85.8	77.5	...	5.25	2.75
కాలికట్టు	86.2	78.0	...	8.41	1.23
మంగళూరు	88.3	76.4	0.58	7.57	0
బెంగళూరు	87.9	72.1	0.95	3.32	0.47
మేర్కాక	93.0	67.0	0.60	1.82	2.38
కొడేకనాడ్	80.6	61.8	0.49	3.62	1.72
కొడేకనాడ్	63.3	52.3	0.54	9.73	1.42

సర్కారు:- గో. హి. పూర్వ, మచిలీపట్టణము నుండియే కబురు తెలిసినది. ఇంకటి ఆకసము నిర్భలముగ నున్నది. గో. హి. పూర్వంలో పగటి రాత్రివేడిమి 8 డిగ్రీలు ఎక్కువ. మచిలీపట్టణములో పగటివేడిమి 5 డిగ్రీలు తక్కువ.

డక్కిన్:- బళ్లారిలో 0.86" వర్షించెను. కర్నూలు అనంతపురంలో చినుకులు పడెను. ఆకసము నిర్భలముగా నున్నది. అద్భుత ఆయాచోట్ల కొంచెము ఎక్కువ. కర్నూలు బళ్లారిలో పగటి రాత్రివేడిమి 2 1/2 నుండి 4 డిగ్రీలు మామూలు కంటే తక్కువయే. కడపలో నిన్న 104.4" డిగ్రీలు పగటివేడిమి.

కర్నాటకము:- మేఘములు సలకగనున్నవి. కడప లూరులో పగటివేడిమి 8 డిగ్రీలు తక్కువ. రాత్రివేడిమిగూడ 3 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ.

డక్కిన్ములో ఉరుములు ఉరిపెను. చినుకులుపడెను. పగటివేడిమి సాధారణముగ తక్కువ, వర్షిగా మద్రాసు తీరమున.

పి. పి. నారాయణ అయ్యగారు, పహాడు నాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు,

సహకారోద్యమశాఖ సలహాసంఘము అధ్యక్షులు:- గౌ. పి. రంగనాథ మొదలియారు గారు.

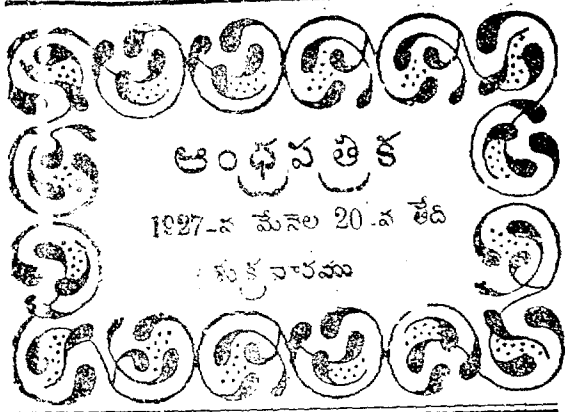
సభ్యులు (1) కే. శివరాజు శాస్త్రిగారు (2) హెచ్. వి. అరిగొండగారు (3) పి. వి. మునిస్వామి పిళ్లెగారు (4) వడమలై తిరునాథ వేంకటేశ్వరేశ్వరగారు, నెయిటూరు బొంబారుగారు (5) ఎల్.ఎల్. తాండవేశ్వరమొయి బహుదరుగారు.

అభివృద్ధిశాఖను గవర్నరు మొదలు కార్యదర్శిగారు నున్నవారే పై కెందు కమిటీలను కార్యదర్శిగారు నిర్వహించును.

ఆగ్రికల్చర్ ప్రొచెక్టరుగారు కెందుటే సంభాషణలకు హాజరయ్యెనురు.

కో. ఆపరేటింగు సొసైటీ రిజిస్ట్రేషన్ కు సంబంధపంపు సభలకు హాజరయ్యెనురు.

తాత్కాలికముగా సభ్యులుగా పండుటకై అనూస్థానిక ప్రముఖులను నియమించుటకు ప్రసిడెంటును అధికారియు కలరు.

వి. రెండు:

బర్మేశ్ హెడ్డు ప్రభువు

వి. రెండుకు హాంకూలు లభింపకుండ జేయుటకు, నట్లుబట్టిన వారిలో బర్మేశ్ హెడ్డు ప్రభువు గారును, కార్నసు ప్రభువుగారును ఆగ్రగణ్యులని ఎల్ల రెగినదే. యూరపు యుద్ధమునకు బూర్వము వీరి వాలంటీరులను తయారుజేసి, హాంకూలును అడ్డగింప బూనుకొనిరి. యుద్ధ సమయమగుటచే, హాంకూలు చట్టము విరమింపబడెను. కాలమెట్టి మార్పుల చెచ్చునో ఎవరు జెప్పగలరు? కన్నర్యే టీపు ప్రముఖుల హృదయములు మార్పు జెందెను. వి. రెండును అస్వతంత్రముగ నిలిపియుంచుట చే లాభముకన్న నష్ట మధికముగ గలుగనని వీరు గ్రహించిరి. విరిపు ప్రజల యాందోళనము తీవ్ర రూపము దాల్చెను. దూరదృష్టిగల ఇంగ్లండు, తుదకు వి. రెండుకు సంపూర్ణ స్వపరిపాలన మిచ్చి, అనివిశేషరాజ్యముగ జేసెను. ఇటీవల బర్మేశ్ హెడ్డు ప్రభువుగారు లండనులో నొకవిందునందర్భమున ముచ్చటించుచు, విరిపు ఒడంబడికను మిగుల ప్రస్తుతించిరి. వి. రెండునుందలి ఉత్తరభాగమునకును, దక్షిణభాగమునకును భేదములున్నను, అయ్యవి త్వరలో సమసిజోవుననియు, వి. రెండు అంతయు ఒక్క దేశముగ మెలగ గలదనియు, వీరు ఆశించుచున్నారు. ఇందుకు కారణములను గూడ వీరు తెలిపిరి. నేడు దక్షిణ వి. రెండును పరిపాలించెడి వారు, మిగుల సమర్థులు. ధైర్యవంతులు. కఠిన సమస్యలను వీరు ఎదుర్కొనగలిగిరట. వారు జేసిన వాగ్దానములలో నొక్కదానినయినను అతిక్రమింపలేదట. వ్రాతమూలకముగ గాని, నోటితోగాని, బహిరంగముగ గాని, గర్భితముగ గాని చేసిన వాగ్దానములన్నియు, నిలచియే యున్నవట.

ఇందునుబట్టి విరిపు ప్రముఖులు సంతృప్తంధు లని తెలును. ఇట్టివారికి, బర్మేశ్ హెడ్డు ప్రభువు తే కొలదికాలముక్రిందట, ఎన్నియో చెడుపేరుల జెప్పిరి. విరియంతటి లనమర్థులును, మాట నిలు కడలేనివారును లేరని, చాటిరి. నేడు వారిని ఉన్న తదిఖరముపై జెప్పుట ఆశ్చర్యముగావా? అల్పస్వర పాలకులును కడుసమర్థులేనట. అందుచే అల్పస్వర కురు దక్షిణభాగమునకును దృఢసంయోగము తృప్త గడురునని, బర్మేశ్ హెడ్డు ప్రభువుగారికి విశ్వాసముగలదు. కాని అల్పస్వరకును, తదితర వి. రెండుకును మొదట ఎడబాటు గలిగించినదెవరు? బ్రిటీషు ముఖ్యులుగారా? అల్పస్వర సభిమానించి, విగతిన దేశమును శత్రువువలె భావించినది వీరు గారా? అల్పస్వరలో బ్రిటీషు ప్రముఖులు స్థావర మేర్పరచుకొని, విరిపు ప్రజలకు స్వపరిపాలనము నొసగగూడదని గొప్పలుచెట్టుచుండిరి, వీరు హిందూ

దేశమున నివసించెడి ఆంగ్లో హైందవుల బోలి యుండిరి. నేడు విరిపు ప్రజలంతటివారు లేరని జెప్పట ములభమే. కాని, విభజించి పరిపాలించు సూత్రము నవలంబించుట, పాలకులకు కొంతకాలము లాభ కరముగనుండవచ్చునుగాని, చిరకాలము లాభింప నేరదు. ప్రజలలో బెరిగిన మనస్పర్థలు పిమ్మట నెంతకాలమునకోగాని సమసిపోవాలపు. వి. రెండువలె హిందూదేశమునుగూడ బర్మేశ్ హెడ్డు ప్రభువు గారు ఎన్నటికయినను ప్రస్తుతించవచ్చును. దేశము పరాధీనముగనుండువరకు, వీరు లోపములను వెదకుచునే యుందురు. కాని దేశము స్వపరిపాలనము ననుభవించుచున్నపుడు మాత్రము, భారతీయు ల్లిద్రులు చంద్రులని పొగడుట సహజము. సుభాషచంద్రబోసుగారిని, మూరపియను లిపుడు పొగడుటలేదా? అందుచే నిరాశజెందక, భారతీయులు తమపై తామాధారపడి స్వపరిపాలనమును సంపాదించుటకు తడేకదీక్షతో కృషి నలుపుట మేలు. పాలకులు నేడు భారతీయులను నిరసించినను, శ్లాఘించినను పాటింప నవసరములేదు. నిరసనములు, నిరాశలుట్టింప నక్కరలేదు. ఇట్టి యభిప్రాయములన్నియు తాత్కాలికములే. వి. రెండును శ్లాఘించినటులనే భారతభూమినిగూడ బర్మేశ్ హెడ్డు ప్రభువుగారు శ్లాఘించు తరుణ మరుదొంచక మానదు. భారతీయుల దృఢసంకల్పమే, అట్టియనుకూలస్థితిని చేకూర్చగలదు.

భారతశాసనసభ : కొత్తచట్టములు

రాబోవు భారతశాసనసభలో విశేషచర్చకు కారణముగ చట్టములు రెండుగలవు. మొదటిది రిజర్వ్ బ్యాంకుచట్టము. ఈచట్టము విషయమై దీర్ఘపరిశీలన జరుగునని యూహింపవచ్చును. గత శాసనసభలో, మహమ్మదీయ వైషమ్యమువలన ఉక్కురక్షణచట్టము విషయముననేమి, రూపాయ మారకము విషయముననేమి, ప్రభుత్వము వారి పంతమే నెగ్గెను. ఈమారు గుదిరిన హిందూమహమ్మదీయ సఖ్యము బలపడుచో, రిజర్వ్ బ్యాంకు చట్టము విషయమున ప్రజలలో నేకీభావము గుదురునని, సిమ్లాలో భావించుచున్నారనియు, అధికారు లందుచే భీతచిత్తులై యున్నారనియు, ప్రీ ప్రెస్సు వార్తలు దెలుపుచున్నవి. బంగారు కరెన్సీ, రిజర్వ్ బ్యాంకు విధానము, ఇంపీరియల్ బ్యాంకు కొనసగిన అధికసౌకర్యములగూర్చి, తీవ్రచర్చ జరుగకమానదు. రిజర్వ్ బ్యాంకును నిజమగు స్టేటు బ్యాంకుగజేసి, ఇంపీరియల్ బ్యాంకుపై జూపెడి ప్రత్యేకాభిమానమును తొలగించి, బంగారు కరెన్సీని ప్రవేశపెట్టినగాని, కొత్తచట్టమువలన దేశమున కిసుమతయు లాభముండదు. రెండవచట్టము, నౌకాదళచట్టము. నౌకాదళచట్టమును భారత శాసనసభవారామోదించుట పాడిగాదు. కానున్న సభలో సయితము లేబరువత్సభ్యులు చట్టమును బలముగ నాక్షేపించిరి. సంఖ్యాబలము నుపయోగించి కన్నర్యేట్ర ప్రభుత్వ ము వారు తమ పంతమును నెగ్గించుకొనిరి. ఈచట్టము నందు శాసనసభ కెట్టి యధికారము నొసగలేదు. హైందవ నౌకాదళమును ఇతర దేశములకు గొంపోవుటకు వీలుగలదు. బ్రిటీషునౌకాదళమున కిది యంగముగనుండునని విభుర్కులు సూచించియుం

డిరి. ఇందు అతిశయోక్తి గనుపించదు. అందుచే నౌకాదళచట్టమునకు, భారతశాసనసభవారి కెట్టి బాధ్యత తీసికొనకుండుటమేలు. ఇక, బారిఫోబోద్దు సూచనలగూర్చి ప్రభుత్వమువారు చట్టముగావించి భారతశాసనసభవారి ఎదుటనుంచెదరో లేదో తెలియదట. ప్రాయశః అర్థి నెన్ను మాషమున ప్రభుత్వమువారు తమ యుద్దేశ్యమును నెరవేర్చికొందురని ప్రీ ప్రెస్సునా యూహించుచున్నారు. పై రెండు చట్టముల చర్చముగిసిన పిమ్మట, ఇతర చట్టములు చర్చకువచ్చును. శాసనసభ్యులు ప్రతిపాదించెడి చట్టముల సఖ్యగూడ హెచ్చుగనే గలదు.

ఇంగ్లండు : చీనా

ఇంగ్లండు చీనాలమగ్యగల మనస్పర్థులు, మొన్నటి ఛేంబర్లెనుగారి ప్రకటన మూలమున నంత రించునని దలచితిమి. చీనాను దండించు తలంపును బ్రిటీషువారును తదితరజాతులవారును విడనాడుటచే, అనుకూలమగు ఒడంబడిక గుదురుననియు, పెద్ద జాతులవారు తమ ప్రత్యేక సౌకర్యములను విడనాడి చీనా స్వాతంత్ర్యమునకు తోడ్పడెదరనియు భావించితిమి. కాని, యిట్టి యూహలు విఫలమయినవి. హాంకోయందుండెడి బ్రిటీషు ప్రతినిధిని, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు రప్పించిరని వార్తలు దెలుపుచున్నవి. ఈ విషయన బ్రిటీషువారు తమ యసమ్మతిని జూపదలచిరట. తమను ప్రేరేపించిన హేతువులను బ్రిటీషువారు ఛేదాగారికి వ్రాతమూలముగ దెలిపిరి. ఇవి క్రొత్తవిగావు. హాంకోఅధికారులు ఆధునిక పద్ధతుల ననుసరించి బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమును నిర్వహించుట లేదట. బ్రిటీషువారి సామ్యప్రవర్తనకు దగినటుల, చీనావారు ప్రవర్తించలేదట. బ్రిటీషు వారికి ప్రతికూలముగ ప్రచారము జరిగెనట. నాంకింగులో జరిగిన దురాగతములకు హాంకోఅధికారులు బాధ్యతను వహింపలేదట. అందుచే, బ్రిటీషువారు తమ ప్రతినిధిని రప్పించి, దక్షిణ చీనావారితో సంబంధమును వదులుకొన నిశ్చయించిరి. నాంకింగు దురంతముల గూర్చి సమగ్రమగు విచారణనలిపి, బాధ్యతను నిర్ణయింపవలయునని, ఛేదాగారు కోరినను బ్రిటీషువారు రంగీకరింపరయిరి. బ్రిటీషు లేబరుపక్షమువారు గూడ యిట్టి సూచన నంగీకరించియుండిరి. అట్టితర, హాంకో అధికారుల నింకను నిందించిన ప్రయోజనమేమి? ఛేంబర్లెనుగారింకను మాట పట్టింపును విడువకున్నారు. చీనాతో సఖ్యపడుట కిష్టము జూపకున్నారు. వైమనస్యముల సీరితిని పెంచుకొనుట ప్రపంచశాంతికి షేమకరము గానబడు. ఛేంబర్లెనుగారి మంత్రాంగ పద్ధతులు ఎట్టి విశాలభావము జూపక, ప్రాతమాగ్ధములనే ద్రొక్కచున్నవి. నానారాష్ట్రసంఘముతో బనియే గనిపింపకున్నది. బ్రిటీషు ప్రజలే యిట్టి సందిగ్ధస్థితిని తొలగింపగలరు. పాలకుల వైఖ్యులను మార్చగలరు. అందుకు వారు బూనుకుందురాయను నడయేనన్న.

రంగుభేదము

రంగుభేదపు సమస్య రంగుచార్పులుగారి దృష్టికి గోచరింపకున్నను, తదితరులకు గోచరించుచునేయున్నది. జాక్షరు ఆనివిసెంటుగారు వర్ణభేద మొంతటి యశాంతిని గలిగించుచున్నదో, చక్కగ

తీరుపరచిరి. శ్వేతజాతులచే పరిపాలింపబడు ధూమ్రులలో, రంగుజాతులవా రధికముగ గలరు. అయినను వారు అన్నివిధములను అడుగునబడి యున్నారు. ఏమి ఎక్కడికి బోదమన్నను, అటు కము తెర్చుచునేయున్నవి. రంగుజాతులతో పండి యున్న బ్రిటిషు సామ్రాజ్యవే, రంగు భేద సమస్యను పరిష్కరింపగలదని, డాక్టరు బిసెం టుగారు హెచ్చరించుచున్నారు. రంగుజాతులను అసగున బక్షవైచియో, వారిని దేశములనుండి వెళుగొట్టియో, తమ దేశములను శ్వేతమయము గావించు ప్రయత్నము, విఫలము గాకమానదు. ఎన్నటి కైనను రంగుభేదము తీరని వైషమ్యములకు కారణమై తెల్లవారి యభ్యుదయమునకు ప్రతిబంధ కము పరిణమించుట నిశ్చయము. అందుచే డాక్టరు బిసెంటు మున్నగు లోకక్షేమాభిలాషుల హిత ప్రాను విని, శ్వేతజాతులవారు రంగుభేదమును పా టింపక, న్యాయముగ ప్రవర్తించుట వివేకము. తెల్ల జాతులవారి హేతువాదము తుదివరకు కొనసాగు చో, రంగు జాతులకు సంబంధించిన క్రీస్తుభగవానుడు నేమి వరల యవతగించుచో, తెల్ల దేశములలో అడుగుపెట్టినయడని దోచును. శ్వేతజాతులను ప్రే రేపించెడి మతమును, మతకర్తను, ఆరియాఖండ యునుండి బయలుదేరియుండుటచే, బుద్ధివైభవమును వివేకమును నాగరికమును తెల్లవారి సాత్త్వికతల చుట భ్రాంతిదప్పవేరుగాదు. ప్రపంచశాంతిని కా పాడవలయుననిన, తెల్లవారు తమలో తాము మా త్రము ఒడంబడికలను కుదుర్చుకొనిన మాత్రాన లాభములేదు. రంగుజాతులను తృణీకరింపక, వారి స్వాతంత్ర్యమును రక్షించి, తెల్లవారు సఖ్యముతో మెలగుచో, భావిపరిణామ మనుకూలముగ నుండు ను. లేనియెడల, ఎప్పటికీను వాటిల్లునో జెప్ప వీలుండదు.

మాంసభక్షణము

మాంసభక్షణకన్న శాకాహార ముత్తమ మయినదని, పాశ్చాత్యులు సయిత మంగీకరించు చున్నారు. మానవుని అంగనిర్మాణము శాకాహార మున కనుకూలించుననియు, దంతముల నిర్మాణ మీ సత్యమునే చాటుననియు, తెలుపుచున్నారు. మాంసభక్షణవలన, బలమధికమగు నను సూహా ప్రవదప్ప వేరుగాదు. మృగములగాంచిన, శాక ములను భక్షించు ఏనుగుకన్నను ఇతర మృగము లెక్కుడు బలముగలేవు. ఇటులనే హిపాపాటమను లోని నీటిఏనుగు మాంసము ముట్ట కున్నను, చాల బలముగనుండును. మాంసభక్ష న ము వలన, క్రోధము హెచ్చుగావచ్చునుగాని, బలము హెచ్చు గాదని గ్రహింపవచ్చును. శాకాహారము యోరిమిని శాంతమును, పెంపొందించుటచే, సత్వగుణము సాశించువారి కెల్లరకును ఇయ్యది ముఖ్యము. ఇతియ గాక, భూతదయ పెంపొం దుటకు, మాంసభక్షణను విసర్జించుట యవసరమని, తత్వజ్ఞు లంగీకరించియున్నారు. ప్రపంచమున ఆధ్యాత్మిక సంపదగడించి ప్రసిద్ధి కెక్కిన వారిలో పలువురు మాంసమును ముట్టనివాడే గలరు. ఫలసంతమగు హిందూదేశమున, మాంసాహారముతో సగత్య ముండదు. బ్రాహ్మణులకును, వైశ్యులకును శాకా హార విధిగలదు. తదితర వర్ణముల వారిలో గూడ మాంసమును ముట్టనివాడపూవుగులరు. అందుచే

మాంసభక్షణము లేనిది, జీవించుట యసంభ వమను సూహా కెట్టి ఆధారములేదు. ప్రస్తుత సమ యమున శాకాహారులను మాంసభక్తుల గండని బోధించుటకు మారుగ, మాంసభక్తులచే శాకా హారులు గండప హెచ్చరించుట శ్రేయస్కరము. ఆరోగ్యమును సంపాదించుటకు హిందువులకు మాంసాహార మవసరమగునను దూరభిప్రాయము, కొందరను బాధించుచున్నటుల దోచును. బాం బాయిలో జరిగిన నొకసభ కధ్యక్షతవహించుచు, కేల్కూరుగా రిట్టి యభిప్రాయమును చెలిపిరి. కాని ఇందు కెట్టి యాధారము లేదని, ప్రాజ్ఞులు గ్రహింప గలరు.

కద్దరు అభివృద్ధి

రాజకీయ పరిస్థితులు కడుమౌడమగుచున్నను, కద్దరు ఉత్పత్తియు, కద్దరు వాడుకయు అభివృద్ధి గాంచుచున్నందుల కెంతయు సంతసింపవలయును. గాంధీ మహాత్ముడి విషయమై ప్రత్యేక శ్రద్ధవహించుటచేతనే, యిట్టి యభివృద్ధి గలుగుచున్నది. ఇక ముందు విదేశవస్తు బహిష్కారమును త్వరలో కొనసాగింపవలసి యుండుటచే, మహాత్ముని ప్రయ త్నములకెల్లరును తోడ్పడుట యవసరము. కద్దరు ధారణ నియమమును ప్రతివారును అనుష్ఠానము నకు దెచ్చినగాని, కద్దరు నిర్మాణము త్వరితముగ కొనసాగదు. కాంగ్రెసు సభ్యులేగాక, తదితరులు గూడ కద్దరు లాభములను గ్రహించుటచే, ప్రబల ప్రయత్నముల గావించి జయము బడయుటకు వీలు గలదు. దేశమును నూతనోపద్రవము లెదుర్కొను చున్నవి. నేటివార్తల ప్రకారము, జపాను వారిక మీద హిందూదేశమునందు బట్టల మిల్లులను స్థాపించెదరని తెలియగలదు. జపాను ప్రతినిధియే, ఇండియను డెయిలీమెయిలు. పత్రికా ప్రతినిధి కీవిష యము నెరిగించెను. అందుచే విదేశవస్తు వ్యాప్తి ఇప్పటి కన్నను హెచ్చగుట కవకాశములు గలవు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు దేశీయవస్తువులకు ప్రత్యేక ప్రోత్సాహ మొనగెదరని యాహింప వీలులేదు. అంతర్జాతీయ సమావేశములుగూడ భార తీయులకోర్కెల నడ్డగింపవచ్చును. అందుచే భార తీయు లేమరిముండగూడదు. ప్రజలు కద్దరునుగాని ధరింపమని ప్రతినబూని, రాటమును మగ్గమును పునరుద్ధరించుట ముఖ్యధర్మము.

ఆర్థిక సమావేశము: సుంకములు

ఆర్థిక సంపదగల పాశ్చాత్యదేశములు, సుంక ముల విషయమై శ్రీరంగ నీతుల నెన్నిటినయినను బలుకవచ్చును. సుంకములు హానికరములని ప్రక టింపవచ్చును. కాని, వీని చారిత్రము జూచిన, విదేశపు సరకులపై సుంకములను విధించుట మూలము ననే తమ సంపదను వృద్ధిజేసికొనినటుల విదితమగు ను. జనీవాలో జరుగుచున్న ఆర్థికసమావేశమున, సుంకములను తగ్గించి అంతర్జాతీయ వాణిజ్యము నెటుల వృద్ధి జేసికొనవలయునని యోచించుచున్న టుల దోచును. పర్షియాదేశ ప్రతినిధిమాత్రము, తమ దేశమునకు వాణిజ్య స్వాతంత్ర్యము గావలయు నని కోరెను. ఇటులనే ఆర్థిక దుస్థితి ననుభవించెడి హిందూదేశమునకు గూడ వాణిజ్య స్వాతంత్ర్య మవసరము. పాశ్చాత్యులు తూర్పుదేశముల నన్ని టిని తమ సరకులతో నింపివైచి, నేడు విదేశపు

సరకులపై తూర్పు దేశములవారు సుంకములను విధింపరాదనుట ఎట్టి న్యాయమో తెలియకున్నది. స్వదేశవస్తు నిర్మాణమునకు తూర్పుదేశములకు పాశ్చాత్యు లవకాశ మీయరని తేలును.

జప్తి సుపక్షము: అధికారులు

బాంబాయిలో గుడిసెన హిందూమహమ్మదీయ ఒడంబడికను మద్రాసు మెయిలు పత్రిక యిటీవల నిరసించెను. మెయిలుపత్రికను విమర్శించుచు జప్తి సు పత్రిక యిటుల వ్రాసెను. “అధికారులు తమ కుగాని తమ సంఘమునకుగాని మిత్రులని, భారతీ యు లేవరును నమ్మజాలరు. బెంగాలులో సర్ అల్దార్ రహింగానును, మహమ్మదీ యులును నేర్పిన గుణ పాఠము నేమి, మద్రాసు బాంబాయి రాజధానులలో బ్రాహ్మణేతరులు నేర్పిన పాఠమునేమి, సుభముగ మరచుటకు వీలు లేదు....మాముక్తి మాహస్తములలోనే గలదు. మెయిలు పత్రిక బోలువారు ఎంత నిరోధించినను, మనముక్తిని మనము సాధింపక తప్పదు.”

పై పాఠమును, జప్తి సుపక్షమాయకు లెల్లరును గ్రహించి, దేశస్వాతంత్ర్య సిద్ధికై పాటుబడుచో, తమకును దేశమునకును గూడ మేలొనర్చిన వార గుదురు.

సమిష్టి నియోజకవర్గము

సర్ ఆలీ ఇమాముగారి అభిప్రాయము

పాట్నా మే 19:— సమిష్టి నియోజక వర్గములగుర్ని “నెర్సిలైటు” పత్రికావిశేషి సంవర్దింపగ సర్ ఆలీఇమాము గారు యిట్లు చెలిపిరి:—

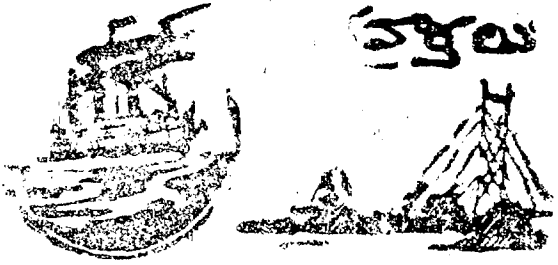
“నియోజకవర్గములగుర్ని యలోచించిన రాజకీయ వివేచనయొక్క ఉపకాలము డిల్లీలోగాంచినచో బాంబాయి లో సూర్యోదయము జరిగినదని జెప్పవచ్చును. ఇట్టి తీర్మానము గావించిందులకు హిందువులను మహమ్మదీయులనుగూడ అభి నందింపవలసియున్నది. సమిష్టి నియోజకవర్గమునల్ల హిందువు లను మహమ్మదీయులుగూడ మేలుజేయునని నానమ్మకము. శా సనసభలలో సభ్యులకన్న ఎన్నికల సమయమున ప్రజలు కలసి మెలసి తిరుగుటయందు యెక్కువ మేలుగలదు. రెండుజాతులను దూరముజేయుటవలన రాజకీయ స్వాతంత్ర్యములు దూరముజే యుటయేగాక ఉభయజాతులకు విశాకరమగు నైరమునుపెం పొందించుటయును. ఇదివరకు కావచ్చున యిష్టదైవను దేశ మును నిజమెరుంగగల్గెను. హిందువుడైనను మహమ్మదీయుడైన ను ఇండియాలో నెవరయినను సర్ యాతరుగమును విడిచి పెట్టరాదు. అహహాల్సియు తొలగిపోవలసి యున్నవిగావున దేశాభిమానము గలవారందరును తమసోదర దేశీయులను నూత నోద్యమముగూర్చి బోధజేసి, మహమ్మదీయ పాటుబడి దేశ మోక్షమున చేహర్వలెను.

“సమిష్టియ విభజనము భావలబుబట్టి జరుగుటయే ఉ త్తమునని వేరుగ జెప్ప నవసరములేదు. ఈ విషయమునగూ డ బాంబాయి తీర్మానము ప్రశంసార్హముగ నున్నది.

(శ్రీ. కె.సు.)

శ్రీమతి ఆదిపూడి వసుంధరాదేవి బి. ఎ.

ఇంగ్లాండులో చదువుటకు ప్రభుత్వమువారి ధనసహాయము శ్రీమతి ఆదిపూడి వసుంధరాదేవి బి. ఎ., ఆదిపూడి సోమనాథరావు కవిగారి కుమార్తెన (పితాపురం) మదరాసు ప్రభుత్వమువారు ధనసహాయ మొసంగి ఇంగ్లాండులో చదువు టను పంపెదరని తెలియుచున్నది.

దక్షిణ ఆఫ్రికా పతాకపు చట్టము

పతాక మెట్లుండునది

కేప్టౌన్, మే 17:— సెంట్రాల్ కాలనీస్ ఆఫ్ దక్షిణ ఆఫ్రికానుండి యూనియన్ జాకును జేర్చినదనియు, దీనిని రాజు జన్మదినమున, యూనియన్ దినమున, ఆగస్టులో మొదటిసారి వారమునాడు గవర్నరుజనరలు నిర్ణయించు ఇతర రోజులనాడు విరాజిల్ల తేనెదరు. వీటిని పార్లమెంటు ఓటరుల యభిప్రాయమునకుబట్టి శాసనసభలో ఆచరణలోనికి చేసెను.

అధినివేశ శాసన సభలు

లండన్, మే 17:— అధినివేశ శాసనసభలయందు పనిని జరుపుటకు అధినివేశ సభలయందు కొన్ని మార్పులను గావించిరి. గవర్నరుసానే వక్తను నియమించెదరటం. కొన్ని ఉత్తరపులను ఆచరణలోనికి నుండుకొనవలెననిరి.

మిస్సిసిప్పీ వరదలు

గట్టు తేగుట

న్యూఆర్లెయన్స్, మే 18:— అచభలయా నది గట్టు తెగి మెక్సికో గ్రామమును ముంచివేసెను. భయపడిన ప్రజలు నిద్రనుండి మేల్కొనిరి. అకట్టుగుడ్డలతోనే వారు బడిలి బొయిరి. 16 తేదీనా ఖాళీజేసి పొమ్మన్నను ప్రజలు ఇండ్లు బట్టుకొని నదలలేదు. స్వేచ్ఛనులో ప్రత్యేకముగ ఒకరైలు కని బట్టుకొని యుండెను ఆర్థులను గొంపోవుటకు. కాని గభీమని గట్టుతెగిపోవుటచే రైలుగూడ మునిగిపోయినది. ప్రజలు పడలలోబడి వెకివచ్చిరి. వందలకొలది రైలువంతెన కప్పుకొక్కిరి.

శ్వేత ఆస్ట్రేలియా విధానము

జాతిద్వేషముతో గూడుకొనలేదు

రంగారాజుగారి అభిప్రాయము

సిడ్నీ, మే 18:— శ్వేత ఆస్ట్రేలియా విధానము జాతిద్వేషముతో గూడుకొనలేదనియు, అది కేవలము ఆర్థిక విషయము ననుసరించి చేయబడెననియు, గొప్పకారణములతో ఏర్పాటు చేయబడెననియు రంగారాజుగారు సిడ్నీలో భారత సంఘముజేసిన విందు సందర్భమున చెలిపిరి. ఆస్ట్రేలియా జీవిత ప్రమాణము చాలగొప్పగ నున్నది. ఎచటజూచినను ప్రపంచములో ఇతర నగరములందు కన్పించు మురికిగుడిసెలే కన్పించవు. ఆస్ట్రేలియా పౌరుల ధర్మమును నిర్వహించుట ధర్మము. ఇండియాకంటే గూడ ముందుగా ఈదేశమును జూడవలెను. ఆస్ట్రేలియా నేమో ఇట్లుగ జేసికొనిరి. అదియే మీదృష్టిని మొదలు ఆకర్షించవలెను.

పరిశ్రమలు

ప్రభుత్వ పరిపాలనము

కేన్బర్రీ, పంచెపెట్టుట ఎక్కువగావలెనన్న ప్రభుత్వమువారు ప్రాముఖ్యతవలెను. దానివలన సరకు ఎక్కువగ తయారగును. కార్మికపరిస్థితులు బాగుపడును. ధర్మము తగ్గును. ఆసమయమున పనివాండ్ల న్యాయమును ఆశయములను గాపాడవలెను. అదిని ప్రభుత్వము ప్రాముఖ్యతవలెను పనివాండ్లకు జీవనోపాధిలేకపోవచ్చునని జనీవా ఆర్థికభావన తీర్చానించిరి.

ఈ పరిస్థితులు ఒకరితో ఒకరు పోటీచేయుచున్న దేశములు సహకారముతో పనిచేసినగాని కొనసాగిన వాడియగా రొక సవరణను ప్రవేశపెట్టిరి. దీనిని రాబోవు కార్మికసభలో చర్చించెదరని తెలియగనే సవరణ సవసంహరించుకొనిరి.

వర్తకమునకు ప్రతిబంధకముగ నున్న సుంకముల నెత్తివేయవలెనని గాని, తగ్గించవలెననిగాని వాణిజ్య యువసంఘమువారు తీర్మానించిరి. ముడిపెట్టువులమీద యెగుమతి పన్నులను వేయరాదనిరి.

ఆర్గాన్ మందిరపు ముట్టడి

దౌర్జన్యము నువయోగించుట

సోవియటుల ఆక్షేపణ

మాస్కో, మే 17:— లండనుకు పంపిన సోవియటుల ఆక్షేపణ లేఖ రోస్టెక్ గోల్డుగారి ఖండనమును బలపరచుచున్నది. ఆంగ్లో సోవియటుల ఆర్థిక రాయబారములు జరిగినపుడు తమ వర్తకపు ఏజెంటులు విదేశములందు ఎట్టి అగచాట్టుకు పాలుగా నూడదని గోరియుండెదరటం. వర్తకపు టాడంబడికలో విదవ సూత్రమున దానిని జూన్పిరి. దాని నిపుడు బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారు అతిదౌర్జన్యముగ నుల్లంఘించి పరిభ్రమించిరి. ఆర్గాన్ మందిరపు ముట్టడి ఇంతవర కెన్నిదను ఇట్లు జరుగలేదు. ఇది ఆంగ్ల వర్తక కంపెనీ తమ ధర్మమును నెరవేర్చినది. సోవియటుల యందు ద్వేషమును, అపవమ్యకమును, అసోధమును పురిగొల్పుటకును, జేయబడెను. 1921 ఒడంబడిక ధిన్నముగ వర్తక రాయబారి కార్యాలయములో ప్రవేశించిరి. కిందుకరుగారి నున్న ఉత్తరప్రభుత్వ తరవల నెవరును ముప్పరారు. అట్టి దీనిని దౌర్జన్యముగ లాగినిరి. కొందరిని కొట్టుటగూడ ప్రారంభించిరి. కిందుకరుగారి భార్యకు అధికారవత్తెనున్నను, దౌర్జన్యముగ ఆమె నాపి పరిశోధించిరి.

ఈ ముట్టడి విరోధముతో చేసిన కార్యము. ఆయాప్రభుత్వముల ఆశయములను ముప్పు చెచ్చునది. వర్తక రాయబారులు అక్రమముగ ప్రవర్తించుచున్నారని ఇట్లు జేయుటకు దీనికి వృష్టాంత రము బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు చెట్టి ఆరోపణను జేయకపోవుటయే. అంతర్జాతీయ శాసనములను, నిబంధనలను మంటగొల్పి బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు ఘోరముగ 1921 ఒడంబడిక నుల్లంఘించిరి. ఆంగ్లో సోవియటుల సంబంధములను తెగతెంచుటను జేయుటకు తొందరబడుచున్నారు. ఆంగ్లో రషియా వర్తకపు సంబంధములను స్నేహముతో సాగనీయ వలదితిరా లేక చెడగొట్టుకొన గోరెదరో చెబువలెను.

వర్తకపు టాడంబడికను మన్నించి ఆప్రకారము ప్రవర్తించిన వర్తక సంబంధములు సవ్యముగ సాగును. లేనిచో చెడిపోవును. కాన బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు అసంబద్ధముగ ప్రభుత్వము నీయవలెను. పారిస్ చర్యలను గర్హననవ్వములకు, పరిభవములకును ఒడంబడిక నుల్లంఘించినందులకు పరిహారమును గోరు యధికారము సోవియటులు బట్టుకొనిరి.

సోవియటుల సభ్యుల యభిప్రాయము

లండన్, మే 17:— 400 మందే పనిచేయుచున్నారు.

చాలవరకు గదులు అల్లకల్లోలముగ నున్నవి. దుమ్ముతో యున్నవి. స్త్రీ పురుషులు కాగితములను వెలియవేయుచున్నారు. తగులబెట్టిన కాగితములో నున్న గుర్తుల తొలివార్తలున్నవని సోవియటుల సభ్యుడు చెలిపెను. పోలీసు పట్టినపుడు తగులబెట్టవలెనని ఉత్తరువుల నిమిత్తుచే అట్లు తగులబెట్టిరి.

ఈ సున్నులు రహస్యములు. వర్తకపు టాడంబడిక ననుసరించి యుపయోగించెదము. అయినచేలలక్రిందపోయిన కాగితము మాదగ్గర నున్నట్లును, దాని నీయవలెనని ప్రభుత్వమువారు దిగిరి. ఒకతే మాదగ్గర యున్నదనుకొన్నను ఇవ్వాట్లు ఇంట్లాండులోనా దానిని ఉంచనది? మా భవనమునకు గర్హననవ్వమునకు చర్యను దీసికొనుటకు ఆలోచించుచున్నారము. న్యాయస్థానముల కియ్యవలసినవచ్చును. జూచెదము గాక. కలిగిన నష్టమును పూరితేసికొనుటకు నెహోలియను కత్తిరి విక్రయించుటకు ఆలోచించుచున్నారము. పోలీసువారు నిర్బంధముగ బ్రహ్మకొట్టిక పెట్టెలో యున్నదట ఇది.

సోవియటుల రాయబారి కార్యాలయపు ముట్టడి

రుగ్బీ, మే 18:— సోవియటుల ఆచరణలో బట్టవసిన కాగితములనుగూర్చి చీనా అధికారులు బాగానే పరీక్షించుచున్నారు. గ్రంథరూపముగ ప్రకటించుచున్నారు, చాయా పటములలో ఈ కాగితములను విదేశాంగ మంత్రి పరీక్షించినగాని ఏమియు జెప్ప విలు లేదనియు పికింగ్ లో నున్న రషియా రాయబారికి కార్యాలయము మీద మాత్రము ముట్టడి జరుగలేదని లాకరు ల్యాంపుగారు.

ఎక్కడ ఆగకుండు వైమానిక పయనమొనర్చుటకు ప్రైంచి ఆంగ్లేయు వైమానికులకు బడినది. రోగిగిల్లిన పయనము వాతావరణము ప్రతికూలముగ నుండుటచే నుగల దిగిపోయినది

వి. జే. పటేలుగారు

విల్లండులో ఘన స్వాగతము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంత్రీ)

లండన్, మే 19:— వి. జే. పటేలుగారు బెల్జియమునుండి లండనుకు శనివారము తిరిగివచ్చెనరు. విరిషు ఫ్రీస్టేటు, అల్బర్టు రులకేగి ఎంతయో నేర్చుకొనిరి. ప్రతివోటున వారికి ఘన స్వాగతము నొసగిరి. డబ్లినులో శుక్రవారమునుండి యంగ్లవారము నరకుండెను. డెయిలు, సెనటులను జూచిరి. డెయిలు పార్లమెంటు వక్తతో ప్రతిదినము మాట్లాడిరి. పార్లమెంటు కార్యక్రమ విధానమును చర్చించి బ్రిటిషు కామ్యూన్స్ మెంట్లు విధానముతో వ్యత్యాసమును చెల్పుచుండిరి. డిస్టి కాననభూ కార్యక్రమముతో పోస్పిరి. శనివారము వింటు కుకిరి. రెండు సభల వక్తలు వచ్చిరి. మంత్రులు, న్యాయమూర్తులు వచ్చిరి. సోమవారము డెయిలు పార్లమెంటు అధ్యక్షునితో మోగారు. ఊరంతయు తిరిగిరి. తరువాత సామ్రాజ్య పార్లమెంటు సంఘమువారికి విందుజేసిరి. రాజప్రతినిధి భవనమున పోలేగారు విందుజేసిరి.

నిన్న డివెలరాగారితో కొన్నిగంటలు మాట్లాడిరి. బెల్జియమునుండి సాయంకాలము బయలుదేరిరి. అల్బర్టు కామ్యూన్స్ సభాధ్యక్షుని అతిథిగనుండిరి. ఆయనతో వెస్ట్ సర్వాయములు మాట్లాడెదరు. అల్బర్టు ప్రభుత్వమువారు పటేలుగారి గౌరవార్థము విందుజేసెనరు నేడు. చాలమంది వచ్చెనరు.

ట్రేడ్ యూనియను బిల్లు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంత్రీ)

లండన్, మే 19:— కమిటీ స్టేజీలో వెస్ట్ సర్వాయ పిదప ట్రేడ్ యూనియను చట్టములో మొదటి యనుబంధము నంగీకరించిరి. ప్రతిపక్ష సవరణలన్నిటిని త్రోసివేసిరి.

చీనా పరిస్థితులు

జపాను సౌకను గాల్పుట

హ్యంగుహే, మే 18:— యూనిస్టి లోయపరిస్థితులను విచారించుటకు జపాను యధికారులతో బోవుచున్న జపాను సౌకను చీనా సైనికులు గాల్పిరి. రెండుగంటలసేపు మరల జపాను సౌక కాల్పి గొప్పనవ్వమును గలుగజేసెను. డెప్యూరుకు (జపాను సౌక) నష్టము గలుగలేదు. కాని వారంటు అధికారికి చెబుతగిలెను.

చేనుగారికి న్యాయముగారి లేఖ

హ్యంగుహే, మే 18:— చేనుగారి ఆశయములను నెరవేర్చుటకు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు సదా ప్రయత్నించుచు నేయున్నారనియు, బ్రిటిషు విధానము మారలేదనియు, చేనుగారు మాత్రము ఆధునిక బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వములవలె పరిపాలనముజేయలేకపోయినని గుర్తించవలెననియు నాగరిక ప్రభుత్వమున కుండవలసిన బాధ్యతను నిర్వహించలేని ప్రవేశమునందు బ్రిటిషు ప్రతినిధి నుంచియు నిష్ప్రయోజనమని తలంచి తిరిగి రమ్మగిరిమనియు బ్యాసిలు న్యాయులుగారు చెలియజేసిరి.

చీనావారితో మంచిగ నుండుటకు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు తమ హక్కులను చాలవరకు వదలుకొనిరి.

ఒడంబడిక ప్రకారము వచ్చిన హక్కులను గూడ వదులు కొనిరి.

హ్యంగ్ వర్తకము సంబంధించిపోయినది. భీభత్స మెక్కువగుచే బ్రిటిషు ప్రజలు ఖాళీజేసిపోవలసినవచ్చును.

చింకియంగులో పరిస్థితులు చాల భయంకరముగ నున్నవి. హ్యంగ్ అధికారులు తమబాధ్యతను విడనాడిరి.

చీనాలో ఇప్పుడు (హ్యంగుహేలో) 12 కాల్యల పటాలములు, నౌకాదళ పటాలముకట్టి, సహాయ సైన్యములతో బండు విడెసెను. మొత్తము 7 కాల్యలపటాలము లున్నవి హాంకాంగులో.

డాక్టరు పరంజాయిగారు ఇంగ్లండులో సార్వకాముని దర్శించి మాట్లాడిరి. ఇండియా కార్యాలయ సభ్యత్వమును స్వీకరించునపుడు.

రషియాలో వర్తకము

రుగ్బీ, మే 18:— ఏప్రిల్లో రషియానుండి ఇంగ్లండుకు 1899000 పౌనులు దిగుమతియ్య బ్రిటిషు ఎగుమతులు 228000 పౌనులును, రషియాకు మరల ఎగుమతి 1172000 పౌనులు జరిగెను.

అంతర్జాతీయ ఆర్థిక సభ

సుంకముల అడ్డము తొలగించవలెననుట

గవ్వ, మే 18:—యధముచే కట్టిన చిక్కులు లేకుండ జేయుటకు విధించిన ఓడ సుంకములను తగ్గించుటయే తొలగించుటగా జరుగవలెనని ఆర్థిక సంఘము నిర్ణయము చేసెను. ఎక్కువ సుంకముచే అంతర్జాతీయ వర్తకము స్తంభించిపోవుచున్నదిగాన అట్లు జరుగకుండ ఆగ్రా ప్రభుత్వములవారు పన్నులను తగ్గించుటకు ప్రయత్నించుననియు, జాతీయమితి ఇందులో సహాయపడవలెననియు చెప్పిరి. పరస్పరముగ ఎట్టి పరతులు లేకుండ ఒకరికొకరు ఓడ సుంకముల పన్ను విషయమై గొప్ప సౌహార్దములను కలగజేసికొనవలెనని, వాణిజ్యపు టాడంబడికలను జేసికొన్న గాని ఇయ్యది సాగదరించి.

ఇదియే ప్రతినిధి తమకు సుంకములను విధించుకొనుటకు స్వయం ప్రాధికారము గావలెనని, పెరిషియూ ఆధునిక పద్ధతులను అలంబించెననియు యూరపు దేశములను నల్లమందు వ్యాపారమును అడంచుటలో ఎంతయు తోడ్పడెననియు పేర్కొనిరి.

పెరిషియూను పార్లమెంటు ప్రభుత్వముగల రాజ్యముగ ఏర్పడుచున్నదని, అందుచే ఆదాయమును ఏర్పరుచుకొను సాధనములను బహుముఖములను చేయవలెననియు చెప్పిరి.

యదనగా లండనులో బర్మాను మహారాజునకు దర్శనమొసగిరి.

తుపాకిమందు వేలి

పాతశాల భస్మీ భూతమగుట

కె. గురు విల్లులు పాతశాలాభ్యుత్థుడు హతులగుట
శ్రీ, మే 18:—నాలుగు అంతస్తుల పాతశాల ఉత్తర భాగము తుపాకిమందు వేలి భస్మీ భూతమైనది. పాతశాల అగ్గితులగుచున్నది విల్లులు చనిపోయిరి. ఒక ఉపాధ్యాయుడు ఇద్దరు బాలునారులనుగూడ చనిపోయిరి. ప్రేలుటను ముందు పాతశాల తొలగాను పొంతు, కాకాధిపతి ధాన్యపుకొట్టు తగలదనెను. పాతశాల భవనము ముగియ, కహాగారి కిరీటము పడి యున్నది. ఇతనికి అప్పులబాధ ఎక్కువగుటచే మతి చెలించి పాతశాలలో ఒక గోత్రమును తుపాకిమందును కాల్చుటచే నాశనమైనది.

శ్రీమేనకు సంఘమువారు బాలికా పాతశాలను 201046 పానులను వింక మొసగిరి లండనులో.

గవ్వ, దంపతులు పెరుజేరి. స్వాగతపు ప్రశుత్తుములు పూర్తి అయివని. గొప్ప స్వాగతమిచ్చబడును.

అంతర్జాతీయ బ్రాడ్ కాస్టింగు

అంతర్జాతీయ బ్రాడ్ కాస్టింగు కంపెనీతో ఎంతవరకు సహకారము సాధ్యమో కనగొనవలెను.

రాంజీ మగ్గనాల్లుగారు

అంతర్జాతీయ మగ్గనాల్లుగారు తిరిగి వచ్చునపుడు సప్తాభ్యుదయ పార్లమెంటు కార్మిక పక్షమువారు అధికారరీతిగా స్వాగత విచ్చేదను. హెంరీకాగారు అగ్గితులుగా మునుగు.

జులైలవర ప్రపంచ ప్రమాదమును వాతావరణ పరిస్థితులు విశదీకరించు పయనము నాపుజేసెను.

గవ్వ, కర్నూలు చార్జిడ్ ఎక్స్‌క్యూటర్లు గారు చనిపోయిరి.

గవ్వ, కర్నూలు జులైలవర కానియన్ సర్దుమును తెప్పించు కార్యమును మోటారుల సహాయముగ నియమించుటచే ప్రభుత్వముగ రైలుమార్గమునే తెట్టుకొనవలెనని నిర్ణయము చేయబడినది.

పెరిషియూ కార్మికసంఘము

గవ్వ, మే 18:—పెరిషియూ కార్మికసంఘము 1000,000 కంటే తగ్గినది. నిరంకు 1500000 మంది యుండిరి.

సులభమైన మార్గము.

ఇదివరలోనే మంచునుపార
రోలుటను, పెండ్లకలు పెరుగుటకు
గుల రహస్యముమీకు తెలియనిచో మేము

Evans

లైము ఆడుగి సరైనను
శ్రేష్ఠమైన పెండ్లకల టూనికును శిష్యులు చేయుచున్నాము.
ఇతర అన్ని వస్తువులకు వలెనే ఇవాన్స్ లైము ఆడు
గి సరైననుకూడ ప్రతికల్పనలు యిటు చేరుచున్నవి. గను
క కొనుగట్టును బుట్టిన నుండు ఎటు ప్రార్థనలు
తును గమనింపుడు. అందుకు కమిటీలవద్దను
అన్ని పరిశరకుల దుకాణమునందు

ఇండియాకు ప్రయాణిక ప్రతినిధి యథ. డబ్ల్యు. చీన్ మన్, పోస్టుబాక్సు 318, బొంబాయి.

సంఘములోనికి రాజకీయముల రానియకుడు

కలకత్తా, మే 18:—బెంగాలు వాణిజ్యసంఘముకు డి. ఇ. జి. ఎడ్వీసుగారు శ్రీమంతులై గుమస్తా సంఘమున కధ్యక్షతవహించుచు రాజకీయముల నిసంఘములోనికి రానియకుడని చెప్పిరి. మరియు రాజకీయభావములుండుట మంచిదేకాని వాటినిన్నింటిని సంఘమునకు వెలుపలకుండుట యేమంచిది. ఒకసంఘము మంచియెట్లుచేయగలదో చెడుగూడ అటులేచేయగలదు. సంఘములో సరియైన కట్టుబట్టుములులేక అసంతృప్తియై యున్న స్వల్పసంఖ్యకులే సంఘవర్తలపై అధికారమున్నయెడల అట్టి సంఘమునకేగాక సభ్యులగుకూడ అసగ్గము వాటిల్లనని చెప్పిరి. (ఫ్రీ ప్రెస్.)

సిమ్లా, మే 18:—బొంబాయి గవర్నరు విల్సన్ గారు శ్రీమంతులై గూడ యిచ్చటికి వచ్చిరి. ఆదివారమునాడు జ్వల్లదరు.

పారిశ్రామిక కార్యర్థి ఎ. సి. మెక్ క్యూటర్ గారు సిమ్లానుండి 26 వ తేదీక బయలుదేరినట్టి బొంబాయిలో జూను 8 వ తేదీవరకుండెనరు. (ఆ. ప్రె.)

1913 నవంబరు ఇండియన్ కంపెనీల

7 వ ఆక్టు విషయములో హతీయు

ది కల్యాణ డి. అండు ప్రెస్సింగు కంపెనీ లిమిటెడ్

(లిక్విడేషనులో నున్నది) విషయములోను పొల్లాలిలోనున్న వై కంపెనీ జిన్నింగు అండు ప్రెస్సింగు ఫ్యాక్టరీ అన్నిటమును సదరు ఫ్యాక్టరీయందు నూరుశాతము కట్టడములు అనగా "పాత ఫ్యాక్టరీ" "కాన్స్ట్రక్షన్" "పెన్సిల్ లింగ్" అని గలవు. ఇవి ఒకటిగా చేర్చి గాని శ్రీక ఒక్కొక్కటిని విడిగాగాని కొనుటకు యిష్టమున్నవారు నూరుశాతములకు రెండుము. కట్టడములు, దాములు మంచితిలోనన్నవి. మతీయు 8 కాలిబ్రేషన్ లు, 6 డిక్టరీ కేటింగు పెషియలు, 5 బియ్యపు మెల్లములు, 2 వరి బాయిలరులు, 10 ఆయిల్ ఎక్స్‌ట్రాక్టరులు మొదలగు మెషిన్లనుగూడ యందులో చేరియున్నవి. మాకుక్రొసిన యితర విషయములు తెలుపబడును.

17 ఆక్టోబరు 1913, }
మద్రాసు 14-5-1927 }
3725 } జె. వి. పి. డి. సెల్వ & కో లిక్విడేటరులు.

రిజర్వు బాంకిబిల్లునందలి లోపములు

(లాల హరికిషనులూలు గారు)

ఆర్థికవిషయములందు అధ్యతీయమును అనుభవము గల లాల హరికిషనులూలు గారు ఫ్రీ ప్రెస్ ప్రతినిధిలో ఈక్రింది అభిప్రాయములను తెలిపిరి:—

శ్రీమంతులై సంవత్సరమున జరిగిన ప్రమాదము రిజర్వు బాంకి బిల్లునందర్భమున జరుగకూడదు. రిజర్వు బాంకి బిల్లు విధానము భారతదేశమునకు లాభకరమైనది కాదు. భారతదేశ పరిస్థితుల కనుగుణ్యమైనది కాదు. ఈబిల్లు ననుసరించి ఇంపీరియల్ బాంకివారికి ఎన్నియో ప్రత్యేక సౌకర్యము లొసగబడినవి. కావున రిజర్వు బాంకిబిల్లు ఇంపీరియల్ బాంకివారికి లాభము కలుగును గాని దేశీయ బాంకింగు ప్రతిష్ఠాపనలకు లాభము కలుగుననితోచదు బంగారు చలామణి ఏర్పడుటకు ఈబిల్లు తోడ్పడదు. ఆర్థికపరిస్థితులు మరింత విషమించగలవు. బంగారమును రిజర్వు బాంకివారు విక్రయించవలయునని బిల్లునందున్నది. కాన బిల్లునందు నిర్ణయించబడిన బంగారపు ధర, సామాన్యముగ బజారునందు బంగారు ధరకన్న ఎక్కువగ నున్నందున, రిజర్వు బాంకివారు బంగారమును అమ్ముచునైన అనధరమే ఏర్పడవని తోచుచున్నది. ఈబిల్లునల్ల భారతదేశమునందలి బంగారము ఇంపీరియల్ బాంకివారికి బోవును. భారతదేశపు ఆర్థిక నిలన ఎంతయు క్షీణించి గలదు. భారతదేశమునందలి బాంకిలకన్న విదేశముల బాంకిలకే ఈబిల్లు లాభము కలుగును. అంతేకాక ఈబాంకి వ్యవహారములను నిర్వహించువారు భారతీయులకు విశ్వాసపాత్రులు కావని తోచుచున్నది.

"కావున బిల్లును నిరసకరింపవలయును. లేకున్న సంపూర్ణముగ మార్చవలెను. ప్రస్తుతము లెచురుచేయబడిన బిల్లు భారతదేశమునకు అనర్థదాయకమైనదని గుర్రెగగలయును."

మలయాళు బోవు క్రొత్త స్త్రీములు

నాగపల్లె, మే 17:—మలయాళు మూలినిమి త్రిమే వలసబోవువారిని, ప్రయాణికులను, విద్యార్థులను తీసుకొని పోవుటకై ప్రత్యేకముగా స్త్రీము బోవము కంపెనీవారు రెండుక్రొత్త స్త్రీములను వేసెయున్నారు. ఇవి ఒక్కొక్కటి 10 వేల టన్నులబరువును మోయగలవి. ఇవి వికాలములై మూడో తరగతి ప్రయాణికులయొక్కయు మూడో బోవు కార్మికులయొక్కయు సౌఖ్యముకొరకై ప్రత్యేక సౌకర్యములను గలిగియున్నవి.

రాధు అంతులన్నవారు 20 తేదీనుండి పలనూరు స్త్రీము సర్వీసులను ఏర్పాటు చేయుచున్నారని తెలియుచున్నది.

సుబాచంద్రబోసుగారితో బాటు ఇతర బెంగాలు ప్రవాసితులను విడుదలచుకొనలేదు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, మే.19:—సుబాచంద్రబోసుగారితో బాటు ఇతర బెంగాలు ప్రవాసితులను విడుదలచుకొనలేదు వింటర్లను ప్రభువు కామన్సువల్లో ల్యాంగ్విబ్ గారికి ప్రత్యుత్తరమునిడిరి అర్జి కన్నును తీసివేయుచున్నది ప్రభువునువారు ఆలోచించు సూచనలేవని.

మ్యాండేట్ కమిషను

ఇర్మను ప్రాతినిధ్యము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, మే.19:—మ్యాండేట్ కమిషనులో జ్యూరు ప్రాతినిధ్యము గావలెనని డాక్టరు ప్రేస్టన్ గారడిగినదాని కేమి చాంబర్లనుగారు ప్రత్యుత్తరము నిత్తురని న్యూయార్కుగారు ఈ విషయమును జూనులో జరుగు జాతిసమితిసభలో జగ్జనీ ప్రస్తావించినదనియు అందుచే తాను ప్రత్యక్షముగ ప్రత్యుత్తరమునీయు ప్రస్తావనకే అనవరములేదనియు ఈ ప్రశ్ని జాతి సమితిసభలో స్వేచ్ఛగ చర్చకుచున్నది తానేమిప్పుడు చెలిపినను అది అపోహముల కలగజేయుగాన ఏమియు చెబుప ననియు చాంబర్లనుగారు ప్రత్యుత్తరము నుడివెరి.

కన్వించని వైమానికుడు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతరి)

నస్సింగరు వైమానికుని వెళ్తులకు యుద్ధకాళాకటి క్విన్నులవునుండి బయలుదేరినది. నిన్నటివార్త చెలిసినవిమ్మలు నిన్నటివార్తవచ్చుటకు విడుదలచునన్నరు కొందరు.

శ్రీనివాసఅయ్యంగారు వాలంటీరులను ఆహ్వానించుట

బొంబాయి, మే.19:—మద్రాసు కాంగ్రెసుసంఘ పనిచేయుటకు శిక్షకులను మద్రాసు పంపనలయు నని కోరుచు శ్రీనివాస అయ్యంగారు, డాక్టరు హర్షిగారుగారి కొక లేఖ వ్రాసిరి. ఇందులకు అనుగుణ్య సన్మానసంఘమువారు భరించెరని అయ్యంగారు తెలిపిరి. (శ్రీ ప్రెసు)

జేమ్సు మెడికేటెను దంతచూరము యువకుడా!

నీ ఆరోగ్య ముప్పుడే చెడిపోయిన దేమి? నీ వారోగ్య

వంతుడుగా నుండగోరుదువేని నీవు తిన ప్రతిపదార్థమున బాగుగా ననుచి వుమ్మి నీటితోచేర్చియే తిన వలెను ఆప్పుడది జీర్ణమై పరిశుభ్ర రక్తముగా మారును. నీవు నవలులను నీచంతములు దార్జ్యములుగా తేవు. మరియు దంతములు క్రిములు తొలగియున్నవి నీచిగళ్ళయందు చెరుగ కము చీము నిండియున్నది. ఇది నీకు తెలియకదే నీవు తిన భోజనపదార్థములందు చేరి భోజన భయంకర పడుముగా మారును

దీనిని నీవు ఉపేక్షింపరాదు. రక్తము జేమ్సు కంపెనీ వారి మెడికేటెను నల్లని చంతపూర్ణము ను పయోగింపుము అది దంతములయందలి మురికిని దీక్షేయను. చెరుగ కమును చీమును, తొలగించును. దంతక్రిములను హరించును. చంతములకు వంచి పలుకెత్తము నిచ్చును. భావ శక్తి మును కలిగించును. మరియు వంచి పరిమళము గలది. వేరేలే! ఒక బుడ్డిని ప్రయోగించి చూడరాదా?

హెచ్చరిక:- బహుశయందలి శిశువునుమునకు రంకువేసి తి గూర్చిన టూతు బాధ్యము ఉపయోగింపకుము. అది నీ గతముల పాదు (చిన్నబిడ్డలకు) పలుకెత్తము రగించును.

(3) జేమ్సు వోప్రూమర్ కంపెనీ, 43, జనరల్ ముత్తియూమొదలి వీధి, మద్రాసు.

మద్రాసు స్వరాజ్యవాదుల చర్య

కార్యసంఘమువారి తీర్మానము

వ్యకాశం, సాంబమూర్తి వ్యభుతుల ఆక్షేపణ.

అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘపు అవసర సమావేశమును జరుగునా?

బొంబాయి, మే.20:—అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘ సమావేశము ముగియగనే కార్యసంఘమువారు 18 వ తేదిన సమావేశమై గావించిన తీర్మానములను ఆక్షేపించుచు శ్రీ యుతులు ప్రకాశం, బి. సాంబమూర్తి, ఎ. గోవిందాచారి, యం అన్నపూర్ణమ్మ, గౌరీశంకరమిత్ర, హరిశ్చంద్రగార్లు గావించిన ప్రకటన కమిషనుల హెర్లాల్ పత్రికయందు ప్రచురింపబడినది.

కార్యసంఘమువారి ప్రవర్తనము ఎట్టి దాపరికరము లేక నిరంకుశత్వమునీయు అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘము వారికి అనుమాన మొనర్చినట్లయ్యెననియు గౌరీశంకర మిత్ర గారు అభిప్రాయము తెలిపిరి. కార్యసంఘమువారి తీర్మానము క్రమవిరుద్ధమైననని ప్రకాశంగారును కాంగ్రెసు సంఘముపట్ల ద్రోహముగావించుటయని సాంబమూర్తిగారు నిభిప్రాయములు తెలిపిరి ఈవిషయమై కేసులు హెర్లాల్ పత్రిక ఈక్రిందిసంపాద కీయ వ్యాఖ్యప్రకటించినది:—వివాదపూరితములగు సమస్యలను పరిష్కరింపవలసినప్పుడు కార్యసంఘమువారు అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమువారిని తిరస్కరించుట న్యాయముకాదు అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘమున సంపూర్ణముగ చర్చజరుగ నివ్వక ఈపన్నాగము పన్నుట గొప్ప తప్పు. అ. భా. కాంగ్రెసు సంఘమువారు తిరస్కారమును సహించజాలరు. త్వరలో ఈవిషయమై కార్యసంఘమువారి సహాయశీ పుష్పకొనుటకు అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘ సమావేశము జరుపరీ క్విజమను పంపబడునని తెలియుచున్నది.

ప్రకాశం పంతులు గారి అభిప్రాయము

బొంబాయి, మే.20:—కాంగ్రెసు కార్యసంఘ సభ్యులగు శ్రీ ప్రకాశంగారు ఇండియను సేవనలు హెర్లాల్ పత్రికా ప్రతినిధితో ముచ్చటించుచు నిట్లు చెలిపిరి:—

అస్పష్టత నుండుటచే నేను కార్యసంఘ సమావేశమునకు పోలేదు. అ. భా. కాంగ్రెసుసంఘమువారు నూచించిన విషయము గాక కార్యసంఘమువారు ఎక్కడ యధికారమును వహించిరి. మద్రాసు శాసనసభయందలి కాంగ్రెసుపక్షము వారివద్దనుండి సంజాయిషీ పుచ్చుకొని రాబోవు అ. భా. కాంగ్రెసుసంఘ సమావేశమునందు యావిషయమున చర్చకు చేపలెనని కార్యసంఘమువారిని కోరుచు సాంబమూర్తిగారు సవరణ సుపాదించియుండిరి కాని మద్రాసు స్వరాజ్యవాదుల చర్యను ఖండించుటగాను కార్యసంఘమువారికి యెట్టి అధికారము యివ్వబడలేదు.

మంత్రుల జీతములను నిరాకరింపకుండుట లెప్పని వాదించుట ముత్యము మొదలగుగారు మాట్లాడనుద్దేశించిరిగాని అతనికి అవకాశము దొరకలేదు. గౌహతి తీర్మానమునకు కాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారు గావించిన వ్యాఖ్యానమునకు నేను అంగీకరింపజాలను. మంత్రులములు ఏర్పడకుండునట్లు ప్రయత్నింపవలెనని గౌహతియందు స్పష్టము. తీర్మానించబడినది. ఏవోయొక మంత్రి వర్గమును ఆధికారియనందుండినారిని బలపరచుచుండుట గౌహతినర్థ యమునకు అనుగుణ్యముగనుండునని చెప్పుట సాహసము. మద్రాసు శాసనసభలో నీట్లే జరిగినది. కాంగ్రెసు పక్షమువారు వెన్నెముకలేనివారనియు లామెంబ సర్ సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారే మంత్రి వర్గమును కాంగ్రెసు పక్షమును నడిపించుచున్నారనియు రాష్ట్రమునందంతయు ఆనుకొనుచున్నారు.

మద్రాసుసంఘ స్వతంత్రమంత్రివర్గమును ఏర్పించుటకు ల జస్టిసుపక్షమువారు అధికారమునకు వత్తురని నేను సమ్మతము. గవర్నరుగారు శాసనసభను రద్దజేసియున్నారు. బహు ప్రజాయత్తశాఖలనుమాత్రము గవర్నరుగారు స్వాధీకరపరచుకొన వచ్చును. కేవలము జస్టిసుపక్షమువారి ఆర్జునములకును చెదిరింపులకును మోసపోయి కాంగ్రెసు పక్షమువారు యిట్లు ప్రవర్తించి యుండుట విచారకరమగు విషయము. దీనివలన చాలామట్టు కలిగినది. మంత్రివర్గమునకు వెతికబలము ప్రతిష్ఠ అధికమైనది. కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠ భగ్నమయినది. తాలాబోర్డులయందు లేకు వారిని సభ్యులుగ నామిసేటు జేయుచుకొనుటకు మంత్రుల గుమ్మరులవద్ద రాత్రింబవళ్లు కాంగ్రెసువారు కాపలా గాయుచున్నారు.

కాంగ్రెసువారే బోర్డుసభ్యుల నామిసేవనులకు జాబితాలనిపించి యుండిరి. ఈ సందర్భమున మద్రాసు కాంగ్రెసుపక్షమువారి కి చెందిన అపఖ్యాతి అప్రతిష్ఠ ఆంధ్రులుగూడ భరింపవలసి వచ్చినందులకు చింతిలుచున్నాను. కాంగ్రెసుపక్షపు డిప్టీలీడరు సత్యమూర్తిగారు తనయింటిలో ప్రధానమంత్రికి విదొసంగెను. కాంగ్రెసు పక్షపుసభ్యులూ పలువురు విందునకు వచ్చియుండిరి. కాంగ్రెసుపక్షమువారు మంత్రులతో ఏవిధముగ కలసిపనిజేయ వలెనను. విషయమై సంభాషణలు జరిగెనని తెలియుచున్నది. కార్యసంఘమువారి తీర్మానము క్రమవిరుద్ధముగ నున్నది.

బులుసు సాంబమూర్తిగారు

శ్రీ|| బులుసు సాంబమూర్తిగారు యాదిగ:వరీతి చెలిపిరి:— “కాంగ్రెసు అధ్యక్షుని కోరికనను సరించి నేను అ. భా. కాం. సంఘమునందు మద్రాసు స్వరాజ్యవాదులకు సంబంధించిన తీర్మానమునకు సవరణ ప్రతిపాదించితిని. మద్రాసు స్వరాజ్యవాదులసంజాయిషీని కార్యసంఘమువారు సంజాయిషీని పుచ్చుకొని దానిని అ. భా. కాం. సంఘసమావేశమున చర్చకు చేపలెనని నే నపవాదించితిని. మద్రాసు స్వరాజ్యపక్షమువారు ప్రభుమున శ్రీనివాసయ్యంగారియొక్కయు పండిత నెహ్రూగారియొక్కయు సలహా బుచ్చుకొని యుండుటచే మద్రాసు స్వరాజ్యపక్షమువారితో బాటు అయ్యంగారు నెహ్రూలు గూడ యీ విషయమున బాధ్యులనియు తెలిపిరి కాంగ్రెసు సంఘమువారు స్పష్టముగ తీర్మానించినవిదప మద్రాసు స్వరాజ్యవాదులచర్యను ఆఖండించుచు కార్యసంఘమువారు తీర్మానించుట యెంతమాత్రము సమజసముగలేదు. అధ్యక్షుడు మర్యాదలను పాటించక తొందరగా యాపరిణామమును కలగజేసెను. ఈవివాదము యింతటితో ముగియవలెనని యుద్ధోచిత సహకారవాదులతో రాజీసంభాషణలు జరుపుటకు కొంతఆధారము యేర్పరుచుకొనుటకును అధ్యక్షుడు యీ పన్నాగముపన్నెను, కేవలము రాజతంత్రమునల్ల అధ్యక్షుడు గౌహతితీర్మానమును నిస్సారవంతమునచ్చెను. గౌహతి తీర్మానమునకు వింతివ్యాఖ్యానమొనర్చి తీర్మానపుటద్దేవు కొనసాగుటకై ఇతరపక్షములవారితో కలసిపనిజేయుట ఉచితముని కార్యసంఘమువారు తీర్మానించిరి. మద్రాసు పరిసితులను గమనించిన యీ తీర్మానము ననుసరించి కాంగ్రెసు పక్షమువారు మంత్రివర్గమువారితో గలసిపనిజేయవలసియుండును. రాజకీయ వికమత్తము విషయమై కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడుగావించిన ప్రకటనల ఫలితమిది. ఇట్లు కాక మహా రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమువారు గావించిన సూచనలను ఆమోదించినవో యంతకంటె నిష్కలపటుముగను. సరళముగను యుండియుండును. అ. భా. కాంగ్రెసు సంఘము వారి అధికారము కార్యసంఘమువారు మార్గనిమలును కాంగ్రెసు సభ్యులు యెంతమాత్రమును సహించరాదు

కాంగ్రెసు సభ్యులలో ఉదేక్షము ప్రబలుట ఈ విషయమై బొంబాయియందలి అ. భా. కాం. సభ్యులలో ఉదేక్షము ప్రబలుచున్నది. కార్యసంఘమువారి చర్యను ఖండించుటకై ప్రత్యేకకాంగ్రెసు సంఘసమావేశము జరుపవలెనని అధ్యక్షునకు విన్నపము పవలెనని కొందరు డ్డేజేనుచున్నారు. (శ్రీ ప్రెసు)

మద్రాసు అంతు నదరకమురాటా రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇక్ కాన్పాకేటా చేయుబడినది)
నత్తెనపల్లె స్టేషను చేరు మార్గములకు
1927 సెలెరం జూలై 15 నుండి రేడియో విటర్ గేడ్ పాక్షనుపైను సులూతు, ఫీరంగిపురము స్టేషనులకు మగ్గమున్ను,
నత్తెనపల్లె స్టేషను చేరు:— (కోడ్ ఇనిషియలు ఎస్. ఏ. డి)
“వేరీచర్ల”:— (కోడ్ ఇనిషియలు ఎస్. ఆర్. సి. ఏ.) అని మార్గబోసని యిందుములముగా అంగీకరిం తెలియజేయబడునది.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

(పాఠ్యపరిక్షలు)

అధ్యక్షుని శేషమున నాంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము నెలనడిచేయల నానందాభి ముంచినది. కలకాలమునుండి దీనిని సామెంతుటకు యాంధ్రమహాజనులు పడిన శ్రమ మిట్టిదట్టిదనరాదు. సంఘ క్షేమలనను దైవానుగ్రహమువలనను వారికృషి ఫలించును. దీనికై యానందింపని యాంధ్రు డొక్కడైన గలడా? కాని విశ్వవిద్యాలయాధికారు లీసమయమున సేమాశ్రమ ప్రవృత్తి ల్లక నిర్వహింపవలసిన కార్యము లనేకములున్నను వానిని సకాలమున నెరవేర్చుచు పైసంస్థ నున్నతదశకు గొనిరాకున్న నలుగురిలో నగుబాట్లపాలగుదురు. అదియుగాక యేరి యభివృద్ధికై యిది స్థాపింపబడినదో యట్టియాంధ్రుల నన్నివిధముల నభివృద్ధికి దెచ్చుటకు బ్రయత్నించిననే కాని లేకున్న విశ్వవిద్యాలయ ప్రయోజనము నామమాత్రమగును.

పెయ్యదికారు లిప్పుడెట్లు ప్రవర్తించుచున్నారనుటయే యావ్యాసముయొక్క ముఖ్యోద్దేశము. కడచిన సంవత్సరమున (1926-1927) పై విశ్వవిద్యాలయమువారు ప్రాచ్యపరిక్షలను జరుపుదుకో లేదోయన సందియముచేత ప్రత్యేకముగ బరీక్షలకు బోదలచిన ప్రాచ్యపరిక్షాభ్యర్థులు సక్రమపద్ధతిని మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమునకే పరీక్షలకై వెడలిరి. వారును పరీక్షలకును, దరఖాస్తులను అంగీకరించి, ఉన్నట్లుండి 23-12-26 వ ప్రాంతమున రుసుమును, దరఖాస్తులను, అభ్యర్థులకు వెనుకకు బంపుచు, డెలననందు మాత్రము విద్యార్థులకు పరీక్షలను దాము జరుపమనియు, వలయువారు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయాధికారులకు వ్రాసికొనవచ్చుననియు వ్రాసిరి. మొదటినుండి తుదవఱ కిట్లుండి ఆకాలమున నిట్లునర్చుటచే మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమువారు తెలుగు విద్యార్థులకు దీరిన నష్టమును గలిగించిరి.

ఎట్లుయినను బరీక్షలకు బోవలయునను తొందరచేత నీ వృత్తాంతమునంతయు వివరముగ వ్రాయుచు మదరాసు సిండికేటు వారొసంగిన ఎగ్జంప్ట్ సర్టిఫికేట్లను మీరంగీకరించి తామీ సంవత్సరము పరీక్షలకై వచ్చుట కనుమతిసీయవలయునని పై యభ్యర్థుల లాంధ్రవిశ్వవిద్యాలయపు రిజిస్ట్రారుగారికి వ్రాసికొనిరి. దానిపై వారు 27-1-27 తేదీ సందిగముగ ప్రత్యుత్తరము లను వ్రాసిరి. పరీక్షాభ్యర్థులు మరలఁ దమకష్టములను విన్నవించుకొనినవిమృశ్య గొందరికిమాత్రము దరఖాస్తుల నంపుకొనవచ్చునని 1-1-27 వ తేదీన వ్రాసిరి. దరఖాస్తు లంపుకొనవలసిన కాలము 8-1-27 వ తేదీ. ఆదినములన్నియు నెలపుదినములే.

(1-1-27 మొ 8-1-27 వఱకు) గ్రుడ్డికంటె మెల్ల మేలన్నట్టిది యైనను గొంతమంచిదే. కొందరి కీప్రత్యుత్తరములైనను జేరలేదు. వారిలో నేనొక్కడను. 27-1-27 వ తేదీనాడు ఆ. వి. రిజిస్ట్రారుగారు వ్రాసిన సందిగ లేఖ తప్ప మఱెట్టిదియు నాకు రాలేదు. ఆజ్ఞానిరీతినైతే రిజిస్ట్రారుగారికి ఎగ్జంప్ట్ రుసుమును బంపితిని. దానినిమాత్రము పుచ్చుకొనిరి. కాని యెన్నియో రిజిస్ట్రారు లేఖలను, సాధారణ లేఖలను వ్రాసినను తుదివఱకు నేలాటి ప్రత్యుత్తరము నొసగరైరి. విసిగివేసారి కడ కిప్ప త్రాంతమునంతయు రిజిస్ట్రారుగారి సాంతవిలాసమునకే వ్రాయగా విమృశ్య గొన్ని దినములకు "పరీక్షాప్రవేశకాల మతికమించి వది. మదరాసు సిండికేటువా రొసంగిన ఎగ్జంప్ట్ సర్టిఫికేట్ మాతృకను బంపవలసినది" అని 19-2-27 వ తేదీనాడు వ్రాసిరి. క్రొత్తసీరువచ్చి ప్రాతసీరును గొట్టుకొనిపోయినట్లు మదరాసు విశ్వవిద్యాలయముపొయి యాంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమువచ్చి నాబోటివారి కుదయభ్రష్టత్వమును గలిగించినది. సర్టిఫికేటును బంపమని వ్రాయుటచే నిందుక యాసవోడమి మరల నెన్నియో లేఖలను వ్రాసినను పాపము వారికి దీరిక యుండినదో లేదో కాని యెప్పటివలె మానవ్రత మవలంబించిరి.

గతంతు గతమేపటి! అని యనుకొని యాసంవత్సరమున నైనను పరీక్షకు జేర్చికొనెదరామని యిప్పిప్రెట్ మాసమున నొక లేఖ వ్రాయఁగా దానికిగూడ వెనుకటి లేఖలకు బట్టినగతియే పట్టినది. దీనినిజూడ పై విశ్వవిద్యాలయాధికారుల నద్దనుండి యేలాటి ప్రత్యుత్తరము నైనను సకాలమునఁ బొందుట దుర్లభ కార్యముగ దోచి యావృత్తాంతము నీప్రతికాముఖమున వెల్లడించిన నేమైన ప్రయోజనముండునేమో యని యట్లానర్చితిని. మాబోటి సీరుద్యార్థులకిట్లు కష్టనష్టములు గలిగించుట విశ్వవిద్యాలయములకు, అందున నాంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమున కేమాత్రము పాడియో తెలియకున్నది. ఆదినదాని కేలాటి ప్రత్యుత్తరమును రాకున్న తేయవలసినదేమో తెలియక దిగ్భ్రమ గల్గుట సహజమేకదా! అట్టియనస్థను బలుమారు పాల్పడజేసిన జేయుచున్న గాంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము వారిచర్య యెంత సమంజసమో చూచునరే యూహింతురుగాక! ఇప్పుడైన నీ విషయము వారిమదికెక్కునా! ఫలము దై వాధీనము. కాదు కాదు. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయాధికారుల యధికము.

భర్తృవగము టి. రంగారావులు

నోటీసు

3730

(1) తిరుమలతిరుపతివగైరా దేవస్థానములకు యాదిగువ అనుబంధములో వివరించిన 1 మొదలు 4 వరకు వస్తువులకు 1337 ఫసలీకి పూర్తిగానున్న 5 వ అయిటం మాత్రం 1927 సంవత్సరం జూలై అగస్టు నెలలకు శీలువేయబడిన కవర్లలో టెండర్లు అడుగున సంతకం చేసినవారికి 1927 నవంబరు జూన్ నెల 7 ది సాయంకాలం 5 ఘంటలలోపున చేరునట్లు పంపుకోవలెను.

(2) ప్రతి టెండరు కవరుపై టెండరువస్తువు పేరున్న టెండరు కాలమున్న టెండరుదారుని విలాసమున్న వ్రాస్తూ తిరుమలతిరుపతి వగైరా దేవస్థానముల విచారణకర్తలవారిపై విలాసంతో దాఖల్ చేయవలెను. టెండరుదారుడు తన పై విలాసం వివరంగా వ్రాయవలెను. అట్లు లేనంతట నదరు టెండరును తోసివేయడ మవును.

(3) ప్రతి టెండరుతో మాదిరివస్తువును రొక్కముగాగాని లేక కరెన్సీ నోట్లరూపముగాగాని ప్రతి టెండరువస్తువుకున్న రు 100 ధరావత్తుగా పంపుకోవలెను. టెండరు పయినలాతి అయిన తరువాత గైరుమంజూరైన టెండరుదార్లయొక్క ధరావత్తు సొమ్మును వాపసు యియ్యబడును.

(4) యే టెండరుగాని అంగీకరించుటకును లేక కారణము తెలుపకనే త్రోసివేయుటకును శ్రీవిచారణకర్తలవారికి అధికారము కద్దు.

(5) టెండరు పై నలాతి అయి మంజూరు పుత్తరపు టెండరుదారుకు న్యయముగాగాని లేక పోస్టు ద్వారాగాగాని పంపించబడిన 10 రోజులలోగా మంజూరుపొందిన టెండరుదారుడు అగ్రిమెంటు సారములో కనినఫర్ దర్ డిపాజిట్టు మొత్తం చెల్లించి క్రమమయిన స్టాంపులో అగ్రిమెంటు వ్రాసియియ్యవలెను.

(6) పై కండిషన్లకు విరోధముగా ప్రవర్తించినంతట మొదటచెల్లించిన డిపాజిట్టు దేవస్థానం చితాకు నష్టంకొంద జమకట్టబడి కంట్రాక్టురు జవాబు ధ్యాపై పై నలాతిచేయబడును. టెండరుదారుడు అగ్రిమెంటు వ్రాసియిచ్చేవరకు జినిసిసామానులు సరఫరాచేయుటకు అనుమతి యివ్వబడనేరదు. జినిసిసామానులు దేవస్థానం వారు కరీరుచేయుటలో కంట్రాక్టు ధరకంటె యెక్కువగా వుండినంతట అందువల్ల దేనినమునకు కలిగేనష్టమును పై పరత్తుల ప్రకారం నడవక తప్పినవారివద్దనుంచి వసూలు చేయబడును.

(7) ఇతర అగ్రిమెంటుపరత్తులు శ్రీవిచారణకర్తలవారి ఆఫీసులో అడిగి తెలుసుకోవచ్చును.

అనుబంధము

అందాజుగాకావలసిన శేర్లు

1. మేలురకం నెల్లూరు - వియ్యం(పాతది) కొలత 180000 శేర్లు శేరు1కి 80 తులలు
2. మేలురకం తెనాలి - వియ్యం పాతది కొలత 47000 శేర్లు శేరు 1కి 80 తులలు
3. పచ్చకర్పూరం (తూకం) 195 శేర్లు శేరు 1-కి 24 తులలు
4. కస్తూరి డిటో 168 శేర్లు గగయత్తులు.
5. మహాసగల కలపటం - శేని అపు లేక యెము నెయ్యి 10000 శేర్లు శేరు 1కి 24 తులలు

ఏలం నోటీసు

తిరుమలతిరుపతివగైరా దేవస్థానములకు పై వివరించిన సరకులుగాక యితర జినిసిసామానులు

సప్లయిచేయు హక్కును 1927 నవంబరు జూన్ నెల 15 తేదీలు ఉదయం 7 ఘంటలకు శ్రీవిచారణకర్తలవారి ఆఫీసులో ఏలంవేయబడును. ఇందులో కొన్ని ముఖ్యమైనవస్తువులు మాత్రం యాదిగువ నమూదుచేయబడి వున్నవి.

- (1) నూర్యమార్కు కుంకుమపువ్వు యీ సరుకు ఏ నారాయణ్ అండు కో బొంబాయివారివద్ద నుంచి శ్రీ విచారణకర్తలవారి పేర పార్శ్వల్ తెప్పించి సప్లయిచేయతగినది. తూకం శేర్లు 100, శేరు 1 కి 24 తులలు.
- (2) మంచినూగులునూనె దేవస్థానం కచ్చేరిలో గానుగఆజీ సప్లయి చేయతగినది. 19000 తూకం శేర్లు శేరు 1 కి 24 తులలు
- (3) క్రష్టుపూడ్ యిందులో మిరి తముగా 8 వస్తువులు ప్రత్యేక ప్రత్యేకముగా సప్లయి చేయతగినది. పరిమాణం యాలంకాలంలో తెలుపబడును. 204400 పానులు.
- (4) బాణసామానులు - నుమారు 5000 రూపాయలుమతింపు గలది.

ఏలం పరత్తులు

1. ప్రతిపాటదారుడు డిపాజిట్టు రు 100 చెల్లించనిచే ఏలంలో సవాలుచేయుటకు అర్హుడు కానేరడు.

2. అపజయముపొందిన సవాలుదారుయొక్క డిపాజిట్టు మొత్తమును ఏలంముగింపు అయినతోడనే వాపసుచేయబడును.

3. ఏలం మంజూరు చేయుటకుగాని కారణము తెలుపకయే త్రోసివేయుటకుగాని శ్రీవిచారణకర్తలవారికి అధికారము కద్దు.

4. ఒకరికిగాను నామకార్థముగా మరిఒకరు సవాలుచేయకూడదు. కంట్రాక్టును మరిఒకరికి ట్రాన్స్ఫర్ చేయకూడదు.

5. ఏలంలో ఆకరు సవాలుదారుగా యేర్పడినతరువాత ఆకరు సవాలుదారుడు తనపైవిలాసం పూర్తిగాయిచ్చినంతట అతనిపేర దేవస్థానం కచ్చేరినుంచి సాదరుకాబడు జాబులు అతనికి చేరినట్లుగా భావించబడును.

6. మంజూరు అయిన సవాలుదారుకు పోస్టు ద్వారాగాగాని లేక న్యయంగాగాని ఏలం మంజూరుపుత్తరపు పంపబడిన 10 రోజులలోగా యాలం మంజూరు అయిన సవాలుదారుడు అగ్రిమెంటుతో కనిన ఫర్ దర్ డిపాజిట్ మొత్తం చెల్లించి క్రమమయిన స్టాంపులో అగ్రిమెంటు వ్రాసియియ్యవలెను. అగ్రిమెంటు వ్రాసియిచ్చేవరకు కంట్రాక్టుకు వొప్పకొనిన సామానులు తీసుకోబడజాలదు. అంతవరకు కంట్రాక్టురు జవాబుదారిపై యితరత్ర సామానులు పుచ్చుకోబడును. ఫర్ దర్ డిపాజిట్టు చెల్లించకయున్న, అగ్రిమెంటు వ్రాసియివ్వక యుండినంతట డిపాజిట్టు మొత్తమును నష్టంకొంద దేవస్థానమునకు జమకట్టుకోవడమేగాక మరు ఏలంవేళి అందువల్ల కలిగేనష్టమునకున్న కంట్రాక్టురు జవాబుదారి అగును.

7. ఏలంలో సవాలుచేయగల ప్రతివస్తువును మేలురకంగా సప్లయిచేయతగినది.

8. ఇంగ్లీషులో ప్రచురించిన విషయమునకున్న తెనుగులో తర్జుమాచేసిన విషయమునకున్న భేదముపున్నంతట ఇంగ్లీషులో ప్రచురించినదే ఖాయమని భావించుకోవలెను.

తిరుమలతిరుపతి వగైరా దేవస్థానం కచ్చేరి 10-5-27 } Sd శ్రీమహాంతు ప్రయాగదాసుజీ విచారణకర్తల వారు.

వృత్తాంతలేఖలు

విలేఖకులకు సూచన

విలేఖకులు ప్రకటనార్థము పంపు లేఖలను తెలుగు భాషలోనే వ్రాయ బ్రాభితులు.
(ఆం. ప. సం.)

దక్షిణ హైదరాబాదు

(స్వకీయవిలేఖరి)

రెడ్డిలో ప్రథమ పునర్వివాహము

8 మే ఆదివారమునాడు సీతారామబాగునందు దమ్మి మంట వాస్తవ్యులగు పత్తి కాయరెడ్డిగారి సోదరియగు సోభాగ్య కుమారి రాధాబాయిగారిని కీ॥ శే॥ వేసర వెంకటరామ నరసయ్య గారి కుమారులగు చలమా రెడ్డిగారికి ఇచ్చి పునర్వివాహము జయ ప్రదముగా పెద్దలచే జరుపబడినది. సుమ హూర్త సంవర్సమున మునగాల సంపానాధీశులగు శ్రీ. శ్రీ రాజా నాయని వేంకట రంగారావు బహద్దరుగారు నాలుగు సవరములను కట్టుముగా దయ చేసిరి. వరునకు కాళ్ళు గడుగునపుడు ఏబదిఎకరములతీరి రెండు వందల ఎకరముల కుష్మి భూమి దానపూర్వకముగా వాగ్దత్త ము చేయబడినది. మధ్యాహ్నము భోజనపువిందు జరిగెను. సాయంకాలము ఉపహారవిందు జరిగెను. ఆంధ్రప్రముఖులు సుమారు రెండువందలమంది విచ్చేసిరి. ఈవివాహసందర్భమున ఈ దిగువ విద్యాసంస్థలకు సంభావనలను వదువుపక్షమువారు వాగ్దానముచేసి ఇతరులను మార్గదర్శకులైరి.

౧. రెడ్డివిద్యాలయము	రు ౨౫
౨. కృష్ణ దేవరాయల ఆంధ్రభాషానిలయము	౫
౩. వేమన ఆంధ్రభాషానిలయము	౫
౪. విశ్వేశ్వర ఆంధ్రభాషానిలయము	౫
౫. పరీపకారణీ బాలికాపాఠశాల	౫
౬. ప్రసన్న గజానన బాలికాపాఠశాల	౫
౭. హిందీక న్యాపాఠశాల	౫
౮. కారదానికేరనము	౫
౯. ఆదిహిందూనేవాసమితి	౫

శ్రీయత కందుల ప్రకాశరావు నాయకుగాయ వీరు ఆదిహిందూ పాఠశాలలోని బాలురకు ప్రతిదినము రెండుగంటలు ప్రతిఫలరాహిత్యముగా ఉర్దూభాషను గరపుచున్నారు. వీరి అభిమాన మెంతయు ప్రశంసనీయును.

బాలాప్రసాదుగారి విరాళము

వీరు ఆదిహిందూపాఠశాల సహాయార్థము పప్పు విల్ రావుగారిద్వారా 32-౮-౦ రూపాయలను, నాలుగు బ్లాంకెట్టును దయచేసిరి. వీరి అభిమానము శ్లాఘనీయును.

గోలకొండ జైత్రిక

ఈప్రతికకు వైశాఖ శు ౬ శనివారమునాటినుండి ద్వితీయ సంవత్సర మారంభమైనది.

శ్రీ. శేషాద్రెయణకపులు

వేసవికాలపు నెలవులలో ఆంధ్రపరిశోధక సంఘపక్షమున పనిచేయుటకు వీరు హైదరాబాదుకు వచ్చియున్నారు. ఇచ్చట ఇదివరకు సంపాదించబడిన కాసనముల శుద్ధపత్రులను ప్రాసీ తాళపత్రగ్రంథముల పట్టికను సిద్ధముచేయుచున్నారు.

నేడంలో పశుబలి నివారణప్రయత్నములు

వాడిలైనుపై నున్న నేడం అను గ్రామమున ప్రతిసంవత్సరము రెండువందల పోతులను దేవిపేర బలిఇచ్చుచుందురు. ఈసంవత్సరము అదేప్రకారము జరుపబూనిరి. కాని కల్యాణి వాస్తవ్యులగు శ్రీకాంతి వీరవహస్వామిగారు ఈబలి నాపుటకై ప్రయత్నించుటకు నేడం వచ్చిరి. కాని అచ్చటి ఆదిహిందూవులు అపనిని ఆపరైరి ఫానికాధికారుల నివారణప్రయత్నములు వ్యర్థమయ్యెను తుదకు శ్రీశ్యామిగారు అన్నపానాదులనూని సత్కారము చేయబూనిరి. కాని ఆదిహిందూవుల మనసు కరుగలేదు. వైమనతనరువులను శివయోగిగారు హైదరాబాదు విచ్చేసి ఆదిహిందూనాయకులగు శ్రీ శివశ్రేష్ఠి భాగ్యరెడ్డి వర్యుగారిని ఆహ్వానించిరి. వీరు శనివారమునాటి మొయిలుబండిలో అనుచరులతో సహా అచటికి వెడలిరి. అమానుషకృత్యములను నాపుటకై శ్రీవర్యుగారు జేయుప్రయత్నములు విజయవంతములగు శాక!

ఆదిహిందూనేవాసమితి ఎన్నికలు

ఆదిహిందూసాంఘిక నేవాసమితియొక్క నూతన సంవత్సరపు ఎన్నికలు ఈక్రిందివిధముగా జరిగినవి:—
అధ్యక్షులు—శ్రీయత వామననాయకు బాగీరారు.

ఉపాధ్యక్షులు— న్యాయమూర్తి కేశవరావుగారు, మా. హనమంతరావుగారు.

కార్యదర్శులు—మా. వెం. భాగ్యరెడ్డి వర్యుగారు, కంఠము రాజంగముగారు.

కోశాధ్యక్షుడు—ఎం.ఎ. లక్ష్మయ్యగారు, సాహుకారు.

కార్యనిర్వాహకసభ్యులు—శ్రీయుతులు, శ్రీ కిషోర్, బ్యారిష్టరు, ఆర్. యస్. నాయక్ ఎం. ఏ. బ్యారిష్టరు, ఎం. ఎల్. ఆదయ్య, బి. టి. కృష్ణయ్య, ఏ. యస్. మల్లయ్య, వేంకటాచలము బి. ఏ. వకీలు, వల్లాటి శేషయ్య, మాణిక్యరావు, విశ్వరావు బాగీరారు, ఎచ్. ఎస్. శివరామయ్య, బాపురావు వకీలు, లక్ష్మీనారాయణ బి. ఏ, సేట్గణేశమఠ్, ఎస్. దుర్గయ్య, ఏ. రామస్వామి, డి. వెన్నకృష్ణయ్యగారు.

పాఠశాలను ప్రక్రమపద్ధతులపై నడుపుటకు ఈదిగువ సభ్యులతో నోకకమిటి ఏర్పాటుచేసిరి.

శ్రీయుతులు, కే. ఎస్. వైద్య, ఎం. ఏ. ఎల్. ఎల్. బి. జి. యస్. ప్రకాశరావు ఎం. ఏ. ఎల్. టి. పి. వి. బోషి, బి. ఏ. ఎల్. ఎల్. బి. జి. ఏ. చంద్రావర్మ, బి. ఎం. ఆర్. ఎస్. ఎస్. హనమంతరావు, ఎం. ఎ. ఎల్. టి. ఎస్. ప్రతాపరెడ్డి, బి. ఏ. బి. ఎల్. లక్ష్మణరావు ఫాటకు (నిజాం విజయవత్రి కాధిపతులు) వ నరసింహారావు- టి. ఎస్. నాయుడు- వి. వి. ప్రేమదాసు ఆర్ట్స్ గాల్డ- శ్రీమతి టి. తారాబాయిగారు ప్రధానోపాధ్యాయిని గవర్నమెంటు హైస్కూల్ హైదరాబాదు.

క్యాంప్ హార్వేగారు ఆదిహిందూపాఠశాలను దర్శించిరి

రెసిడెన్సీబజారు నూపరిం తెండెంటుగా విచ్చేసిన వీరు ఆదిహిందూపాఠశాలను గత శుక్రవారమునాడు దర్శించిరి. బాలబాలికల విద్యాభివృద్ధిని, (డిల్లును, పరిశుభ్రమైన ఉడుపులును, స్కూలులను చూచి సదభిప్రాయమును వెల్లడించిరి. ప్రభుత్వమువారు సహాయముచేయ దగియున్నదని వ్రాసిరి.

ఉద్యోగులు

కోశాధ్యక్షులు వేంకట రామరెడ్డిగారికిని, ఆర్థికశాఖామంత్రిలగు ననాబు హైదరునవాజుజంగు బహద్దరుగారికిని, ఉద్యోగ పరిమితికాలమునందు ఒక సంవత్సరము హెచ్చింపబడినది. ననాబు లిలావతీ జంగు బహద్దరుగారు (వ్యవసాయశాఖమంత్రి) ఉపకారవేతనముపైన ఉద్యోగభారమును వదలుకొనిరి.

కళావంతులు

కళావంతుల సంస్కరణమును గరించి కొన్ని ఉపన్యాసములను హైదరాబాదు, సెకండ్రాబాదులో నిచ్చుటకు గుడి నేవ శుబ్బయ్య, భాస్కర్ల ఈశ్వరుడుగారు సంఘ నాయకులగు శ్రీయత క్యామరావుగారిచే నాహ్వాతులైరి. వీరు ౧౮ వ మే నాటివరకు ఇచ్చటికి దయచేయుదురని తెలియుచున్నది.

సంఘసంస్కార మహాసభ

ఆరవసమావేశము ౧౭-౧౩ వ జూన్ తేదీలందు శ్రీమతి సరళాదేవి చాధరాణి బి. ఏ. గారి అధ్యక్షతక్రింద హైదరాబాదులో జరుగును. ఆహ్వానసంఘమువారు ప్రతినిధులకు భోజనాది సదుపాయములను చేయుదురు.

న్యాయస్థానవార్త

దయ్యమును వదలించెదనని నోకసాధువు నర్సూబాయి యను యువతిని నోకగదిలోనికి గొనిపోయి బలాత్కారముగ సంభోగించెనట. ఆ కేరము విచారించబడుచున్నది. సాధువు పక్షమున న్యాయవాది వాదించుచున్నాడు. యువతి తననూన భంగమును చెలువునట్టి చరిత్రను దీనముగా న్యాయస్థానమునారి యెదుట నివేదించుకొనెను.

న ర సా పు రం

(స్వకీయవిలేఖరి)

తాలూకాభోర్లు

మే 16:—మతాలూకా బోర్డునకు తాత్కాలికాధ్యక్షునిగా శ్రీ తాళ్లూరి నారాయణస్వామిగారు నియమింపబడినది నేనిదివరకే మీకు తెలిసినవిని. సదరు నారాయణస్వామిగారు వెంటనే చార్జీ పుచ్చుకుని యీనెల 28 వ తేదీని అగ్యక్షునియొక్కయు ఉపాధ్యక్షుని యొక్కయు ఎన్నికల కొరకు తాలూకాభోర్లు మీటింగును ఆచంట గ్రామములో జరుప యేర్పాటుగావించిరి. కాని క్రిందటి అధ్యక్షుడైన శ్రీ గ్రంథి వెంకటరెడ్డినాయుడుగారున్న ఇంకాకొందరున్న కలసి ఆచంట గ్రామమున మీటింగు జరుపరాదనియు వేరొకచో జరుపువనియు తాత్కాలికాధ్యక్షుని కోరినట్లు విన్నాను. నారాయణస్వామిగారికి చార్జీ ఒప్పజెప్పుటలో నాయుడు గారుమాడా మీర్జాపురాధీశ్వరునివలె హెడ్డు గుమాస్తాగారి ద్వారా చార్జీవప్పజెప్పరట.

డి. వి. డబ్లియు. నూతనయేర్పాట్లు

తూర్పు గోదావరి డివిజనును రెండిటిక్రింద భాగించిరని తెలియుచున్నది. పూర్వము కంపర్వెన్సీవారు చేయుపనిని యావత్తు ఒక డివిజను ఆఫీసరుగారికి ఒప్పజెప్పినట్లు విన్నాను. అందువల్ల మా నరసాపురం సబుడివిజన్ పని సగము తేలికపడినదట.

రెండవంట విషయమై (కోర్తగా ఒక డివిజనును ప్రభుత్వమువారు యేర్పాటుజేసినది నేనిదివరకే తెలియపరచితిని. వీరిపని వచ్చే డిశంబరు ఆగస్టుదాకా పూర్తికాదు గనుక అంతవరకు యాడివిజనును అనుబంధమునందు వీరు ప్రభుత్వమువారికి కోరినట్లు విన్నాను. ఈరెండవంట విషయమై రైతులలో చాలా ఆసంతృప్తి వ్యాపించియుండెనది. అందుకొరకు ప్రతిసాలుగా రైతుల సహాయము కోరి కాన్సర్వేటరులను యేర్పాటుజేసి రెండవంట యేర్పాటును ప్రభుత్వమువారు గావించుచుండెవారు. ఇప్పుడు ఆకాన్సర్వేటరును తీసివేసి ప్రభుత్వమువారిని రైతు లడుగ నవసరములేకుండా రెండవంట భూములను యాడివిజనువారు యేర్పాటు గావించుదు. కొన్ని భూములకు ప్రతిసంవత్సరం ఇచ్చులాగునను మరీకొన్నిటికి ఎప్పుడు ఇవ్వకపోవడము ఇంకా కొన్నిటికి టరన్సువారిగా నిచ్చుట మొదలగు సీరపద్ధతులను యీ స్పెషల్ డివిజనువారు యేర్పాటు జేయుదురట.

ఎండలు

ఎండలు రెండు మూడురోజులనుండి తీక్షణముగా గాయుచున్నవి. పగలు రాత్రియు చల్లగాలిలేక బాధపడుచున్నాము. వైపెన్ను మగ్గముగ్గ మేఘములుకమ్మి కొన్నిచినుకులుపడుటచే బాధ అధికమగుచున్నది. అయితే వేడిగాడ్చులింకను మకారంభములేదు.

నెల్లూరు

(స్వకీయ విలేఖరి)

కీ॥ శే॥ యం. వెంకటేశ్వరుగారు

నెల్లూరుపురవాసులును, మునిసిపల్ ఉపాధ్యాయులగు శ్రీయత యం॥ వేంకటేశ్వరుగారు, 10 దినములుగా జ్వరముతో బాధపడుచు, గడచినవారముననే స్వస్థులైరని తెలుపుటకెంతయు విచారించుచున్నాము. వీరు నాటకకళాభిమానులు. ఈపురమున జ్ఞానోదయసమాజము స్థాపించినది మొదలుగా, వీరి నాటకకళాభిమానము కార్యరూపముదాల్చెను. వీరు కామిక్ పాత్రపోషణముని నిరుపమాన కౌశల్యమును ప్రదర్శింపుచు, ప్రేక్షకులమనంబుల నాకర్షించుచుండిరి. నెల్లూరుపురమున ప్రాథమిక ఉపాధ్యాయసమితిని నెలకొల్పి, తమకే క్రియంతయు వినియోగించి, ప్రాథమికోపాధ్యాయుల పురోభివృద్ధికై, వలయునాందోళనజరుపుచు, మిగిల క్రషవహించుచుండిరి. ప్రస్తుతము భారతదేశము నావరించియుండిన సాంఘిక దుర్భాషముల నిరూపించుటకై, వధుసేవ, సరవిక్రయము యున్నగు నాటకములను, మండలములో వివిధప్రాంతములలో ప్రదర్శింపజేయుచు, తన్మూలమున లభించిన ఫలముచే బీదవిద్యార్థులకు సాయమొసంగుచు, యధాశక్తి దేశసేవచేయుచుండిన నెల్లూరు ప్రాథమికోపాధ్యాయులకువీరు నాయకములులై వర్తింపుచుండిరి. వీరు నాటకములోని పాత్రలకు మిగుల నిపుణతతో కలరింగుజేయుటయందు ఆంధ్రదేశమున ప్రఖ్యాతిగాంచుచుండిరి. నెల్లూరు ఆరోగ్యచార ప్రదర్శనములయందుగూడ వీరినాగ్నయించిన సేవ మరువరానిది.

వీరిమృత్యుముచే ఉపాధ్యాయ సమితికేక, నెల్లూరు మండలములోని ఆ నీక ఉగ్రములులకును నష్టమునాటిల్లినది. వారి ఆత్మకు-శాంతిలగు గాఢముని సర్వేశ్వరుని ప్రార్థించుచు, వారిసతీతిలకమునకును, ముదుసలియగు తల్లిగారికిని, వారి పోదరునికిని, పురవాసులెల్లరుకు, సానుభూతిని తెలుపుచున్నాము.

మదనకామేశ్వరిలేవ్యాము

బలహీనులపాలిటి కల్పవృక్షము—మేహము, నిక్కాక, నిస్సత్తువ, శుక్ల నష్టము, అతిమాత్రము మొదలగువాటిని హరించి మంచి బలమును, విర్యవృద్ధిని, సంభోగశక్తిని, సంతానమును గలిగించును. 2 డబ్బీలు చాలను. 20 తులముల డబ్బీ రు 1-4-0 పాలసుగంధిలేవ్యాము— రక్తశుద్ధికి శ్రేష్ఠమయినది. సహమేహము, మేహపాదలు, మచ్చలు, యితరవర్మరోగముల కిట్లనోపులు, మొదలగువాటిని హరించును. 4 డబ్బీలుచాలను. 20 తుల డబ్బీ రు. 1-4-0 వి. పి ఖర్యులు వేరు. 75 పి.పి.వి. అండు కో, ఆయుర్వేదసమాజం, వెరిదేపి. నెల్లూరుజిల్లా

కళావంతుల సంస్కరణసాధనం

కళావంతుల సంస్కరణసాధనం? వృత్తి వంశాంతరము? యని నాలో నేను ఆలోచించగా వృత్తిసంస్కారమని నామనస్సాక్షి బోధించినదిగాన నబలనగు నేను నా అల్పజ్ఞానముతో సంస్కరణగూర్చి కొంత వ్రాయబూనితిని కాబట్టి దేశసోదరులు విమర్శించితి నని సంజేహపడి నిస్సహాయ పైతిలో నున్న నాపై సోదరి వాక్యముంచి నేరము మోహవల పని చదువరలను చేడుచున్నాను

కళావంతుల సంస్కరణనైతిక, మత, సాంఘిక, రాజకీయము కలసి క్షిప్రసమస్యయని స్ఫురించుచున్నది. అందు చే సంస్కరణోద్యమ కడుదీర్ఘాచార్యతో సంస్కరించవలసినదే గాని బాధ్యతలేని కొందరి పెద్దలు మాస్వసంఘములో మాత్రమే బయలుదేరి పనిచేసినచో పనిలేకుండపోవునని భయము గలుగుచున్నది సంస్కరణకు ప్రాణాధారముగ పడుచున్నది యుడుగుంట నేరదు.

కళావంతుల నాకరిమాన్యమును వంశపారంపర్యముగా వాకరిచేయుచు అనుభవించవలసినదిని పూర్వజుమీందార్లు యిచ్చి యుండిరినియు 1860 సంవత్సరములో యీనాంకమిషన్ వారు స్త్రీలపేరుపై పట్టు యిచ్చియుండిరిని ప్రతీతిగలదు. ఈ వాం, యానాటినుండి స్త్రీలతోపాటు పురుషులు ననుభవించు చున్నారు వర్తమానకాలముందు యీనాంలు శ్రేణిగా గాని పురుషులు భజన చేయుటగాని మార్గదల చేయించవలయు చని ఆంధ్రప్రదేశ్ కలయందు మొదలగుచున్నాడు. ఈనాం శ్రేణిగమరినచో పడుచు వృత్తి నశించునని తలంచి సంస్కరణసభవారు యభిప్రాయపడి తీర్మానములు చేయుచున్నార గానియదిపట్టికల్ల. ఈనాం శ్రేణిగమరినచో అన్యాయకాంతములై భగవద్గ్రంథమునకు ముప్పువాటిల్లుననియు దాతయొక్క సమర్థతను నెరవేరకపోవుటయు శ్రేణిగా మారుటకు అన్నిసంఘములు కలసి ప్రబల ఆందోళనచేయవలసియుండును. పురుషులు భజనలకు యిచ్చినచో తదితరసంఘ పురుషులుగూడ భజన చేసిన దోషములేదు గాన యేకారణముచేసిన మాపురుషులు మారినచో యితర సంఘపురుషులు భజనచేయుటకు నంగీకరించి కళావంతుల యీనాంలు పొందుటకు నవకాశముగలదు. పోని ముక్తి. ప్రభుత్వము కాపించకుండ స్త్రీలు బహిష్కారము పూను తొనినచో భర్తను వదలివచ్చినస్త్రీలు అనేకమంది గలరు. వారు భోగపుస్త్రీలే! పడుపుస్త్రీ జీవనోపాధిగలవారే! గాన వారు నాలుగవృత్తి నభినయించివుత్తులు నేర్చుకొని భర్తలను ప్రదర్శించి పట్టాలనున్న మరతులప్రకారము నాకరిచేయని కళావంతుల తొలగించునపుడు మీరు యీనాంలును పొందగలరు. లేచివచ్చినచాతి భోగపుస్త్రీలు కారనినచో నేటికిని మాస్వ సంఘములో పెంచుకొని అమలులో వుంచబడినాను లెండో గలరు. వారిని హిందూఆచారము బహిష్కరించలేదు. మరియు యీఅవకాశము జూడగొని భోగపుజాతిస్త్రీలని రానున్న జనాభాలో చేర్చించుకొనగలరు. దానిబట్టి మాస్వసంఘము బాగు పడుటకు నవకాశమేదీ? ప్రపంచములో పడుపుస్త్రీ నశించు టెట్టు? భోగపుజాతి లేదనుటకు నిదిర్చినమేది! యెప్పటికప్పుడు భర్తకు వదలివచ్చువారు వుండరని చెప్పగలరా? పైకారణములబట్టి పడుపుస్త్రీ నశించకపోగా యీనాంలు అభోగిల పాలై దేవాదాయమునకు నష్టము సంభవించును. అయితే కళావంతుల సంస్కరణ వృద్ధిశక్తి పడుపుస్త్రీ యెట్లు నశించునని ప్రశ్నించవచ్చును. ఇందుకు మార్గములు లేకపోలేదు? నా అల్పజ్ఞానముతో కొన్ని మార్గములు సూచించుచుంటిని.

మార్గములు 1. కళావంతులసంఘము అనుటకు బదులు పడుపుస్త్రీ నివారణోపసంఘము యనవలెను. ఈసంఘము నందు అన్నిసంఘములవారు సభ్యులుగా వుండి పనిచేయవలెను.

2. కాసనసభ్యులు యీసంఘసభ్యులు కలసిన నొక పుష్పసంఘమేర్పడి హిందుమహాసభవారి సలహాతో పడుపుస్త్రీ నడుగంటించుటకును దేవాదాయమునకు నష్టములేక కళావంతుల స్త్రీలనుర్యాదలను కాపాడి యీనాం అనుభవించు వట్టున్నా దేశములో నీతియేర్పడి స్త్రీలు పురుషులు తగుకట్టు బాటలో వుండునట్లు నొకటిల్లు తయారుచేసి కాసనసభలో పుష్పపాదించవలయును.

3. కళావంతులసానులు భర్తనువదలి వచ్చినవారు భార్య మవలలి వ్యభిచరింపు పురుషులతోగూడ నొకజాతిలాను తయారుచేయుటకు సానికసంఘములు పూనుకొనవలయును. దానిచే పడుపుస్త్రీ క్షయవారిసంఖ్య తేలును. మీరు సివిల్ మ్యారేజ్ యాక్టుప్రకారము నుండదలచినవారిని హిందూసంఘములో వుంచవలయును. తదితర పడుపుస్త్రీచేయు స్త్రీలను పూరుచైట వుంచవలయును.

4. ఉత్తరసర్కారుల జిల్లాబోర్డులు కలసి కాకినాడలో శ్రీయుత ధన్వాడ రామచంద్రరావుగారి అధ్యక్షతక్రిందచేసిన సభాతీర్మానప్రకారం పడుపుస్త్రీ కేసునారలను బహిష్కరించి ప్లానిక సంఘవాద్దులలో నుండకుండునట్లుచేసి జిల్లాబోర్డులు తమకొరనమును నిలుపుకొనవలయును.

5. పడుపుస్త్రీ చేయువారి బోకిలను అనాధశరణాలకును బాంబులకు పరిశ్రామింక (ప్రతిరాష్ట్రమునందు స్థాపించవలయును.

సోదరులారా! వెనువెంటనే పడుపుస్త్రీ నివారణోప మహాజనసభచేసి అందు కళావంతులు పాల్గొని కార్యనిర్వాహక సంఘమేర్పడి గట్టిపట్టుదలతో దేశీయనాయకులు యీ మహాత్తరకార్యము నడపించిన దేశము ముక్తిపొందగలదు. పడుపుస్త్రీ వేరుతోగూడ నశించగలదుగాని కళావంతుల తీర్మానములప్రకారం కొమ్మలనరికిన తిరిగి చిగుర్చునని భయము గలుగుచున్నది. కాబట్టి దేశక్షేమమును కాపాడగల మహాజనులందఱు సహాయముచేసి తోడ్పడి కష్టములకు పాలగుచున్న నాబోటికి కళావంతులస్త్రీలు యికముందు వృత్తులుచేయునండి పెండ్లిచేసికొని స్వసంఘముర్యాద కాపాడి యితరసంఘపురుషులు వ్యభిచరించకుండ భార్యలతో యేకపత్నివ్రతము నలుపు నట్లు చేయుదురుగాక.

అమ్ముల లక్ష్మీబాయి.

సూక్ష్మార్థపేట

సరస్వతీగ్రంథాలయ వార్షికోత్సవము శివాజీజన్మదినము హోత్సవము మే 1 లేదీ ఆదివారమున నెల్లూరుజిల్లా వైద్యకా ఖాధికారియు,ఆంధ్రప్రదేశ్ముఖులునగు మేజరు టి. శంకరకౌస్త్య ఐ. యం. యస్. గారి ఆధిపత్యమున జయప్రదముగా జరిగెను.

కార్యదర్శిగారు గ్రంథాలయాభివృద్ధిని సూచించు నివేది కను చదివినపిమ్మట గూడూరు తాలూకాబోర్డు ప్రజెంటు గారు మ. రా. శ్రీ. పెల్లేటి వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారు శ్రీ శివాజీ చరిత్రసూక్తులు ఆచర్యప్రాయములని నవీనచరిత్ర పరిశోధనల నిరూపించి జనానందజీకముగా ఉపన్యసించిరి.

గ్రంథాలయ కార్యదర్శిగారు శ్రీయుత యం. వి. రమణారావుగారు గ్రంథాలయోద్యమము అమెరికా, బరోడా మున్నగుదేశములందు యెట్లువృద్ధిబొందినది తెలుపుచూ గ్రామ పురోభివృద్ధికి స్థాపించవలసిన సంస్థలన్నిటికి గ్రంథాలయమెట్లు కేంద్రస్థానముగా నుండునట్లు చేయవలసినదియు విశదీకరించిరి.

తరువాత హరిశ్చంద్ర, నళినాటకములనుండి కొన్నిరంగ ముల జయప్రదముగా ప్రదర్శించిరి. హైందవుల పూర్వపుటొన్నత్యమును తెలుపనగ్రములను జదివరి.

అగ్రాసనాధిపతిగారు శ్రీ శివాజీకార్యదీక్ష, స్త్రీస్వాతంత్ర్యప్రియత్వము శరణన్నవారిని రక్షించు దయాళుత్వమును మృదుమధుర వాక్కులతో నుపన్యసించిరి. విదేశములందు గ్రంథాలయములకై ఎంతధనమును వ్యయముచేయుచున్నదియు దెల్పి సరస్వతీగ్రంథాలయాభివృద్ధికి పురజనులందఱు తోడ్పడవలయునని యుద్బోధించిరి.

కార్యదర్శి అగ్రాసనాధిపతిగారికి ఉపన్యాసమునికి వందనమర్పణము గావించిరి. పిమ్మట జయజయధ్వానములతో సభ చాలించబడెను.

(విలేఖరి)

అంగ్లోద్యమ ప్రచారము-యేలూరు

మాజీపీఠునుండి ఆంధ్రసభ ఆంధ్రభటసంఘముల అధ్యక్షులగు శ్రీఉయ్యాలూ రాజాగారిపంపున ప్రచారములు మంచి కలపాటి కుటుంబరావుగారు యేలూరువచ్చి 9/5/27 లేదీ నాయంత్రము 6 గంటలకు పురమండరమున యొకసభగావించిరి. దానికిహాజరైనవారిలో శ్రీదండు నారాయణరాజుగారు యం యల్. సి. శ్రీనంగల వెంకటనారాయణగారు (వకీలు) మొదలగువారు ముఖ్యులు శ్రీభోగరాజు హనుమంతరావుగారు (వకీలు) అధ్యక్షతక్రింద శ్రీ కుటుంబరావుగారు ఆంధ్రరాష్ట్ర పావీన బెన్నత్వమును ప్రస్తుతీకరి ప్రత్యేక రాష్ట్రావత్యేకత అదిసాధించు విధానమును ఉపన్యసించిరి. భోద్యమము రాష్ట్రావ్యమములోని ఒకశాఖయనియు ప్రతిఆంధ్రుడు భటునిగా తరిగిదుఅయియుండాలెననియు భటునిధర్మములు భటుని ఆదర్శములగుర్చియు బహుచక్కగ ఉపన్యసించి భటసంఘ శాఖయొకటి స్థాపించవలెననిగోరిరి. తదుపరి భటసంఘకార్యదర్శి హ. వి. జోగయ్యశర్కగారు అంగ్లోద్యమము ప్రారంభించినదాని ఆంధ్రులనుకలిగిన ప్రత్యేకవ్యక్తిత్వమును గౌరవము సంఘభావమునుగూర్చిచెప్పి రాష్ట్రసంపాదనవిషయము కాసన సభ సభ్యులు శ్రద్ధతోనుకొనవలయునని గోరుచు భటోద్యమము లవిషయములగుర్చి ఉపన్యసించి యేలూరుపురమున గ్రామ స్థాయిసంఘమును స్థాపించవలెనని చెప్పిరి. అంతరి యామోదమున ఆసంఘమునకు శ్రీ. భో. హనుమంతరావుగారు అధ్యక్షులుగాను శ్రీ.వం. వెంకటనారాయణగారు కార్యనిర్వహణను ఎన్నుకొబడిరి.

ప్రెసిడెంటుగారి ప్రశంసావాక్యములతో అందరూ నమస్కృత్యలతో సభ ముగింపబడినది.

భటును.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(20-5-27)

నీమజపుళి దినుసులు

ఇరువది గజములు పీస్ ధరలు. రు. అ. పై.
కారికమ్ము—22 X 22 మంగిసమార్కు (బి) 8-5-0
" సరాసరికము 7-5-0
కారికమ్ము—22 X 22 "మోటార్కు" (బి) రు 7-14-0
" సరాసరికము(20 X 20) రు 6-14-0
కారికమ్ము—22 X 22 వేరుకములు (బి) రు 8-0-0
" సరాసరికములు రు 7-0-0
తెలుపు ముల్లు—1708 (నెట్) రు 12-2-0 గ్లాస్ 9000 (నెట్) రు 12-4-0; 1702 రు 10-8-0 ఎఫ్. ఎఫ్. 78, 7-15-0 ఇ.సి. 78 రు 8-2-0; 88/888 రు 18-0-0. 8978 రు 7-14-0; 880 రు 8-2-0 Z. Z. రు 8; Z, 78 రు 10-4; జి. జి. 78 రు 7-8; 7668 రు 7-12; 78078 రు 7-14; జి. ఎ. 88 రు 6-14-0.
తెలుపు వర్టింగ్—H.K. 62 రు 16-4; C. 4000 రు 22-0; బి. బి. బి. రు 15-4-0.
ట్విట్ స్కు 100,000—గజము 1-కి రు 0-9-6;

నూలు

40 నెంబరు సీమ (5 పా కట్టులు)—టాక్రి రు 5-5-0 చలువ(కొంగ)రు 7-0-0; చలువ ("ఎనిటిక్లెట్") రు 6-10-0; చలువ(నాగకన్యక) రు6-12-0. చలువ(గుప్తి)రు6-14-0; చలువ (గద్దజండా) పచ్చగుర్రము (ఎర్ర) రు 8-8; పడవ (ఎర్ర)రు 7-6; నూలువ్యాపారి రు 7-0; పచ్చపాము రు 8-0.
40 జపాక్ (పదిపానులకట్టు) నక్షత్రము రు 10-8-0; 60 సీమ (5 పానులకట్టులు)—అడకతైర రు 15-6, నెమలి రు 15-14; "డంబుల్ స్కు" (ఎర్ర) 15-8-0 రాట్టుము (ఎర్ర) రు 15-0; కలసము (ఎర్ర) రు 12-14; తెలుపు (మధురపట్టణము) రు 11-0; ఎరుదుకారము రు 8-8-0; గడ్డిబండి—రు 8-4-0 ఎద్దు గడియారము రు 8-0-0; పెన్ సిత్ 7-12-0.
60 నెంబరు జపాక్ (10 పానులకట్టులు) నీలంచేప రు 15-14-0; లోహములు "వారువధరలు"—
ఇత్తడికేసులు—(డిబ్ మేక్)రు 284,285; (కృషియర్) రు 283; రాగిరేకు రు 255. 256.
సిమెంట్ పీపా వెల:—
గిల్ గో హేమ్ ("చెయ్యి") రు 11-4; జర్మన్ "నెవ" రు 9-10 మె|| 9-12. జర్మన్ "లేడి" రు 9-4. మె|| 9.6
చక్కెర మూటయొక్క ధర—
జానా "రెడ్"రు 31-4-0. జాక్ రు 31-6. జాల్ రు 31-4-0.
వేరు సెనగనూనె
"ఇంగ్లీషు బాదంపరలు"—గామగ ౫ 129; "ప్రెస్" రు 125;
ఆముదము
(మిల్ డెలివరీ) రు 117.
పదును వేసినతోలు రతి 1-కి ధరలు
ఆవుతోలు (7½ టు 8) "అవ్ కంట్రిన్" రు 0-15-0; 0-15-6
" (8½ టు 9) " " రు 14-0-0 టు 14-0-9
" (తేలిక) " " రు 1-1-8 టు 1-1-6
" (8½ టు 9) బెంగళూరు రు 0-15-0 టు 0-15-3
" (7 టు 7½) " " రు 1-0-0 టు 1-0-6
" (తేలిక) " " రు 1-1-9 టు 1-2-9
" (8 టు 8½) బెజవాడ్సు రు 0-14-9 టు 0-15-0
" (6½ టు 7) " " రు 0-15-6 టు 1-0-0
" (7టు7½) విజయనగరము రు 0-15-8 టు 1-0-0
" (6½ టు 6½) " " రు 1-0-3 టు 1-0-7
" (7 టు 7½) ఏలూరు రు 1-0-0 టు 1-0-3
" (6 టు 6½) " " రు 1-0-9 టు 1-1-0
శబితోలు రు 0-10-8 టు 0-10-9
శబిమాడతోలు రు 0-15-6 టు 1-0-0
ఆవుమాడతోలు రు 1-18-0 టు 1-15-0
పదునుచేసిన మేకని రు 2-9-0 టు 2-12-0
పగునుచేసిన గొర్రెది రు 2-6-0 టు

నైకలును తయారు చేయుటయం దొక నూతనపద్ధతి.

వర్తకునికి లాభకరమైనది

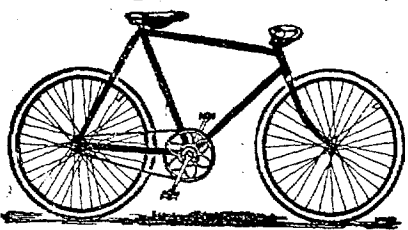
స్వంతదారునికి మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనది

హార్ కూల్సు సైకిళ్లు పలురంగులలో తయారు చేయబడినది.

(బ్రిటిష్ వారిచే తయారు చేయబడినది. అమితముగా తయారగుటచే
చౌకగా విక్రయించుటకు వీలైనది)

611

వేరునందు
హార్ కూల్సు

బలమునందు
హార్ కూల్సు

1-కి ధర రూ 83 లు మాత్రమే

ఎటుపు, ఆకుపచ్చ, నివ్వరంగు, ఊదా అన్నిరంగులు కలిసిన రంగు మొదలగువాటిలో గలవు.

Sole Agents:—ENGLISH CYCLE & MOTOR IMPORTING Co., 9 Broadway, Madras
Sole Agents for RUDGE, PEARL & INVICTA CYCLES.

ఏల ఉపయోగింపరాదు.

ఈ క్రింద పేర్కొనిన అద్భుతమైన ఔషధములను వుపయోగింపుడు.

నేత్ర రోగములకు- “అఖ్యాకుర”ను

ఉపయోగింపుడు.

తామరకు - “కురెయిన్”ను

”

శ్వాసకాసరొగములకు- “ఆస్టాక్యూర్”ను

”

బలమునకు- { “స్ట్రెయర్స్ ఎమల్షన్ ఆఫ్
కాడ్ లీవర్ ఆయిల్”ను

”

టూనిక్ లకు- { “నెర్వైక్ టూనిక్ మాత్రల”ను

”

“పారిష్ కెమికల్ ఫుడ్”ను

”

“ఈస్ట్ స్పిరిట్”ను

”

“సిరప్ హైపో ఫాస్ఫేట్స్ ఆఫ్ లైము”ను

”

గనెరియాకు- { “జిన్”ను

”

“లికర్ శాంటల్ ఫ్లావా

”

సి. కొవెయిబా కంబుచు”ను

”

మా ఔషధము లన్నియు, శాస్త్రోక్తముగా మా ఆధునిక ఔషధశాలలో తయారుచేయబడినవి.

గనుక చాలా నవీనమైనది, కోరినవార్లకు కేటలాగు పంపబడును.

N. POWELL & Co., CHEMISTS, BOMBAY.

సరసము

దృఢమైనది

నమ్మకమైనది

ఇప్పటిమోడర్న ప్రకారము బాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుప
పెట్టెలు ఈదిగున తెలుపబడినవారినిద్ద అమృతమునకు సిద్ధముగా
యున్నవి.

బాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కోఆపరేటివ్
సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి. (1429)

పి. న. శే. శ. మొదలియార్,

ఇనుపపెట్టెలు చేయువారు,

(ప్రాప్రైటరు, 59, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

నటరాజన్ ఎంజినీరింగు వర్కుసు.

ఐరన్ అండ్ బ్రాస్ ఫౌండర్లు

ఆయిల్ ఎంజినులు, మోటారులు, మెషినుభాగములు, మొదలగు
సవిరికేట చేయుటయందు సమర్థులగుటచేత గలవారు. రైలు మిల్లుకు కావలసిన

సిలండర్లు, సోఫ్టింగు నట్టులు సరసముగా యివ్వబడును. సుబ్యరాయపిల్లపేటి, పెద్దనాయక్ పేట మద్రాసు. మెషి
అడ్మిలకు సంబంధించిన భాగము లన్నియు ఆర్డరుయిచ్చినతయారుచేసియివ్వబడును. ఈ త్తరములు వ్రాసిన బడులు
వాయబడును.

AMRUTANJAN

BEST INDIAN PAIN BALM.

Price Annas 10 only.

AMRUTANJAN DEPOT.

BOMBAY & MADRAS.

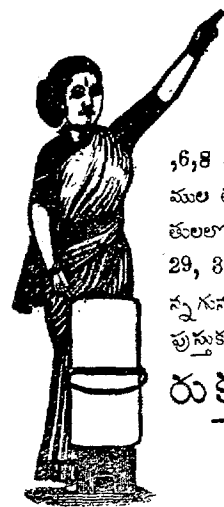
శ్రీకృష్ణావతార తత్త్వము

ఇది పురాణరాజములన్నింటినుండియు మహాభారతహరి
వంశములనుండియు శ్రీకృష్ణకథల సంగ్రహించి వరుసగా గుల్ఫర్
తైలిని వచనరూపమున వ్రాయబడును. సంకేతములు తొలగించి
నట్లు శాస్త్రీయసమాధానములు వ్రాయబడును. స్తోత్రములట్లే
ముద్రింపబడును. 350 పుటలకు దక్కువగాకుండ జక్కని
శైలియందుచేయించి 8 నెలల కొకతూరి 1-8-0 లకు చందాదారు
లకు వీసిగాఁ బంపబడును. 12-0-0 లు పంపినవారు పోషకు
లుగాఁ బ్రకటింపబడుదురు. 1, 5 సంపుటములు సిదముగా
నున్నవి. 2208-1228

జనమంచి శేషాద్రిశర్మ

ప్రధానపండితులు మునిసిపల్, హైస్కూలు, కడప.

తక్కువ శ్రమ

ప్రఖ్యాతిగన్న యీ రుక్మిణీ
కుక్కర్ యొక్క ముఖ్య విశేష
ము తక్కువ శ్రమయే. ఎక్కువైన
శ్రమకు బాల్పడబనిలేదు. 1, 2, 4
6, 8 మంది. మనుష్యులకు సరిపడు పదార్థ
ముల తయారుజేసుకొనుటకు తగినది 5 తరగ
తులలో నుండును. వెలలు రు, 13, 18, 22,
29, 38 లలో నుండును. రైలుచార్జీలు మా
స్వగనవి ప్రత్యేకము. వివరములను డెలుఫ్
పుస్తకము ఉచితము.

రుక్మిణీ కుక్కర్ కంపెనీ

నెం. 19 మాదానుడిపేటి,

రాయపురము, మద్రాసు

Zama Gil

విజింట్లు కావలెను

2081

తలనొప్పి, యిక్ష్మమంజా, చేయి కాలు పట్టుకొనుట,
పంటినొప్పి మొదలగున్యాయములకు ఒక తుణుములో పోగొట్టగ
భార్యులిజేరిన “జామా తైలమునకు” సమముగా మందు వే
రేదియు లేదు. చాల యోగ్యతాపత్రములను పొందియున్నది.
బుడ్డి 1-కి అణాలు 6 యిచ్చి ఉపయోగించి చూడుడు.

అమర్ చెందు, శోభాచెందు,
ఇంగ్లీషుమందులు పలసరకులు సల్పారిక్, నైట్రిక్,
మొరాటిక్ ఆసిడ్లు వ్యాపారస్థులు,

నెం. 63 నైన్ పనాయునిపేటి, మద్రాసు,